

@ebsoorgtr

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

HAZİRAN 2019

**Yorgancılar, büyüme verilerini değerlendirdi:
Ekonomide yeni vizyon,
stratejide yenilenme şart**

İHTİYACIMIZ EĞİTİM 4.0

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280
35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY
P: +90 232 491 14 00
www.egeendustri.com.tr

- facebook.com/egeendustri
- twitter.com/egeendustri
- linkedin.com/egeendustri
- info@egeendustri.com.tr

YILDIZ YANGIN

34. Yıl

7/24
TEKNİK SERVİS

- * Mühendislik
- * Projelendirme
- * Taahhüt
- * Montaj

- * Yangın Söndürme Cihazları
- * Yangın Dolapları
- * Yangın Kapıları
- * Yangın Pompaları

- * FM 200 Söndürme Sistemleri
- * Co2 Söndürme Sistemleri
- * Köpüklü Söndürme Sistemleri
- * Sprinkler Söndürme Sistemleri

- * Davlumbaz Söndürme Sistemleri
- * Yangın Algılama ve İhbar Sistemleri
- * Yangın Ekipmanları
- * Yangın İzolasyonu

YILDIZ YANGIN SÖNDÜRME SİSTEMLERİ SAN. TİC. A.Ş.

Temsil Plaza İş Merk. 1201/2 Sk. No:4 Z-12 Yenişehir / İZMİR
Tel : (0232) 458 32 41 - 458 32 04 - 457 95 86 Fax : 457 48 82

www.yildizyangin.com.tr

HAZİRAN GÜNDEMİ

HAZİRAN 2019

Yıl : 36
Sayı : 421

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Metin AKDAŞ

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Reklam Rezervasyon

Mehmet Ali SÜTLÜ
(0232) 455 29 68

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 24 Haziran 2019

4	Yatırım ortamını ivedilikle iyileştirmeliyiz	46	Yorgancılar'dan büyüme ve işsizlik uyarıları
6	2019'un ilk çeyreğinde de ekonomi küçülmeye devam etti	50	Bilgiye sahip olan kazanır
8	Ekonomide yeni vizyon, stratejide yenilenme şart	58	Büyüme beklentileri düşüyor
10	Öncelik makine sektörüne	62	EİB'den Mayıs ayında 80 yıllık ihracat rekoru
14	Yorgancılar: Tarım potansiyelini daha etkin kullanmalıyız	64	İhracattan bayram hediyesi
16	Dönmez'den 'sıçrayıcı hamleler' vurgusu	68	Mart'ta işsizlik yüzde 14.1
20	İlk 500'de 59 EBSO'lu	70	Sanayi üretiminde düşüş
22	Mesleğini belgelendir işinde hakkını korusun	79	Temel ekonomik göstergeler
26	Hırvatistan ile ilişkilerin itici gücü sanayi ve teknoloji olacak		
28	İzmir'in aromatik bitkileri Çin'de de şifa olacak		
30	Zeytinyağı sanayicilerinin İspanya iş gezisi		
36	Proses emniyeti EBSO'da konuşuldu		
44	Esen'den Meclis temennileri		

Kapak

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, ekonomide yeni bir vizyon ve strateji ihtiyacını gündeme getirdi. Yorgancılar Sanayi 4.0 için Eğitim 4.0'a dikkat çekti

MAViTAS

PREFABRİK A.Ş.

Kemalpaşa O.S.B. Mah. İzmir Ankara Asfaltı Cad.No:5/2
Kemalpaşa / İZMİR
T : (0232) 877 20 00
www.mavitasprefabrik.com.tr - info@mavitasprefabrik.com.tr

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

[@EYorgancilar](#)

YATIRIM ORTAMINI İVEDİLİKLE İYİLEŞTİRMELİYİZ

Takvimler, 2019 yılının ikinci çeyreğini geride bırakırken, ekonomik göstergelere henüz ilk çeyrek verileri yansıdı. Bunlardan en önemlisi büyüme oranı idi. Türkiye ekonomisi 2019 yılı ilk çeyrekte yüzde 2,6 oranında daraldı. Peki, nasıl bir ortam vardı ki, ekonomimiz bir önceki çeyrek gibi daralmaya devam etti:

2019 yılının ilk çeyreğinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre;

- İhracat yüzde 2,7 artarken, ithalat yüzde 21 daraldı.
- Kapasite kullanım oranı 3,7 puan azaldı.
- İmalat sanayi üretim endeksi yüzde 5,0 azaldı.
- İşsizlik oranı 4 puan arttı.
- PMI endeksi 8,5 puan azalarak, ortalama 45,9 değerini aldı.
- CDS primimiz yüzde 93 gibi yüksek bir artışla ortalama 332 seviyesinde gerçekleşti.

Büyümeyi besleyen bu kanallarda yaşanan sorunlar, doğal olarak büyümeyi de olumsuz etkiledi. Verilerin detayında özellikle iki husus öne çıkmaktadır:

İmalat sanayindeki daralmanın yüzde 4,7 ile genel büyümenin üstünde seyretmesi ve sabit sermaye yatırımlarının dört çeyrektir geriliyor olması, aslında sorunun temelini ve bizim söylemlerimizi de teyit etmektedir.

İstikrarsız döviz kurları, yüksek enflasyon ve yüksek faiz sanayicimizi sıkıştırmakta, motivasyonunu bozmakta ve yatırım planlarını askıya aldırılmaktadır.

Bu farkındalıkla; TOBB Genel Kurul'unda Sayın Cumhurbaşkanı'nın konuşmasında geçen bir konuyu hatırlamak da fayda görmekteyim.

“Yatırımlar için kim gelirse, kimleri getirirseniz başımızın gözümüzün üstünde yeri vardır. Yeter ki getirin, yeter ki yatırım yapsınlar. Bunların önünü kesmek diye bir şey bizim hükümetimizde, kabinemizde olamaz.”

ifadelerini oldukça önemsiyor ve bunun için ne gerekiyorsa yapılması gerektiğine inanıyorum.

Açıklanan verilerde de gördüğümüz üzere, ülkemizde yatırım yapılacak ortamın cazip hale getirilmesi, gerek yerli ve gerekse yabancı yatırımcı için güvenin sağlanması son derece önem taşımaktadır. Ancak, Moody's yaptığı son açıklama ile Türkiye'nin yatırım yapılabilir düzeyin altında olan notunu bir derece daha aşağı çekerek yabancı yatırımcıların dikkatine sundu.

Bununla birlikte; 2019 Dünya Rekabet Gücü sıralamasında Türkiye 5 basamak gerileyerek, 63 ülke arasında 51. sıraya yerleşti.

Sürdürülebilir üretim, dolayısıyla sürdürülebilir nitelikli büyüme ve istihdam açısından önemseydiğimiz doğrudan yatırımlardaki olumsuz gidişat ve zayıflayan rekabet gücü, uzun bir zamandır ısrarla talep ettiğimiz bir konuda bizi teyit etmektedir.

Hem KOBİ'lerimiz, hem de ülkemiz adına yapısal boyuttaki en öncelikli talebimiz, kararlı bir şekilde dönüşüm stratejisi kurgulamaktır. Bu kapsamda; yeni bir yatırım, üretim ve büyüme modelinin hayata geçirilmesine, yeni bir heyecanın yaratılmasına olan ihtiyacımız açıkça görülmelidir. Daha rekabetçi bir yapı için, katma değerli üretim ve ürettiğimizi ihraç etmek, hikayemizin özünü oluşturmalıdır.

İhtiyaç duyulan stratejik politikaları uygulayarak, girişimci ruha sahip KOBİ'lerimizi güçlendirerek bunu başarabiliriz. Bu anlamda; Amazon.com.tr üzerinden 28 Avrupa ülkesi için e-ihracat yapma imkanının KOBİ'lerimize henüz açılmış olması çok önemlidir. Bu fırsatı tüm KOBİ'lerimizin değerlendirmesini arzu ederken, izlenecek politikaların da kararlılıkla ülke ve küresel ekonomi gerçekleri doğrultusunda atılmasını ve yatırım ortamının bir an evvel iyileştirilmesini diliyorum.

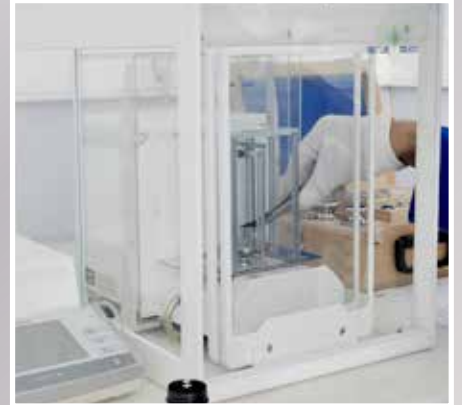

Kalibrasyon
TS EN ISO/IEC 17025
AB-0005-K

egemet[®]

KALİBRASYON-ÖLÇÜM MERKEZİ

- **Boyut** • **Sıcaklık** • **Nem** • **Basınç** • **Terazi** • **Kütle**
- **Sertlik** • **Kuvvet** • **Elektrik** • **Fiziko-Kimya**
- **Hacim** • **Vizkozite Cihazları** • **Yoğunluk Ölçer**
- **Zaman-Devir** • **Optik** • **Özel Kalibrasyonlar**

2019'un ilk çeyreğinde de ekonomi küçülmeye devam etti

“
Türkiye ekonomisindeki daralma, piyasa beklentileri çerçevesinde yüzde 2.6 oldu. Yılın ilk çeyreğinde sanayide yüzde 4.3, inşaatı ise yüzde 10.9 daralma yaşandı. Ekonomi birinci çeyrekte, çeyreklik bazda ise yüzde 1.3 büyüdü.”

Türkiye ekonomisi, zincirlenmiş hacim endeksi olarak yılın ilk çeyreğinde 2018'in aynı çeyreğine göre yüzde 2.6 daraldı. İlk çeyrekte özellikle sanayi, ticaret ve inşaatıdaki gerileme dikkat çekti. Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın (GSYH) TL'deki sert değer kaybı, finansal koşullardaki sıkılaşma ve iç talepteki yavaşlamanın da etkisiyle yüzde 2.5 daralması bekleniyordu. Öte yandan, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış GSYH, ilk çeyrekte yüzde 1.3 arttı.

Yerel seçimlerin yaşandığı ilk çeyrekte, devletin tüketim harcamaları ile genişletici maliye politikası ve kur artışının mal-hizmet ihracatını desteklemesi, küçülmeye bir anlamda fren etkisi yaptı.

Ekonomi 2018'in ilk çeyreğine yüzde 7.4 seviyesinde yüksek bir büyüme ile başlamış; ikinci çeyrekte büyüme yüzde 5.3'e, üçüncü çeyrekte yüzde 1.8'e yavaşladıktan sonra son çeyrekte ise yüzde 3 daralma yaşamıştı. 2018'in son çeyreğinde mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış olarak iki çeyrek üst üste daralarak teknik resesyona giren Türkiye ekonomisi, 2019'un ilk çeyreğindeki yüzde 1.3 büyüme ile teknik

resesyondan çıkmış oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan verilere göre; üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini (2009=100), 2019 yılının birinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 16 artarak 914 milyar 699 milyon TL oldu. Gayrisafi Yurt İçi Hasıla'yı oluşturan faaliyetler incelendi-

ğinde, 2019 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; tarım sektörü toplam katma değeri yüzde 2.5 arttı, sanayi sektörü yüzde 4.3 ve inşaat sektörü yüzde 10.9 azaldı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri yüzde 4 azaldı.

Büyümeye tarımın katkısı 0.07 puan olurken, sanayi 0.93 puanlık, inşaat 0.83 puanlık, hizmetler sektörü ise 0.93 puanlık küçültücü etki yaptı. İkinci ve üçüncü çeyrekte turizmin etkisinin olumluya dönmesi bekleniyor.

Finans toparlanıyor

Finans sektörü de toparlanıyor. 2018'in son çeyreğinde daralan sektör 2019'un ilk çeyreğinde büyümeye başladı ve yüzde 1.5'lik büyüme ekonomiyeye 0.07 puanlık olumlu katkı yaptı. Bu yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde kredi büyümesinin hızlanması bekleniyor.

Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2019 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 2.3 azaldı. Mevsim ve takvim etkilerin-

den arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 1.3 arttı.

Vatandaş kıstı, devlet harcadı

TÜİK, Gayri Safi Yurtiçi Hasiyla verilerini üretim ve harcamalar yöntemiyle hesaplıyor. Harcamalar yönetimine göre bakıldığında, yerleşik hanehalklarının ve hanehalkına hizmet eden kar amacı olmayan kuruluşların (HHKOK) toplam nihai tüketim harcamaları, 2019 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 4.7 azaldı. Bu azalmanın ekonomik büyümeye 2.96 puanlık daraltıcı etkisi oldu. Devletin nihai tüketim harcamaları yerel seçimlerin etkisiyle yüzde 7.2 artarken ekonomiyi de 0.96 puan büyüttü.

Toplam yatırımlardaki gerileme bu çeyrekte de sürdü. Özellikle inşaat yatırımlarındaki daralmanın etkisiyle yüzde 13 küçülen gayrisafi sabit sermaye oluşumu yüzde 13 azalırken, ekonomik büyümeye olumsuz etkisi 3.8 puan oldu.

İhracat arttı, ithalat azaldı

Mal ve hizmet ihracatı, 2019

yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirleme hacim endeksi olarak yüzde 9.5 artarken ithalatı ise yüzde 28.8 azaldı. Dış ticaretin ekonomik büyümeye katkısı 9.4 puanla ilk sırada yer aldı.

İlk 4 aydaki ihracat artışı yüzde 3.1 olarak kayıtlara geçti. Alt fasıllarda en büyük ihracat artışı yüzde 96 ile mineral yakıtlarda (rafinaj sonrası ihtiyaç fazlası benzin) görüldü. Yaklaşık 1.7 milyar dolarlık ihracatın 1.2 milyar doları buradan geldi. Ancak ilk 20 fasılda ithalatı artan ürünler ise yine mineral yakıtlar ve hububat oldu.

İşgücü ödemeleri yüzde 20.9 arttı

İşgücü ödemeleri, 2019 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 20,9, net işletme artışı/karma gelir yüzde 10.8 arttı.

İşgücü ödemelerinin cari fiyatlarla Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payı geçen yılın aynı çeyreğinde yüzde 38,3 iken bu oran 2019 yılının birinci çeyreğinde yüzde 39.3 oldu.

Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 43.3'den yüzde 40.8'e düştü.

Ekonomide hem vizyon hem de stratejide yenilenme ihtiyacı belirginleşti

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Küresel likidite bolluğunun imkan verdiği tüketim, inşaat ve ithalatla bir yere, genişletici maliye politikasıyla da bir yere kadar gidebildik. Şimdi, yeni küresel ve ulusal koşullar çerçevesinde yeni bir büyüme modeline ihtiyaç var. Bu model üretim ve ihracatla büyümeye odaklanmak zorunda” diye konuştu

Türkiye ekonomisinin ilk çeyrek büyüme verilerini değerlendiren EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, resesyonun netleştiğini dile getirdi. Bu gelişmenin gerisinde, 2018 yılından devir alınan kötü miras kadar yine 2018’in ilk çeyreğindeki yüzde 7.4’lük büyümenin getirdiği baz etkisinin de bulunduğu işaret eden Yorgancılar, “Nüfusu her

yıl yaklaşık bir milyon kişi artan, 4 milyonu aşkın Suriyeli sığınmacıya bakan ve oldukça büyük miktarda dış borç faizi ödemek zorunda olan bir ülke için bu gelişme endişe vericidir. Zira, pasta küçülürken bunu paylaşmak için bekleyenlerin sayısı artmakta, bu da refah kaybı anlamına gelmektedir.

Veriler göstermektedir ki; Türkiye’nin dış kaynak girişinin imkan verdiği tüketim ve inşaatla büyümeyi, üretim ve ihracatla büyüme ile ikame etmesi gerekmektedir. Aksi halde, dış borçların üretimle, yani gelir yaratarak değil, servet stokunun yabancılara satılmasıyla ödenmesi gerekebilecektir.

Bu ise, uzun vadede ülkemizin kalkınmasını olumsuz etkileyecektir” diye konuştu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, büyüme verilerini değerlendirirken resesyonun netleştiğini belirtti. Ender Yorgancılar, tüketim ve inşaatla büyüme yerine üretim ve ihracatla büyüme ihtiyacına dikkat çekti.

	Dönem	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon TL)	GSYH (Zincirlenmiş hacim endeksi, 2009=100)	Zincirlenmiş hacim endeksi ve değişim oranları		Yerleşik hanehalklarının ve hanehalkına hizmet eden kar amacı olmayan kuruluşların tüketimi (%)	Devletin Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu (%)	Mal ve Hizmet İhracatı (%)	(Eksi) Mal ve Hizmet İthalatı (%)
				Gelişme hızı (%)	İmalat Sanayi Gelişme hızı (%)					
2018	I	788.833	158.4	7.4	8.4	8.9	3.5	8.8	0.7	15.4
	II	885.236	172.8	5.3	4.4	5.8	7.8	4.8	4.1	0.1
	III	1.016.806	183.8	1.8	0.5	0.8	3.4	-4.7	13.6	-16.8
	IV	1.010.114	180.5	-3.0	-7.4	-8.9	0.5	-12.9	10.6	-24.4
	Yıllık	3.700.989	173.9	2.6	1.1	1.1	3.6	-1.7	7.5	-7.9
2019	I	914.699	154.2	-2.6	-4.7	-4.7	7.2	-13.0	9.5	-28.8

Sanayi üretimi kan kaybediyor

Tarım sektörü dışında tüm sektörlerde yaşanan daralmanın, Ağustos ayında yaşanan türbülans sonrası artçı sarsıntıların devam ettiği anlamına geldiğini de ifade eden Başkan Yorgancılar, "Özellikle de sanayi sektörü, 2017 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 15.4 oranında büyüdükten sonra düzenli olarak ivme kaybetmiş, 2018 yılının üçüncü çeyreğinde sadece binde bir oranında büyümüştür. 2018'in son çeyreğinde yüzde 6.4 oranında küçülen sektörde kan kaybı 2019 yılının ilk çeyreğinde de devam etmiş ve sanayi üretimi yüzde 4.3, imalat sanayi yüzde 4.7 oranında gerilemiştir" dedi.

Yatırım ve ihracat çekişli büyüme

Makine-teçhizat yatırımlarının, dört çeyrektir gerilemesinin endişe verici olduğunu da hatırlatan Ender Yorgancılar, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu veriler, yarınlar için ümitli olmayı güçleştirmektedir. İstikrarsız döviz kurları, yüksek enflasyon ve yüksek faiz sanayicimizi oldukça zorlamaktadır. Ancak, öncü göstergeler sektörün bu yılın ikinci çeyreğinde de küçüleceğine işaret etmektedir. Bunu da önlemenin tek yolu, yeni bir yatırım-ihracat çekişli büyüme rotasına girmesi gerekiyor. Sanayinin büyümeye başlaması, ileri ve geri bağlantılar yoluyla, diğer sektörleri de olumlu yönde etkileyecektir."

Yorgancılar, ekonomiyi daha

olumsuz bir tabloda 2.4 puanla ihracat ve 1.1 puanla artış gösteren genişletici maliye politikasının koruduğunu vurgularken, "Bundan sonraki süreçte; Türkiye'nin gerçekleştirilecek kurumsal ve yapısal dönüşümle birlikte kalkınmanın getirdiği büyümeye odaklanması gerekiyor" dedi.

Türkiye gerekli deneyim ve birikime sahiptir

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, büyümenin niteliğinde sorun olduğunu da altını çizerek, şu görüşleri dile getirdi:

"Küresel likidite bolluğunun imkan verdiği tüketim, inşaat ve ithalatla bir yere, genişletici maliye politikasıyla da bir yere kadar

gidebildik. Şimdi, yeni küresel ve ulusal koşullar çerçevesinde yeni bir büyüme modeline ihtiyaç var. Bu model üretim ve ihracatla büyümeye odaklanmak zorunda. Bunun için de; kurlarda istikrar, düşük enflasyon, düşük faiz ve nitelikli yatırımların desteklenmesi gerekmektedir. Dış politikada olumlu gelişmeler de iyileşme sürecine katkı yapacaktır. Türkiye, böylesi ortamlardan çıkacak deneyim ve birikime sahiptir. Tüm kesimlerin desteği ve yeni bir ortak akıl zeminiyle Türkiye yeniden bir büyüme patikasına girecektir."

Öncelik makine sektörüne

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, 'Uçtan Uca Yerlileştirme Programı'nda önceliğin makine sektörüne verileceğini açıkladı.

Türkiye'nin Avrupa'da en büyük 6'ncı makine üreticisi olduğunu ve makine üreten firmaların dünyanın dört bir yanına, 200 ülkeye ihracat yapar hale geldiğini belirten Varank, bu başarıların daha da ileri seviye taşınması için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ilgili ve bağlı kuruluşlarıyla birlikte çalışacağını ifade etti.

Mustafa Varank, tüm kaynak ve imkanları, teşvik stratejilerini sanayi sektörüne sıçrama yaptırmak için planladıklarını vurgularken şunları söyledi:

"Türkiye'nin yeni başarı hikayesini teknolojiyle büyüyen sanayi sektörü yazacak. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile birlikte sanayimize sağlanan destekleri büyük ölçüde bakanlığımız bünyesinde toplamış bulunuyoruz. Böylece, firmalarımızın ihtiyaç duyduğu destekleri tek elden, daha verimli ve organize bir şekilde vereceğiz. Sadece destekler değil, özel endüstri bölgeleri gibi sanayicinin iş ve işlemlerinin tamamını bakanlığımıza gelip, tek bir kapıdan, hızlıca halledebileceği

yenilikçi adımları da hayata geçirmeye devam ediyoruz. Kısacası, bizler sırtınızdaki bürokrasi yükünü hafifleteceğiz, sizler de zamanınızı ve enerjinizi üretime harcayacaksınız."

Üretim destekleri

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank, Bakanlığın makine sektörüne verdiği desteklere değinerek, "Sağlanan desteklerin en önemli enstrümanlarından birini, tüm sektörlerle sağlanan teşvik sistemi oluşturuyor. Teşvik sistemi kapsamında; orta-yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan makine imalatı sektörüne özel önem veriyoruz" bilgisini verdi.

Son 4 yılda makine imalatı sektörü için sağladıkları 1473 yatırım teşvik belgesi ile yaklaşık 20 milyar lira tutarında yatırım ve bu yatırıma bağlı olarak 32 bin kişilik istihdamı desteklediklerini dile getiren Varank, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Aynı şekilde, bu yılın ilk 4 ayında da yatırımcı iştahı devam etti ve 115 yeni teşvik belgesi düzenledik. Bunun yanı sıra üretici KOBİ'lerimizin en büyük destekçilerinden olan bağlı kuruluşumuz KOSGEB aracılığı ile de makine imalatına büyük

“
Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, "Türkiye'nin yeni başarı hikayesini teknolojiyle büyüyen sanayi sektörü yazacak. Uçtan Uca Yerlileştirme Programı'nda önceliği makine sektörüne vereceğiz" dedi.

teşvikler sunuyoruz. KOSGEB, 2023 vizyonu doğrultusunda; imalat sanayini, dijitalleşmeyi, yerli ve milli üretimi öncelikli hedefleri arasına aldı. Bu kapsamda, makine sektöründe faaliyet gösteren işletmeler; üst limiti 5 milyon lira olan stratejik ürün, teknoloji yatırım, girişimciliği geliştirme, Ar-Ge inovasyon ve endüstriyel uygulama, KOBİ Gelişim ve İş Birliği destek programlarımızdan faydalanıyorlar.

KOSGEB bu destek programları kapsamında; son 3 yılda makine imalatı alanında faaliyet gösteren 7 bin 154 işletmemize yaklaşık 200 milyon lira destek sağladı. Makine teçhizat kredi finansman destekleri kapsamında; 1232 işletmeye yaklaşık 100 milyon lira destek verdik ve 485 milyon lira kredi hacmi oluşturduk. Ayrıca; TÜBİTAK, TEYDEP kapsamında geçen yıl makine sektörümüzle ilgili 289 projeye, 193 milyon lira destek verdik."

Teknopark daveti

Varank, sanayi ve teknolojinin en önemli dinamlarından birinin de teknoparklar, Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri olduğunu, bugün itibarıyla, Ar-Ge ve tasarım merkezleri sayısının 1519'a ulaştığını dile getirdi.

Bakan Varank, "Bu merkezlerde, 65 bin nitelikli personel, Ar-Ge faaliyetleri için alın teri döküyor. Bu merkezlerin 209'unu makine ve teçhizat imalatı sektöründe faaliyet gösteren firmalarımız oluşturuyor. Teknoparklarımız; yenilik ve teknolojiye odaklanmış 5 bin 300 firmayla, 54 bin personelle, 32 bini tamamlanmış, 9 bini devam eden projeye katma değer üretmeye devam ediyor.

Burada yer alan firmaların da yaklaşık yüzde 6'sı makine sektöründe faaliyet gösteriyor. Tabi bana göre bu oran, geçen sene ihracat rekoru kıran, 200 ülkeye ürün satan makine sektörümüz için yeterli değil. Ar-Ge'ye yapılacak her yatırımın misliyle makine sektörümüzü büyüteceğini bilmenizi isterim. Bu

Mustafa Varank

anlamda, imalatçılarımızı, Ar-Ge ve tasarım merkezi kurmaya ve teknoparklarımızda faaliyet göstermeye davet ediyorum" dedi.

Türkiye'yi yüksek teknoloji üreten ülkeler ligine taşıyacağız

Mustafa Varank, makinelerin her anlamda yükselip ve yükselttiğini belirterek, "Biz de Türkiye olarak, bu yükseliş ve dönüşüm çağının gerisinde kalamayız. Sanayide ve teknolojiye oyunun kuralları yeniden yazılırken; biz kuralları takip eden değil, kural koyan bir vizyonla başarıyı yakalamak durumundayız. Bu nedenle; ülkemizin küresel rekabet gücünü artıracak, ekonomik ve teknolojik bağımsızlığını temin edecek, yapay zekâ gibi kritik teknolojilerde atılım sağlayacak politikalarımızı,

milli teknoloji hamlesi olarak benimseydik" diye konuştu.

Milli teknoloji hamlesinin; ülkenin dünyadaki hızlı dönüşüm sürecine vereceği stratejik yanıtın ta kendisi olduğunu vurgulayan Varank, bu yaklaşım çerçevesinde; savunma sanayi alanında elde ettikleri örnek başarıları, başta makine sektörü olmak üzere, diğer sektörlerde de yaygınlaştırmak için çalışmalarını hızlandırdıklarını söyledi.

Varank, bunun için bakanlık olarak uzun süredir Uçtan Uca Yerleşik Programı üzerinde çalıştıklarını anımsatarak, şu bilgileri verdi:

"Bu programla Türkiye'yi yüksek teknoloji üreten ülkeler ligine taşıyacağız. Milli teknoloji hamlemizin temellerinden birini oluşturacak yeni destek programımızın nihai hedefi, dünyanın geçirdiği teknolojik dönüşüm sürecinde Türk sanayisini öncü konuma getirmektir. Tabi bu noktada, sanayide dijitalleşmenin yaygınlaşmasıyla birlikte, makine sektörünün rolü de gittikçe önem kazanıyor. İşte bu nedenle, yeni destek programımızda önceliği makine sektörümüze vereceğimizi buradan ifade etmek istiyorum."

Makine sektöründe hedefledikleri kapasite gelişiminin, cari açığı azaltmanın da ötesinde, teknolojik bilgi sermayesi açısından dışa bağımlılığı en aza indireceğini, diğer sektörlerde de önemli faydalar sunacağını aktaran Varank, bu program ile sektörün hedeflerine hızla ulaşılacağına yürekten inandığını sözlerine ekledi.

KOBİ'lere 25 milyar liralık destek

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın garantisi ve 12 bankanın katılımı ile 25 milyar TL'lik yeni destek devreye alınıyor. 12 bankanın katıldığı paketin en önemli amacı işletmelerin üzerindeki finansman yükünü hafifletmek olacak. Paket, Hazine Destekli Kefalet Sistemi çerçevesinde KGF teminatlı olacak. Ekonomi Değer Kredisi için, istihdam ve üretimin artırılmasında önemli role sahip KOBİ ve KOBİ DIŞI tüm işletmeler kapsama alındı.

Enflasyondaki düşüş maliyeti azaltacak

Bankaların sunacağı kredi, enflasyona endeksli değişken faizli olacak. Böylece, yakın zamanda düşmesi beklenen enflasyon oranları doğrultusunda, firmaların finansman maliyetleri de azalmış olacak. Aynı zamanda bankalar, enflasyon endeksi sayesinde aktif-pasif bilançolarını hedge etmiş olacak.

Hem bankalar hem de işletmeler için büyük avantajlar sağlayan paket kapsamında TL nakit kredilerde faiz ve vade koşulları ise; 6 ay anapara ödemesiz toplam 36 ay vadeli krediler için TÜFE+4, 6 ay anapara ödemesiz toplam 48 ay vadeli krediler için ise TÜFE+4.5 olacak.

6 ayda bir enflasyon güncellemesi

Faiz oranı hesaplanırken kullandırma tarihindeki yıllık TÜFE oranı baz alınacak

ve kullandırma tarihinden itibaren 6 ayda bir güncellenecek.

Ekonomi Değer Kredi Paketi ile firma bazında ciroya göre 5 milyon TL ile 50 milyon TL arasında değişen tutarlarda kredi kullanılacak. Bu kapsamda, reel sektöre toplam 25 milyar TL tutarında finansman imkanı sağlanacak.

Ekonomi Değer Kredisi Paketi'nin toplam azami Hazine destekli kefaleti 20 milyar TL olacak. Toplam kefalet limitinin 8 milyar TL'lik kısmının 0-125 milyon TL ciro aralığındaki işletmelere, 12 milyar TL'lik kısmının ise cirosu 125 milyon TL üstündeki işletmelere tahsis öngörülüyor. Kefalet komisyonu, kredinin kullandırımı sırasında yüzde 2 peşin olarak tahsil edilecek. Yararlanıcı, belgeli harcama dışında başka masraf ve komisyon ödemeyecek.

Katılan bankalar

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) ekonomik gelişmelerin giderek daha olumlu seyretmesi ve beklentilerdeki iyileşme doğrultusunda finansman maliyetini hafifletmek için enflasyona endeksli, makul fiyatlı, Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaleti ile finansman imkanı sunulmaya başlanacağını bildirdi.

Ekonomi Değer Kredisi'ne; Ziraat Bankası, İş Bankası, Halkbank, Garanti BBVA, Yapı ve Kredi Bankası, Vakıfbank, Akbank, QNB Finansbank, Denizbank, TEB, Şekerbank, Eximbank katılıyor.

KOBİ'ler ve KOBİ dışı tüm işletmeler için 12 bankanın katılımı ile 25 milyar TL'lik destek verilecek. Ekonomi Değer Kredi Paketi ile firma bazında ciroya göre 5 milyon TL ile 50 milyon TL arasında değişen tutarlarda kredi kullanılacak.

TÜBİTAK'tan KOBİ'lere 750 bin lira hibe

TÜBİTAK, KOBİ'lerin yeni pazarlara açılması için 750 bin liraya kadar hibe destek verecek.

TÜBİTAK, KOBİ'lerin rekabet koşullarına uyum sağlaması, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti yapmaya teşvik edilmesi ve elde edilen çıktılarının ekonomik değere dönüştürülmesi amacıyla yürütülecek faaliyetlere mentorluk desteği verecek. Projeye firmaların ciroda artış yakalaması, mevcut pazar payında artış sağlanması, yeni pazarlara giriş imkanının yaratılması ve satışlarda artış gösterilmesi hedefleniyor. Ayrıca KOBİ'lerin mentorluk hizmetiyle rekabet koşullarına uyum konusundaki farkındalıklarını artırması ve değişim sürecinde karşılaştıkları sorunları daha kolay çözmeleri öngörülüyor.

Proje sonucunda oluşturulacak arayüzlerle KOBİ'lere mentorluk hizmeti verilmesi amaçlanıyor.

Mentorluk hizmetiyle "alanında karşısındakinden daha fazla bilgi ve deneyimi olan ve bu özelliğinden faydalandırmayı bilen ve isteyen kişilerin deneyim ve birikimlerini KOBİ'lere aktararak yenilik yönetimi ve ticarileştirme süreçlerinde rehberlik

etmelerine" olarak tanınacak.

16 Temmuz'a kadar

16 Temmuz'a kadar başvuruların alınacağı proje kapsamında desteklenmeye hak kazanan arayüzler 1 Ekim itibarıyla mentorluk faaliyetlerine başlayacak. Yüzde 100 hibe şeklinde verilecek desteğin proje bütçesinin üst sınırı 750 bin lira olarak belirlendi. Desteklenen gider kalemleri; personel giderleri, hizmet alımları ve genel giderler olarak tespit edilirken, KOBİ'lere verilecek mentorluk hizmeti en fazla brüt 400 TL/saat üzerinden desteklenecek. Dönemsel destek tutarının en fazla yüzde 15'i kadar genel gider desteği verilecek. Proje destek süresi, ilk 6 ay eşleştirme; son 18 ay uygulama olacak şekilde en fazla 24 ay olacak. Projeler altışar aylık dönemlerle izlenerek değerlendirilmeye alınacak.

KGF'den KOBİ'lere yeni destek paketi

Kredi Garanti Fonu'nun öz kaynaklarından sağladığı destekle oluşturulan ve KOBİ'lere 500 bin liraya kadar kredi imkanı sağlayan "KGF Destek Kredisi Projesi" 28 Mayıs itibarıyla uygulamaya konuldu.

KGF'den edinilen bilgiye göre, KOBİ'ler, KGF Destek Kredisi sayesinde KGF kefaleti ve uygun maliyetlerle krediye erişim imkanına sahip olacak.

Kredi yüzde 80 kefaletle kullanılabilir

Söz konusu proje kapsamında KOBİ'ler azami 500 bin liralık krediyi yüzde 80 KGF kefaletiyle kullanabilecek. Portföy Garanti Sistemi ile kullanılacak kredilerin vadesi 12 aya kadar geri ödemesiz olacak. Süre asgari 36 ay, azami 60 aya kadar uzatılabilecek.

KGF Destek Kredisi'nden yararlanmak isteyenler

Akbank, Garanti Bankası, Türkiye İş Bankası, Türk Ekonomi Bankası, Vakıf Katılım Bankası, Alternatif Bank, Halk Bankası, QNB Finansbank, VakıfBank, Denizbank, Şekerbank, Ziraat Bankası, Yapı ve Kredi Bankası ile Ziraat Katılım Bankası'na başvurabilecek.

Reel kesim ve bankacılık sektörünün talebi

KGF Destek Kredisi Projesi, Avrupa Yatırım Fonunun KGF'ye sağladığı hibe fonla hayata geçirilen "KOBİ'lerin Rekabet Edebilirliği (COSME) Programı'nın devamı olarak planlandı.

COSME Programı'na gösterilen yoğun ilgi sonucu kısa sürede önemli bir kredi hacmine ulaşılmıştı. Hem reel sektörden hem de bankacılık sektöründen projenin devamı yönünde gelen talepler dolayısıyla KGF Destek Kredisi Projesi de uygulamaya konuldu.

Yorgancılar: Tarım potansiyelini daha etkin kullanmalıyız

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Türkiye'nin hem cari açığını kalıcı olarak düşürmek hem de dış borçlarını azaltmak amacıyla tarımsal potansiyeli etkin kullanıp işlenmiş gıda ürünü ihraç etmesi gerektiğini savundu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin hem cari açığını kalıcı olarak düşürmek hem de dış borçlarını azaltmak zorunda olduğuna dikkat çekti. Yorgancılar, "Bunun için de tarımsal potansiyelin daha etkin kullanılması ve daha fazla işlenmiş gıda ürünü ihracatı yapmamız gerekiyor. Sanayicilerimiz; deneyim, birikim ve yatırım kapasitesi açısından buna hazır" dedi.

Önemi giderek artan tarımsal üretim ile ilgili değerlendirmelerde bulunan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, "Bu potansiyel, sektörün halen 5 milyonun üzerinde insanın istihdam edilmesine, 82 milyon vatandaşımızın, 40 milyona yakın turist beslenmesine imkan vermektedir. Yine 6 milyar dolarlık tarım ürünleri ihracatı ve tarıma dayalı sanayi ürünleri içindeki girdi katkısı ile sektör, ülkemizin döviz kazançlarına da destek sağlamaktadır. Dolayısıyla tarım ülkemizin en önemli sektörlerinin başında gelmektedir" diye konuştu.

Sanayici kaygılı

Sektörde yaşanan olumsuz bazı gelişmelerin sanayicileri de kaygılandırıldığını ifade eden Yorgancılar, "Zira bu gelişmeler sanayi üretimi ve ihracatına doğrudan ve dolaylı olarak zarar vermektedir. Nitekim, tarımsal üretimde çok belirgin bir istikrarsızlık söz konusudur. Bunun yanında tarım ürünleri fiyatları oldukça yüksek oranda dalgalanmaktadır. Yine önemli miktarda tarım arazinin işlenmediği ve kullanılmadığı görülmektedir. Bu gelişmeler bir taraftan tarımsal üretim artışının düşük kalmasına, diğer taraftan da tarım ürünleri fiyatlarında yüksek oranlı artışlara neden olmaktadır" ifadelerini kullandı.

Gıda sanayi Türkiye için çok önemlidir

Tarım sektöründeki bu gelişmelerin iki kanaldan sanayi üretimini ve ihracatını olumsuz etkilediğini vurgulayan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, şu

görüşleri dile getirdi:

“Gıda sanayi Türkiye için çok önemli bir sektördür. Bu önem hem nüfusumuzun artması, hem de kentleşmenin devam etmesi nedeniyle her geçen gün belirginleşmektedir. Ancak gıda sanayicilerimiz bir taraftan düzenli tarım ürünü tedarik etmede diğer taraftan da uygun fiyatlı ürün bulmakta zorlanmaktadır. Bunun yanında tarım ürünleri fiyatlarında görülen artışlar hayat pahalılığı yaratmakta bu da çalışanların daha yüksek ücret talep ederek işgücü maliyetlerinin artmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla tarımsal üretimdeki istikrasızlık ve ürün fiyatlarındaki yüksek oranlı artışlar gıda sanayicimizi her iki kanaldan da olumsuz etkilemektedir. Bunlara kurlardaki istikrasızlık da eklendiğinde gıda sanayicilerimizin hem iç hem de dış piyasalarda rekabet gücü kaybettiği gerçeği ile karşı karşıya kalıyoruz.”

Cari açık için tarımsal üretim

Türkiye'nin hem cari açığını kalıcı olarak düşürmek hem de dış borçlarını azaltmak zorunda olduğuna dikkat çeken Başkan

Yorgancılar, “Bunun için de tarımsal potansiyelin daha etkin kullanılması ve daha fazla işlenmiş gıda ürünü ihracatı yapmamız gerekiyor. Sanayicilerimiz gerek deneyim ve birikim, gerekse yatırım kapasitesi açısından buna hazırdır. Yapılması gereken; tarımsal girdi maliyetlerini aşağıya çekecek, üretimde istikrarı sağlayacak politikaları hayata geçirmektir. Bunun da yolu tarımsal üretim planlaması ile girdi fiyatlarının düşürmekten geçiyor. Tarım sektörü; hangi ürünlerin hangi yörelerde verimli ve kaliteli üretilebileceği dikkate alınarak,

iç ve dış talep projeksiyonları yapılarak planlanmalıdır. Yine gıda sanayi envanteri çıkarılarak, bu sektör de ihtiyaçlar çerçevesinde yönlendirilmelidir” dedi.

Ayrıca, tarımsal girdiler üzerindeki vergilerinde azaltılması gerektiğini hatırlatan Yorgancılar, şunları söyledi: “Bu önlemler hem ülkemizin gıda güvenliğine hem de tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörünün döviz kazançlarının artmasına katkı yapacaktır. Bu önlemler alınmadığında tarım her geçen gün döviz kazandıran değil, kaybettiren sektör olacaktır.”

Dönmez'den 'sıçrayıcı hamleler' vurgusu

“
EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Muhsin Dönmez, İzmir'deki Oda ve Borsaların Yönetim Kurulları Ortak Toplantısı'nda yaptığı sunumda, yerel seçimlerin tamamlanma süreciyle birlikte zaman kaybedilmeden alınması gereken reformlara odaklanılmasını istedi.”

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkan Vekili Muhsin Dönmez, aylardır herkesin seçimi beklediğini söyleyerek, yerel yönetim seçimleri dolayısıyla 6 aylık kayıp zamana dikkat çekti ve seçimin ardından işlerin yeniden hızlanmasını istedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği çatısı altında İzmir'deki Oda ve Borsaların Yönetim Kurulları Ortak Toplantısı, Torbalı Ticaret Odası'nın ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Oda ve Borsaların başkanlarıyla yönetim kurulu üyeleri, sorumluluk alanlarındaki konularla çözüm önerilerini ortaya koydu.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Dönmez, toplantıda yaptığı konuşmada hem küresel hem de Türkiye ekonomisindeki gelişmeleri değerlendirirken, atılması gereken adımları da ortaya koydu.

Küresel piyasaların ABD Başkanı Donald Trump ile Çin'den gelen hamlelere kilitlendiğini belirten Dönmez, 1990'lı yıllarda Çin'in dünya büyümesinden aldığı pay yüzde 4 civarında iken 2019 yılında yüzde 19'a yükselmesinin beklediğini, buna karşılık ABD'nin payının yüzde 22 civarından yüzde 15'e gerilediğine dikkat çekti. Muhsin Dönmez, Mayıs ayında

OECD tarafından açıklanan Ekonomik Görünüm Raporu'nda da küresel ekonomik büyümenin düşük düzeyde dengelendiği, Çin'deki yavaşlama ve yüksek borçluluğun temel risk teşkil ettiği ve hükümetlerin herkesin eşi bir şekilde yararlandığı büyümeyi canlandırmak için acil bir şekilde harekete geçmeleri uyarılarının yer aldığını hatırlattı.

Türkiye'deki duruma bakıldığında yılın ilk yarısının geride kalmasına rağmen 6 aydır gündemin sadece seçim olduğunu vurgulayan Dönmez, bu süreçte ekonomik verileri gündeme getirirken sözlerini şöyle sürdürdü:

“Son 14 aydır kesintisiz 50 barajının altında açıklanan İmalat Sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) verisi, aslında reel sektördeki durumu açıkça ortaya koymaktadır. Ekonomi güven endeksi son 13 aydır kesintisiz 100 barajının altında seyretmekte ve açıklanan Mayıs ayı verisi de bu süreçteki en kötünün ikincisi. Diğer birçok göstergede de henüz bir istikrar sağlanmış değil. Aylardır herkes seçimi bekliyor. 'Seçim bitsin bakarız' diye diye 6 ayı kaybettik. Seçimin akabinde işler yeniden hızlanmalı, yapılması gerekenler hayata geçirilmelidir. Türkiye'nin daha fazla zaman kaybına tahammülü yoktur.”

100 Büyük'te durum

Muhsin Dönmez, EBSO'nun 37 yıldır gerçekleştirdiği 100 Büyük firma çalışması ile İstanbul Sanayi Odası'nın Türkiye'nin 500 Büyük Firması verilerini de karşılaştırmalı olarak gündeme getirdi. 2018 yılı Ağustos ayında ve devamında yaşanan gelişmelerin en büyük firmalarına yansımalarını ortaya koyan Dönmez, şu bilgileri verdi:

"İSO'nun 2018 yılı 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yaklaşık yüzde 12'sini EBSO üyesi firmalar oluşturmaktadır. Üretim toplam satışlar içindeki payı 100 büyük ve 500 büyük firma için aynı olup yüzde 89'dur. 100 büyük firma 100 birimlik üretimin 34 birimini ihraç ederken, 500 Büyük firma 39' unu ihraç etmektedir. Satış karlılığı EBSO 100 Büyük'te yüzde 5.8 iken, İSO 500 Büyük'te yüzde 6.4 'tür. Kısa vadeli borçların tüm borçlar içindeki payı EBSO 100 Büyük'te yüzde 57, İSO 500 Büyük firmada yüzde 62'dir. Ülke genelinde sanayi kuruluşlarımız faaliyet karının yüzde 90'a yakını finansman giderleri için kullanmıştır, ki bu da firmalarımızın sahip oldukları riski göstermesi açısından önemsenmesi gereken bir veridir. O nedenle de biz diyoruz ki; firmalarımızın rekabet gücünün artırılması adına, katlanılan maliyetleri düşürecek bir makroekonomik ortamı oluşturmak, bu doğrultuda eğitim sisteminden adalet, demokrasiden üretime kadar geniş bir alanda sıçrayıcı hamleleri atmak zorundayız."

Dönmez ayrıca, TOBB öncülüğünde TEPAV işbirliğinde hazırlanan Türkiye'nin en hızlı büyüyen 100 şirketi arasında yer alan EBSO üyeleri Vergo Enerji, Vaw Bilişim ve Ames Europe'yi de kutladı.

Tarımın geleceği

İTB Yönetim Kurulu Başkanı Işınso Kestelli, Türkiye'nin jeopolitik risklerine değinerek, Türkiye-Amerika Birleşik Devletleri-Rusya

üçgeninde yaşanan F-35 ve S-400 gerilimi ile kuşatılmış durumda olduğunu kaydetti. 2017 yılının Nisan ayından bu yana seçim atmosferinin sürdüğünü belirten Kestelli, bundan sonra nitelikli üretime, bilişim teknolojilerinin üretime entegrasyonuna, akıllı tarım uygulamalarına ve eğitim kalitesini yükseltmeye yatırım yapılması gerektiğini savundu.

Üretim artışının önemine dikkat çeken Kestelli, şunları söyledi:

"Tarımın diğer sektörlerle olan ileri ve geri bağlantısı, durgunluğun bir nebze de olsa azaltılmasına imkan sağlıyor. Birçok üründe düşük verimlilik ile üretim yapıyoruz. Örneğin; buğday üretiminde verimlilikte 64'üncü sıradayız. Dünya ortalamasından yüzde 20 daha düşük verimle üretiyoruz. Üstelik Hollanda, Belçika, İngiltere gibi ülkeler buğday üretiminde bizim 3 katımız verimliliğe sahip. Bir diğer önemli ürün olan sütte büyükbaş hayvan başına yıllık 3 bin 100 kilogram süt üretiyoruz. Dünya ortalamasından yüzde 30 iyiyiz. Ancak aynı süt üretimini ABD, Güney Kore gibi ülkeler 3 katımızdan fazla komşumuz Yunanistan ise 2 katımız verimlilikte üretiyor. Dolayısıyla hangi ürün olursa olsun rekabette bir adım öne çıkmak için verimliliği yükseltmeliyiz."

Yakın gelecekte 'Ege'nin yüz akı' olarak gördükleri İzmir Tarım Teknoloji Merkezi projesinin hayata geçirileceğini dile getiren Kestelli, "Tarım teknoloji merkezimiz, Türk tarımını akılla, bilimle harmanlayarak tarımsal üretim alanında öncü ülkeler arasında yer alması için tarihi bir misyon üstlenecek" dedi.

Kestelli, pamuktaki primlerin düşürülmesi konusunu da en kısa sürede Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'ye ileterek, sorunun çözümüne katkı sağlayacaklarını dile getirdi.

Kruvaziyer turizmi

Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mihri Çelik, kruvaziyer turizm konusunda yaptıkları çalışmaları anlattı. Dünyada 40 milyar dolarlık kruvaziyer turizm sektörü olduğunu açıklayan Çelik, "Ülkemiz son 5 yıldır bu sektörden hak ettiği payı alamadı. Şimdi yeniden bir yükseliş dönemi başlıyor. Galata Port'un hayata geçmesinden sonra 2021 de kruvaziyere dahil olacağımızı düşünüyoruz. Şu an 386 kruvaziyer gemi dünyada dolaşiyor. Akdeniz pazarında artık İzmir'in 2021 itibarıyla kruvaziyer turizmi ıskalamaması lazım. Bunun için alt yapı çalışmaları hızlanmalı. Liman, Alsancak ve Kemeraltı'nı hazırlayarak daha fazla gelir elde edebiliriz" diye konuştu.

Pamuk üretiminde prim sorunu

Menemen Ticaret Odası Başkanı İzzet Süsoy, ilçelerinin, tarımın ağırlıklı yapıldığı bölge olduğunu hatırlatarak, pamuk üretimi konusunda yaşadıkları sıkıntıları aktardı. Türkiye'de 4 milyon ton pamuk üretilirken ihtiyacın ithalat ile karşılandığını söyleyen Süsoy, "Menemen'de 56 bin ton pamuk üretiliyor. Yeni çıkan kanun yada genelgeyle dönümde 500 kilo üzerine destekleme

primi verilmeyeceği bildirildi. Bu tarımda verimliliği desteklemek yerine cezalandırmaktır. İlçemizdeki pamuğun vasfı yüksek. Girişimlerde bulunulsun ve pamukta ithalatın önüne geçilsin. Üretimde prim oranları arttırılsın" dedi.

Sanayi, turizm, tarım

Torbalı'nın son dönemde hızla büyüyen ilçe olduğunu kaydeden toplantının ev sahibi Torbalı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Abdulvahap Olgun, ilçede 13 yılda yüzde 219 oranında nüfus artış hızı olduğunu belirterek, "Büyüme beraberinde nüfus artışını getirdi. Torbalı'dan yapılan 1 milyar 180 milyon dolarlık ihracat İzmir'in ihracatında yüzde 12 pay alırken 66 ili de geride bıraktı. Hem sanayi hem de tarım kenti Torbalı'da Ege Bölgesi'nin özellikle kışlık sebze ihtiyacının yüzde 75'i üretiliyor. Pancar OSB ve Torbalı OSB'ye ev sahipliği yapıyoruz. Mobilya OSB çalışmaları için de müjde

bekliyoruz. Torbalı'nın en önemli cazibesi Metropolis Antik Kent'tir. İlçemiz ören yeri olarak markalandı. Rekabet ve güven ortamı arttıkça İzmir büyüyecek, İzmir büyüdükçe Türkiye büyüyecek" diye konuştu.

Birlikte çalışalım

Toplantıda gündeme getirilen tüm sorunları tek tek not eden İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, hepsini ilgili bakanlıklarla görüşerek çözülme kavuşturulmasını sağlamaya çalışacaklarını bildirdi.

Kruvaziyer turizm konusuna çok önem verdiklerini belirten Özgener, DTO İzmir Şube Başkan Yardımcısı Çelik'in çalışmaların eksikliği ile ilgili eleştirilerini yadırgadığını dile getirirken, "Çelik, konuşmasında İZTO'nun kruvaziyeri başlatan ve maddi destek ayıran bir kuruluş olduğunu söylemedi. Biz geniş katılımı herkesi kucaklayarak çalışıyoruz. Biz DTO'yu da kucaklayarak çalışmaya devam

ederiz" dedi.

Kendisinin de Torbalı'da işletmesi bulunan Özgener, ilçenin büyümesini yakından takip ettiğini belirterek, mobilya OSB konusunda müjdesi olmadığını söyledi.

Dikili tarıma dayalı OSB konusunda güzel haberi olduğunu dile getiren Özgener, Tarım ve Orman Bakanlığı yetkililerinin yer seçimini hukuken gerçekleştirdiğini ve şirketin resmen kurulduğunu açıkladı.

Mahmut Özgener, "Pamukta yaşanan mağduriyet kötü niyetli kişilerin, iyi yapanların işini zorlaştırmasından kaynaklanıyor. Sorunların çözümü sağlansa da üretimdeki kaybı azaltmak ve eskiye dönmek zaman alıyor. Tütünü yurt dışından getirip burada işleyebiliyorduk. Sonra 2001 yılında bir kanun çıktı, bu yasaklandı. Tütün fabrikaları 6 ay çalışır 6 ay durur. Uygulamayı iptal ettirecek bu sorunu çözdük. Pamuktakini de çözeriz" diye konuştu.

İZKA'dan İzmir ekonomisine 30 milyon TL'lik destek

İzmir'in yerel kalkınmasını desteklemek için her yıl Mali Destek Programları ile fırsatlar sunan İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA), yenilenen logosu ve kurumsal kimliği ile eşzamanlı olarak toplam 30 Milyon TL'lik 2019 yılı Mali Destek Programlarını ilan etti. İlan edilen mali destek programları ile İzmir ekonomisine aktarılacak olan mali kaynağın, 2014-2023 İzmir Bölge Planı'nın "güçlü toplum", "güçlü ekonomi" ve "yüksek yaşam kalitesi" hedeflerine ulaşılmasına yönelik çalışmalarına katkı sağlaması amaçlanıyor.

İzmir'in kurumsal dönüşümü için özel sektöre fırsat çağırısı

15 milyon TL bütçeli "Özel Sektörün Kurumsal Kapasitesinin ve Rekabet Edebilirliğinin Güçlendirilmesi" Mali Destek Programı kapsamında, arayüz kuruluşlar aracılığıyla, İzmir'de faaliyet gösteren firmaların kurumsal ve teknolojik dönüşüm, kaynak verimliliği ve çevre performansı, küresel tedarik zincirine dahil olma alanlarında geliştirilmesi ve ortak kullanıma

yönelik altyapıların oluşturulmasıyla sektörel uzmanlaşmanın desteklenmesi hedefleniyor. Böylece, İzmir'de faaliyet gösteren firmaların piyasa rekabet şartlarına dayanıklılıklarının artırılması sağlanacak.

Mali Destek Programı'na kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, özel sektöre yönelik faaliyet gösteren dernekler ve vakıflar ile organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler ve teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetici/işletici şirketleri başvurabilecek.

Doğal kaynakların sürdürülebilirliği için öncelik Küçük Menderes'in

Bütçesi 15 Milyon TL olarak belirlenen "Küçük Menderes Havzası Sürdürülebilir Kalkınma" Mali Destek Programı kapsamında, bölgede yer alan Bayındır, Beydağ, Kiraz,

Menderes, Ödemiş, Selçuk, Tire ve Torbalı ilçelerinde, beşeri ve doğal kaynaklar ile tarımsal ve ekonomik faaliyetlerin sürdürülebilirlik odağında geliştirilmesine yönelik örnek uygulamaların gerçekleştirilmesi desteklenecek. Mali Destek Programı'na kamu kurumları, belediyeler, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar, kooperatifler ve birlikler ile organize sanayi bölgeleri ve teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetici şirketleri başvurabilecek.

Son gün 6 Eylül

İZKA Mali Destek Programları için proje başvuruları 6 Eylül 2019 tarihine kadar yapılabilecek.

Programlar ile ilgili detaylı bilgileri içeren başvuru rehberleri, bilgilendirme ve eğitim toplantılarının yer ve zaman bilgileri için www.izka.org.tr adresi ziyaret edilebilir.

İlk 500'de 59 EBSO'lu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan 2018 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması içerisinde 59 Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın 59 üyesi yer aldı. Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İSO 500 Büyük verilerini değerlendirirken, "Bir kez daha veriler bize göstermektedir ki; Türkiye'nin üretmekten, ürettiğini ihraç etmekten, katma değerli üretim yapmaktan başka bir şansı yoktur. Karar vericiler tarafından; EBSO 100 Büyük ve İSO 500 Büyük çalışmasında ortaya çıkan finansman maliyeti, borçlanmanın yüksekliği, mali yapıdaki bozulma ve Ar-Ge'deki düşük oran iyi analiz edilmelidir" dedi.

İSO'nun açıkladığı 2018 yılı 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yaklaşık yüzde 12'sini EBSO üyesi firmaların oluşturduğunu vurgulayan Ender Yorgancılar, merkezi İstanbul, Ankara veya başka şehirlerde olup, aynı zamanda üretimleri İzmir'de olduğu için EBSO'ya üye olan firmalarında bu sayıya dahil edildiğini belirtti. Yorgancılar, "İSO 500 Büyük listesindeki 59 EBSO üyesi firmanın 42'si aynı zamanda EBSO 100 Büyük listesinde de yer almıştır. Bu 42 üyemiz, İSO 500 Büyük'teki; üretimden satışların, cironun yüzde 11'ini, ihracatın yüzde 9'unu gerçekleştirmiştir" diye konuştu.

Borç-özkaynak oranına dikkat

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, İSO 500 Büyük listesi ile EBSO 100 Büyük firmanın verileri arasında karşılaştırmalı bir değerlendirme yaparken, üretimin toplam satışlar içindeki payının her iki listede yüzde 89 olduğuna

işaret etti. Yorgancılar, "100 Büyük firma 1000 birimlik üretimin 34 birimini ihraç ederken, 500 Büyük firma 39'unu ihraç etmektedir. Satış karlılığı 100 Büyük firmada yüzde 5.8 iken, İSO 500'de yüzde 6.4'tür. Kısa vadeli borçların tüm borçlar içindeki payı EBSO 100 Büyük'te yüzde 57, İSO 500 Büyük firmada yüzde 62'dir. Borç/özkaynak oranı, firmaların finansman ihtiyacını özkaynaklarıyla mı yoksa borç yoluyla mı giderdiğini anlamamızı sağlıyor. Oranın yüzde 100'ü aşması durumu risklidir. EBSO 100 Büyük Firma'da oran yüzde 256.8 olup, İSO 500'de de yüzde 203.4 seviyesine ciddi bir sıçrama yapmıştır. Benzer şekilde Borç/Aktif oranı da 100 büyük firmada yüzde 72 olup, 500 büyükte yüzde 67'dir" dedi.

Faaliyet karı finansmanda kullanıldı

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payının 500 büyük firmada yüzde 49'lardan yüzde 88,9'a yükselirken, 100 büyük firmada da oran yüzde 89 olarak neredeyse noktası noktasına aynı çıktığını belirterek, "Yani ülke genelinde sanayi kuruluşlarımız faaliyet karının yüzde 90'a yakını finansman giderleri için kullanmıştır ki, bu da firmalarımızın sahip oldukları riski göstermesi açısından önemsenmesi gereken bir veridir" diye konuştu.

Faaliyetlerin finansmanında 100 Büyük firmada borçların payı yüzde 72, özkaynak payı yüzde 28 iken 500 büyük firmada oran 67'ye 33 olduğunu da ifade eden Yorgancılar "Ar-Ge harcamalarının

Ege Bölgesi Sanayi Odası üyesi 62 şirket, İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan Türkiye'nin 500 Büyük sanayi kuruluşu arasında yer aldı. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, reel sektörün desteklenmesinin önemine vurgu yaptı.

üretimden satışlar içindeki payı 100 Büyük Firmada 0,33 iken, 500 Büyük Firmada 0.44'tür. 37 yıldır yapmakta olduğumuz Odamızın 100 Büyük çalışması ile ISO'nun 500 Büyük firma çalışması için yaptığımız her karşılaştırmada üyelerimizin sonuçları ile Türkiye tablosu örtüşmekte ve birbirini desteklemektedir" dedi.

Bu tablolar iyi analiz edilmelidir

Bu yıl içinde bulunduğumuz süreç itibarı ile de oranların bu kadar birbirine yakın çıkmasını oldukça anlamlı bulduğunu belirten Başkan Yorgancılar, "Karar vericiler tarafından bu iki çalışmada ortaya çıkan finansman maliyetinin, borçlanmanın yüksekliği, mali yapıdaki bozulma ve ar-ge harcamalarının çok düşük kalması ve düşük oranı iyi analiz edilmelidir. Bilanço yapısını bozan 2018 yılı verileri böyle iken, ne yazık ki, 2019 yılının ilk yarısını da iyi değerlendirdiğimizi söyleyemeyeceğim. İkinci yarıyı da kaybetmemek adına, bu tablolar iyi analiz edilerek, kalıcı adımlar atılmalıdır" diye konuştu.

Üretmekten başka çaremiz yok

Türkiye'nin üretmekten başka şansı olmadığını vurgulayan Başkan Yorgancılar, şunları söyledi: "Değerlendirme yapılırken; yıllar itibarı ile GSYH içinde sabit sermaye yatırımlarında inşaatın açık ara önde olması, makine ve teçhizat yatırımlarının geride kalması sürdürülebilir bir üretim yapısı için, kaynakların dengeli, verimli ve sağlıklı kullanılması açısından da dikkatle değerlendirilmelidir. Bir kez daha veriler bize göstermektedir ki; Türkiye'nin üretmekten, ürettiğini ihraç etmekten, katma değerli üretim yapmaktan başka bir şansı yoktur. Listeye giren her bir üyemizi tebrik ediyor, ülkeye olan katkılarının üretimlerinin, karlarının artarak devamını diliyorum."

2018	2017	EBSO ÜYESİ FİRMALAR
1	1	TÜPRAŞ - Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
13	13	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.
36	47	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.
40	37	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.
50	42	Coca-Cola İçecek A.Ş.
51	44	İpragaz A.Ş.
58	54	SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.
59	52	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.
61	79	BMC Otomotiv Sanayi ve Tic. A.Ş.
76	73	Namet Gıda Sanayi ve Tic. A.Ş.
82	92	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.
93	53	Abalioğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.
95	81	C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.
101	127	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.
103	155	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.
125	102	Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.
131	109	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.
142	222	Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.
146	141	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.
151	165	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.
155	189	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.
162	192	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.
163	206	Abalioğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.
165	175	Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
168	150	İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.
176	169	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.
180	137	Tat Gıda Sanayi A.Ş.
186	132	Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.
197	118	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.
198	171	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.
203	231	Küçükbay Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.
209	249	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.
210	246	CMS Jant Sanayi A.Ş.
213	199	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.
214	243	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.
222	232	Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.
223	316	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
236	292	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.
238	278	Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.
246	136	Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.
259	254	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.
302	241	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.
309	337	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.
322	357	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.
323	417	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.
341	362	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.
346	391	İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.
349	345	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.
360	465	Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.
388	419	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.
397	415	TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.
421	433	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
430	455	Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.
445	448	Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
451	-	Sarıgözoğlu Hidrolik Makina ve Kalıp San. ve Tic. A.Ş.
457	-	Sunel Ticaret T.A.Ş.
460	379	Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş.
465	463	Cevher Jant Sanayii A.Ş.
483	-	Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.

Mesleğini belgelendir işinde hakkını korusun

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı ve MEYBEM Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, iş dünyası olarak mesleki yeterlilik sisteminin tam merkezinde yer alarak, ulusal meslek standartlarının belirlenmesi ve belgelendirme hizmetinin yüksek standartlarda verilmesine kadar sağladıkları katkılara dikkat çekti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezleri A.Ş. (MEYBEM) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 2015 yılında kurulan merkezin kısa sürede mesleki yeterlilik ve belgelendirme alanında söz sahibi olduğunu, gelinen noktada 41 farklı sektörde sınav ve belgelendirme hizmeti sunduklarını bildirdi.

İzmir'de ikinci el motorlu kara taşıtları ticareti yapmaya hak kazananlar için, MEYBEM ile İZTO Eğitim ve Sağlık Vakfı işbirliğiyle düzenlenen mesleki yeterlilik belgesi sınavlarını başarıyla tamamlayan katılımcılara belgeleri törenle takdim edildi.

İzmir Ticaret Odası'nda düzenlenen törende konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı ve MEYBEM Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, iş dünyası olarak Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yürütülen ve koordine edilen mesleki yeterlilik sisteminin tam merkezinde yer alarak, ulusal meslek standartlarının belirlenmesi ve belgelendirme hizmetinin yüksek standartlarda verilmesine kadar birçok aşamada katkı sağladıklarını

söyledi.

Mesleki yeterlilik sisteminin meyvesi olan ve belgelendirme hizmeti sonucu almaya hak kazanılan MYK Belgesinin toplam 117 tehlikeli ve çok tehlikeli meslekte zorunlu tutulduğuna dikkat çeken Yorgancılar, bu belgeyi almayan kişileri çalıştıran işletmelere de aylık kişi başı 775 liralık idari para cezası uygulandığını hatırlattı.

İkinci el araç için birinci sınıf belge

Ender Yorgancılar, 2018 yılına kadar sadece tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde zorunlu tutulan Mesleki Yeterlilik Belgesi'nin diğer Bakanlıklar tarafından da kabul görerek kapsamının genişletildiğini belirtirken, geçtiğimiz yıl Ticaret Bakanlığı'nın yaptığı mevzuat değişiklikleri ile ikinci el araç alım satımı ve emlak sektörlerinde de hem firma sahipleri hem de çalışanlar için zorunlu hale getirildiğini söyledi. Yorgancılar, "Dolayısıyla bugün bir araç kullanmak için nasıl ehliyet gerekiyorsa ikinci el araç alım satımı yapmak için de Mesleki Yeterlilik Belgesi'ni almak gerekiyor. İkinci el araç

alım satımına standart getiren ve sektörde faaliyet gösterenlerin hak ve hukukunu koruyan düzenlemeyi Türk iş dünyası olarak destekliyor, mevzuat değişikliği için Ticaret Bakanımız Ruhsar Pekcan'a teşekkür ediyoruz" dedi.

Kısa zamanda büyük aşama

Ender Yorgancılar, Yönetim Kurulu Başkanlığını yürüttüğü MEYBEM'in 2015 yılında kurulmasına rağmen kısa zamanda mesleki yeterlilik ve belgelendirme alanında söz sahibi olduğunu vurgularken, şöyle konuştu:

"Türkiye'nin 81 ili ve 160 ilçesinde TOBB'a bağlı Oda ve Borsalarımız aracılığıyla mesleki yeterlilik ve belgelendirme hizmetini tabana yayarak sınavlar sonucunda başarılı olanlara Mesleki Yeterlilik Belgesi veriyoruz. Gelineen noktada sadece 3.5 yılda 41 farklı sektörde hizmet vererek 78 ilde 46 binden fazla adaya sınav ve belgelendirme hizmeti sunduk. Bu adayların 36 bini başarılı olarak belge almaya hak kazandı. İkinci el araç alım satımı konusunda da geri kalan 9 aylık süreçte 14 binden fazla adaya hizmet verdik, 8 binden fazla adayın da Mesleki Yeterlilik Belgesi almasını sağladık. Mesleki Yeterlilik Belgesi almayanların mağduriyet yaşamamaları adına Odalarımıza müracaat ederek bir an önce belgelerini tamamlamaları faydalı olacaktır."

Elimizi taşın altına koyduk

13 Şubat 2018 tarihli 30331 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik çerçevesinde

mesleki yeterlilik belgesi zorunlu hale geldiğini ifade eden İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, belge almaya hak kazanan tüm galeri sahipleri ve çalışanlarının mesleklerindeki bilgi ve deneyimlerini, uluslararası standartlara göre belgelediğini söyleyerek kanuni yükümlülüklerini yerine getirdiğini dile getirdi.

Mesleki yeterlilik belgelerinin, sektörlerde hizmet kalitesinin artması ve nitelikli iş gücünün geliştirilmesi için büyük önem taşıdığına dikkat çeken Özgener, "Üyelerimizin ve sektörlerin nitelikli iş gücü ihtiyacına çözüm olmak için İzmir Ticaret Odası olarak biz de taşın altına elimizi koyduk ve vakfımız iktisadi işletmesini inşaat alanında 9 meslekte yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu yaptık. Bununla birlikte meslek komitelerimizden gelen talepler doğrultusunda inşaat sektörü dışındaki mesleklerde de TOBB MEYBEM işbirliğinde sınav ve belgelendirme hizmetini tüm üyelerimize ve üye olmayan firmalara sunmaya başladık" dedi.

Mahmut Özgener, mesleklerin sertifikalandırılmasının ve eğitimlerle insanlara standart kazandırarak mesleği

benimsemelerinin sağlanmasının önemini vurgularken, "Sektörlerin gelişimi için büyük önem arz eden bu belgelerin beraberinde getirdiği teşvikler var. Nitelikli elemanların istihdam edilmesini desteklemek üzere devletimiz çeşitli istihdam teşvikleri geliştirdi. İş yeri sahiplerinin söz konusu teşviklerden yararlanması için SGK ve İŞKUR ile iletişime geçmesini önemle tavsiye ediyorum. İşinizi daha da geliştirmek için devletin sağladığı imkanlardan faydalanın" diye konuştu.

Amacına ulaştı

MYK Sınav ve Belgelendirme Daire Başkanı Mehmet Ordukaya da, rekabet edilebilirliğin artırılması noktasında çalışma hayatına etkin politikalar ürettiklerini ifade etti. Bu kapsamda 829 meslek standardı belirlediklerini kaydeden Ordukaya, "Özellikle nitelikli ve belgeli iş gücüne giden yolda meslek standartları ilk adımdır. Meslek standardının belirlenmesinin ardından sınav ve belgelendirme faaliyetleri yürütülüyor. Bu işin temelinde uluslararası akreditasyon ilkeleri ön plana çıkıyor. 12 yılda 200 kuruluşu sınav ve belgelendirme yapmak için yetkilendirdik. Bir

kurumun yetki alması yaklaşık 12 ay sürüyor. Yetkilendirdiğimiz 200 kuruluşla birlikte yıllık 3 milyon kişiye ulaştık. Yaklaşık 643 bin kişinin mesleki yeterlilik belgesi aldığını görüyoruz. İzmir'de bugüne kadar 8 binden fazla sınavda 41 bin vatandaş mesleki yeterlilik belgesi almış. Ülkemizdeki genel dağılıma bakıldığında İzmir öncü illerden biri olmuş. Kendi ekonomisi göz önünde bulundurulduğunda bu sayının artacağına inanıyoruz" ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin ihtiyacı biraz Ege havası

Adnan YILDIRIM

Ekonomi Bakan Yardımcısı (2014-2015)
Türk Eximbank Genel Müdürü (2016-2019)

Son yıllarda içeride yaşadıklarımız ve ardi ardına gelen referandum&seçimler yanında uluslararası ilişkilerimizde ve bölgemizde yaşanan gelişmeler&gerginlikler nedeniyle ülke gündeminde iç ve dış politika konuları gündemin hep üst sıralarında yer aldı. Ekonominin büyümenin sürdürülmesi, ihracatın ve istihdamın artırılması, eğitim, sağlık, altyapı yatırımları vb konularda gösterilen çabalar ve atılan adımlar yaşadığımız bu süreçten olumsuz etkilendi. Bu süreçte, 5 yıllık sürede Ekonomi Bakanlığı ve özellikle de Türk Eximbank'taki görevim nedeniyle uluslararası ilişkilerimde, en kötü günler dahil gördüğüm bir gerçeği hep tekrar ettim: "Yurt dışında Türkiye'ye ve ekonomisine olan inanç çok güçlüdür ve devam etmektedir". Bunu söylerken de, dünyanın her coğrafyasında önde gelen finans kuruluşlarıyla, kurumsal yatırımcılarla düzenli olarak yürüttüğümüz Roadshow görüşmelerimizdeki tespitlerimi ve o görüşmelerden sonra ülkemiz ve ihracatçılarımız lehine aldığımız olumlu sonuçları en doğru haliyle kamuoyumuza aktarmış oluyordum.

Geçtiğimiz hafta boyunca, Moody's tarafından Türkiye'nin reytingi ile ilgili yapılan açıklamalar nedeniyle, Türkiye'nin

dış borç ödeme kabiliyeti ve dış kaynak ihtiyacı ekonomi gündeminin öncelikli konusu olarak ekranlarda ve ilgili platformlarda uzun uzun konuşuldu, tartışıldı. İçine düştüğümüz kredibilitesi çok düşük ülkeler grubuyla mukayese edilmek bile tek başına moralleri bozmaya yetti, yerinde tepkiler gösterildi.

Financial Times 2016/Kasım sayısında da vurgulandığı gibi, Türkiye ekonomisi kısa vadede gerek iç gerekse de dış sebeplerle sorunlar yaşıyor ama uzun vadede hep daha iyiye gidiyor. Geçmişte hep böyle oldu ve kısa sürede yaşadığımız sorunların bedelini de ödeyerek büyüme, ihracat ve istihdam konularında daha iyisini gerçekleştirebildik. Tabii ki bunu yaparken ekonomi yönetimlerinin hızlı müdahale ve doğru kararlar almaları yanında KOBİ'lerimiz başta olmak üzere sanayicilerimizin ve ihracatçılarımızın olağanüstü çabaları da etkili olmaktadır. Özellikle de KOBİ'lerimiz zor zamanların aşılmasında çok etkili olabilmektedir. Hep söylediğim gibi yeni duruma süratle uyum sağlayan hızlı balık KOBİ'lerimizin üretim, ihracat ve istihdamdaki payları yüzde 57 ile yüzde 75 arasında değişmekle beraber; zorlukların aşılmasındaki payları yüzde 100'e yakındır.

Türkiye olarak ve ülke genelinde biz Egelilerin hoşgörülü, uzlaşmacı, sabırlı, olgun ve birlik beraberlik anlayışına dayalı bir Ege havasına&yaklaşımına ihtiyaç var.

Ayrıca, pek iyi bilinmeyen bir gerçeğimiz de dünyanın her coğrafyasında iş yapan müteahhitlik şirketlerimize ilaveten hemen hemen her ülkede çok sayıda iş yapan Türk şirketlerimiz ve iş insanlarımızın varlığıdır. Ticaretin ötesinde, dünyanın her ülkesinde yerel ve uluslararası üretim&ticaret yapan şahıs ve şirketlerimiz de Türkiye'nin önemli avantajıdır. Dünyanın en ücra köşesine de gitseniz, öğlen vakti haber verseniz akşam yemeğinde 20-30 Türk işadama ile birlikte olabilirsiniz. Türkiye'den başka hiç bir ülkenin böyle bir avantajı yoktur. Bu işadamlarımızın önümüzdeki yıllarda Türk ekonomisine katkısı çok daha önemli olacaktır, yeter ki bu avantajımızı iyi kullanabilelim.

İhracatın son dönemde büyümeye katkısı beklendiği gibi giderek artmaktadır, bu durumun önümüzdeki dönemde de sürdürülebilmesi önemlidir. Satışlar, tahsilat, finansmana erişim ve finansman maliyetleri konularında daha az sorun yaşanması için, ihracat yapan şirketlerimizin 2019 ihracatını artırmaları, ihracat yapmayanların da ihracatı öğrenmelerinin bu sene daha önemli olduğunu burada bir kez daha tekrarlıyorum.

Tabii ki her dönem olduğu gibi küresel ticaret ve finansal yapıdaki risklerin arttığı bu dönemde finansmana erişim ve

finansman maliyetleri şirketlerimizi zorlamaktadır. Türkiye ekonomisi, 2003 yılından sonra gösterdiği büyüme ve ihracat performansı nedeniyle uluslararası finans kuruluşlarının ve kurumsal yatırımcıların değişmeyen ve giderek artan adresi olmuştur. Bu durum Türkiye ekonomisinin her alandaki performansına olumlu yansımıştır. Zaman zaman kendi iç kaynağının üçte birini aşan dış finansmanın miktarı, ağırlıklı olarak orta&uzun vadeli oluşu ve maliyet avantajı nedeniyle reel sektör şirketlerimizin rekabet gücünü artırmalarına ciddi katkı yapmıştır. İç tasarrufların yetersizliği nedeniyle, dış kaynak girişinin azaldığı dönemlerde doğal olarak finansmana erişim zorlaşmakta, finansman maliyetleri

artmaktadır. Üstelik, uluslararası ticarete kar marjlarının düşmüş olması işletmelerin rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir. Yurtdışı finansmanın ve maliyetlerinin normalleşmesi, Türkiye ekonomisinin performansına ilaveten, yurtdışında Türkiye algısının iyileşmesine ve içeride yaşadığımız gerginliğin&ayrışmanın giderilmesine ve sonuçta bugünlerde her zamankinden daha önemli hale gelen ekonomi öncelikli normal gündemimize dönüşümüze bağlıdır. Bütün bunlar için de topyekün Türkiye olarak ve ülke genelinde biz Egelilerin hoşgörülü, uzlaşmacı, sabırlı, olgun ve birlik beraberlik anlayışına dayalı bir Ege havasına&yaklaşımına ihtiyaç var. Gerisi kendiliğinden hallolacak ve işler yoluna girecektir...

Hırvatistan ile ilişkilerin itici gücü sanayi ve teknoloji olacak

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Hırvatistan ile sanayi ve teknoloji alanındaki işbirliğinin güçlendirilmesi gerektiğini söyledi.

Hırvatistan Büyükelçisi Hrvoje Cvitanovic, İzmir'deki temasları kapsamında Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret ederek Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu ile bir araya geldi. Türkiye'nin Hırvatistan ile tarihi ve kültürel bağları bulunduğunu, hatta eski Yugoslavya'dan ayrılışından sonra ilk tanıyan ülkelerden biri olduğunu hatırlatan Gökçüoğlu, "Hırvatistan'ın NATO üyeliğini de destekliyoruz" dedi.

Türkiye ile Hırvatistan arasındaki ekonomik ilişkilere bakıldığında geçen yıl 404 milyon dolarlık ihracata karşın 188 milyon dolarlık ithalat gerçekleştiğini ifade eden Gökçüoğlu, "Türkiye ticarete avantajlı gibi görünse de aslında bu değerlerin dengeye oturması ve ülkelerin birlikte rakamsal büyüme yakalaması daha anlamlıdır. Öncelikle ikili ticarete başarıya ulaşmak ve karşılıklı ilişkilere ivme kazandırmak için ortak hedefler belirlenmesi, pilot uygulamalarla bu hedefler doğrultusunda adımlar atılması düşüncesindeyiz" dedi.

İbrahim Gökçüoğlu, EBSO'nun yapısı ve hizmetleri ile İzmir ekonomisi hakkında da bilgiler verirken, sözlerini şöyle sürdürdü:

"EBSO olarak ilgileneneğimiz konu, sanayi ve teknolojidir. İzmir 8 bin 500 yıllık geçmişiyle sadece ticaret değil sanayi kültürünü de yaşatan bir kenttir. Ağırlıklı olarak gıda, tekstil, petrokimya, plastik, demir-çelik, makine, otomotiv ve yan sanayi, yenilenebilir enerji, savunma sanayi, elektronik ve mobilyanın yanı sıra önemli sektörler mevcuttur. Firmalarımız orta ve yüksek teknolojiyle üretim yapıyor. Üniversitelerimiz ve meslek liselerimiz sayesinde nitelikli iş gücüne sahibiz. Urla'daki İYTE kampüsünde yakın zamanda bir teknoloji üssü hayata geçecek. Benim de kurulunda bulunduğum ve Silikon Vadisi oluşturulacak bu yapıda yer almak isteyen Hırvat firmalarına her türlü desteği sağlayabiliriz."

EBSO hazır

İzmir'in kara, hava, deniz ve demiryolu ulaşımıyla lojistik avantajlarını da gündeme getiren Gökçüoğlu, Türk lojistik firmalarının da son yıllarda yaptığı yatırımlarla araçlarının yüzde 90'ının yeşil motorlu olanlarla yenilenerek AB standartlarını

“
EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, Hırvatistan ile ortak hedefler belirlenmesi ve pilot uygulamalarla bu hedefler doğrultusunda adım atılmasını istedi. Gökçüoğlu, "EBSO olarak ilgileneneğimiz konu sanayi ve teknolojidir" dedi.

”

tamamıyla karşıladığını bildirdi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, Hırvatistan ile ilişkilerin geliştirilmesinde en önemli engelin vize sorunu olduğuna işaret ederken, bunun çözüme kavuşturulmasının herkese kazandıracağını anlattı. İbrahim Gökçüoğlu, “Ülkelerimiz arasındaki ilişkilerin olması gereken seviyeye çıkması için yapılması gerekenleri belirleyerek yol haritasını ortaya koymalıyız. Bu sayede arzulanan başarıya ulaşabiliriz. EBSO olarak elimizden gelen desteğe her zaman hazırız” diye konuştu.

Çıkış noktası İzmir olsun

Hırvatistan Büyükelçisi Hrvoje Cvitanovic de, ülkesinin 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren AB dönem başkanlığını alacağını hatırlatırken bu süreci çok önemsediklerini söyledi ve “Türkiye ile olan olumlu ilişkilerimiz bu dönemde de devam edecek. Türkiye'nin AB'ye entegrasyonunu her zaman yaptığımız gibi bu dönemde de destekleyeceğiz ve entegrasyonunda aşama kaydedilmesi için çalışacağız” dedi.

İzmir'de yaptığı görüşmelerde sanayi ve teknoloji, turizm, lojistik ve taşımacılık başlıklarının öne çıktığını söyleyen Büyükelçi Cvitanovic, bu konularda Türkiye'den öğrenecekleri çok şey bulunduğunu dile getirdi. Hırvatistan Büyükelçisi, lojistik taşımacılık alanında çıkış noktasının İzmir olacağı bir rota belirlenerek buradan ro-ro gemileriyle taşınan yüklerin Hırvatistan'da Split veya Rijeka gibi liman kentlerine ulaştırılıp oradan bütün Avrupa'ya dağıtılabilceğini önerdi.

Split ile İzmir arasında 10 yıl önce imzalanan işbirliği anlaşmasına tekrar işlerlik kazandırılacağını öğrenmekten de mutluluk duyduğunu belirten Büyükelçi Cvitanovic, “Sanayi ve teknoloji konusunda karşılıklı doğru bir yaklaşımla fırsatlar yaratılabilir. AB ile Türkiye'de üretilen ürünler Hırvatistan aracılığıyla doğu-batı ekseninde ulaştırılabilir. Hırvatistan firmalarına İzmir'deki silikon vadisi projesinde yer almaları konusunu duyurabiliriz. Devlet Başkanımız Kolinda Grabar-Kitarović, girişimcilere özellikle destek olan ve onları cesaretlendirmeye çalışan bir politikacıdır. Kendisi yakın zaman önce İstanbul'da gerçekleştirilen Melek Yatırımcılar Forumu'na da katıldı” diye konuştu.

Karşılıklı ticaretin artırılması için başarı hikayeleri oluşturulup paylaşılmasına vurgu yapan Hrvoje Cvitanovic, BMC'nin anlaşmasını örnek gösterdi ve “BMC firması, Rijeka'da bir anlaşma imzaladı. Rijeka ve bağlı tüm üst Adriyatik belediyelerinin otobüslerini temin edecekler. Bu önemli bir gelişme” dedi.

Büyükelçi Cvitanovic, vize konusunda AB uygulamalarının geçerli olduğunu anlatırken, Yunan adalarındaki kapı vizesinin de AB yasaları gereği sadece adalarda olabildiğini dile getirdi.

Türkiye 13 milyar dolar yabancı yatırım çekti

Küresel doğrudan yabancı yatırımları 2018 yılında yüzde 13 azalarak 1.3 trilyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Gelişmiş ekonomilere doğrudan yabancı yatırım akışı 2018'de 2004 yılından bu yana görülen en düşük seviyede gerçekleşirken, kalkınmakta olan ülkelerin doğrudan yabancı yatırımlarından 2018'da aldıkları pay yüzde 54 oldu.

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı'nın (UNCTAD) verilerine göre, 2018 yılında gelişmiş ekonomilere doğrudan yabancı yatırım 557 milyar dolar oldu. Gelişmiş ekonomilere doğrudan yabancı yatırım azalsa da, ABD en çok doğrudan yabancı yatırım çeken ülke olmaya devam etti. ABD'yi Çin, Hong Kong ve Singapur takip etmeyi sürdürdüler. Türkiye ise 2018 yılında Batı Asya bölgesinde en çok doğrudan yabancı yatırım çeken ülke oldu. Türkiye'ye doğrudan yabancı yatırımları yüzde 13 artışla 13 milyar dolar olarak gerçekleşti.

ABD'ye yatırım geriledi

ABD'ye doğrudan yabancı yatırımları 2018'de 277 milyar dolardan 252 milyar dolara gerilerken, Çin'e yatırımları 134 milyar dolardan 139 milyar dolara çıktı. Geçen yıl 101 milyar dolar doğrudan yatırım ile dördüncü sırada olan Britanya bu yıl 64 milyar dolar ile 6'ncı sırada yer aldı.

Kalkınmakta olan Asya'da doğrudan yabancı yatırımları 2018'de yüzde 4 artışla 512 milyar dolar olurken, Asya global doğrudan yabancı yatırımlarını yüzde 39'unu çekti.

İzmir'in aromatik bitkileri Çin'de de şifa olacak

Çin'in 2018 yılında 2.1 trilyon dolar ile dünyanın ikinci büyük ithalatçısı konumunda olduğunu dile getiren EBSO Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Eyüp Sevimli, ihracatının yüzde 60'ına yakını Avrupa ülkelerine yapan Türkiye'nin Çin pazarına yoğunlaşması gerektiğini kaydetti.

İzmir'den tıbbi ve aromatik bitkiler alımı yapmak için Çin'den 39 firmadan 50 kişiye yakın bir heyet, Ege Bölgesi Sanayi Odası'na geldi. Türkiye-Çin İş Geliştirme ve Destekleme Derneği, Çin Gıda ve Hayvancılık İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Odası ile Çin Baharatçılar Birliği işbirliğiyle gerçekleştirilen organizasyonda, dünyada tıbbi aromatik bitkilerde karar merciinde olan CEO düzeyindeki isimler, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda İzmirli firmalarla ikili iş görüşmeleri gerçekleştirmek amacıyla düzenlenen toplantıya katıldı. EBSO Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Eyüp Sevimli'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen etkinlikte, ticaret hacminin 23 milyar dolar seviyesine ulaştığı Çin ile baharat, aromatik ve tıbbi yağlar ile şifalı bitkilerde yeni işbirlikleri ve ticaret olanaklarının köprüleri kurulmaya başlandı.

Organizasyonda Çin Gıda ve Hayvancılık İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Odası Başkan Yardımcısı Rong Weidong'un yanı sıra Türk Çin İş Geliştirme ve Destekleme Derneği Yönetim Kurulu Başkanı İhsan Beşer de hazır bulundu. İki dernek arasında iş ilişkileri protokolü de EBSO'da imzalandı.

Çin pazarına yoğunlaşmamız gerek

EBSO Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Eyüp Sevimli, toplantının açılış konuşmasında böyle bir organizasyona ev sahipliği yapmaktan ötürü gurur duyduğunu belirterek şu ifadelerle yer verdi:

"Çin, 2018 yılında 2.1 trilyon dolar ile Dünya'nın ikinci büyük ithalatçısı konumundadır. Sadece bir önceki yıla göre toplam ithalatı yaklaşık 300 milyar dolar artmıştır. Bu rakam Çin pazarının bizler için ne kadar büyük ve önemli bir pazar olduğunun göstergesidir. Dolayısıyla ihracatının yüzde 60'ına yakını Avrupa ülkelerine yapan Türkiye'nin Çin pazarına da ilgisini yoğunlaştırması gerektiği çok açıktır."

Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında 2018 yılında 23 milyar dolarlık ticaret hacminin gerçekleştiğini de sözlerine ekleyen Sevimli, "Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2018 yılında Türkiye, Çin Halk Cumhuriyeti'ne 3 milyar dolara yakın ihracat yapmıştır. Çin'den Türkiye'ye ise 20 milyar dolarlık ithalat yapılmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti, Türkiye'nin ticari

ortakları arasında dünyada üçüncü ve Doğu Asya'da birinci sırada yer almaktadır. Doğal taş, zeytinyağı, çekirdeksiz kuru üzüm, kuru incir, hububat, bakliyat, yaş meyve sebze, meyve sebze mamulleri, tütün ve bugün burada sektör temsilcilerini ağırladığımız baharat ve aromatik bitki ve yağlar sektörlerinin Çin'e ihracatını arttırma potansiyeli yüksektir" dedi.

Çinlileri bekliyoruz

Eyüp Sevimli, 2018 yılı Çin'de 'Türkiye Turizm Yılı' olarak kabul edildikten sonra, 2018'de Çin'den Türkiye'ye gelen turist sayısının yüzde 60 artışla 390 bine ulaştığını haber verirken, "Bu yıl 6-15 Eylül 2019 tarihleri arasında 88.'si gerçekleştirilecek olan Türkiye'nin ilk ve tek genel ticaret fuarı İzmir Enternasyonal Fuarı'nın partner ülkesinin Çin Halk Cumhuriyeti olması da iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesi açısından ayrıca memnuniyet vericidir. Geçtiğimiz yıl toplam olarak 1 milyon 782 kişi tarafından ziyaret edilen 88. İzmir Enternasyonal Fuarı ile birlikte Çin'den gelen turist sayısı oranının daha da artması beklenmektedir" diye konuştu.

Ortak geleceğimizin başlangıcı olacak

Türk ürünleri hakkında pek bilgi sahibi olmadıklarını ama bu tarz etkinliklerin kendileri için bir fırsat olduğunu kaydeden Çin Gıda ve Hayvancılık İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Odası Başkan Yardımcısı Rong Weidong da, "Bu etkinlik bizim için fırsat olacak. Birbirimizi, firmaları daha iyi tanıyacağız ve bu etkinlikler sayesinde daha fazla Türk dostumuz olacak. Etkinliğin düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Ortak geleceğimizin başlangıcı olacağına ve daha sonra buna benzer organizasyonlar düzenleyeceğimize inanıyorum. Ticari ilişkilerimizin geliştirilmesinden mutluluk

duyuyorum" dedi.

Birbirimizi tanıyoruz

Türk Çin İş Geliştirme ve Destekleme Derneği Başkanı İhsan Beşer ise, konuşmasında organizasyonda emeği geçen herkese teşekkür ederek "Amacımız

Türkiye'de tıbbi ve aromatik bitkiler üreten ve bu işe devam eden tüm arkadaşlarımızın Çin'den gelen alıcılarla birlikte bir araya gelerek alışveriş yapmasıydı. Bizler bunu sağladığımızı düşünüyoruz. Herkese hayırlı olmasını diliyorum" ifadelerine yer verdi.

Zeytinyağı sanayicilerinin İspanya iş gezisi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yağ Sanayi Meslek Komitesi üyeleri, zeytinyağı sanayindeki yatırımlar, üretim teknikleri ile pazarlama etkinliklerini yerinde incelemek amacıyla İspanya'ya iş ve inceleme gezisi gerçekleştirdi. EBSO heyeti ayrıca 23. Uluslararası Zeytinyağı Fuarı'nı da (Expoliva) ziyaret ederek ihracat potansiyeli bulunan ülkelerin temsilcileriyle görüşme imkanı buldu. EBSO Meclis Üyesi Nejat Özduvan liderliğinde zeytinyağı ve işleme

makinaları üreten 18 firma temsilcisinden oluşan heyet, bu alanda dünya lideri İspanya'nın Endülüs bölgesinde yer alan Antequera'daki DCOOP kooperatifinde ve Cordoba'da yer alan IFAPA Enstitüsü'nde incelemeler yaptı.

Yenilik ve gelişim

Endülüs'teki tarım, su ürünleri ve gıda sanayilerinin ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla kurulan Endülüs Tarım, Balıkçılık, Gıda ve Ekolojik Üretim Araştırma ve

Eğitim Enstitüsü (IFAPA), tarım, balıkçılık ve gıda endüstrisi alanında araştırma, teknolojik yenilik ve eğitimi teşvik etmeye odaklanıyor.

Endülüs coğrafyasında birçok kentte tesisi olan IFAPA'nın Cordaba şehrinde yer alan merkez ana kampüsüne ziyarette bulunan EBSO heyeti, özellikle zeytin yetiştiriciliği konusunda araştırma metodları ve yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulguları yetkililerden dinleme şansına sahip oldu.

IFAPA yetkilileri ayrıca, tarımsal şirketlerin ve tarımsal gıda endüstrisinin yenilik ve teknolojik gelişimini teşvik ederek bilgi üretimi ve/veya tarımsal gıda sistemine aktarılması yoluyla kırsal dünyanın modernleşmesine nasıl katkıda buldukları konusunda EBSO heyetine bilgiler aktardı.

Örnek kooperatif

EBSO heyetinin İspanya'daki önemli kilometre taşlarından biri, adı 'kooperatiften' anlamına gelen Antequera'daki DCOOP oldu. 1984 yılında kurulan ve 2013 yılında Granada'daki Tierras Altas ile birleşen dünyanın en büyük zeytin ve zeytinyağı üreticisi konumundaki DCOOP'un ticari ilişkiler sorumlusu Esteban Carneros, Güney İspanya'da sayıları 60 bini geçen üretici ortakları bulunduğunu bildirdi. Carneros, "Ülke çapında 1800 yağ üretme tesisimiz, yıllık 250 bin ton sızma zeytinyağı ve 70 bin tonluk sofralık zeytin üretimimiz var. Bu rakamlar Yunanistan'ın bütün üretimine eşit. İspanya, dünyadaki Extra Virgin Sızma zeytinyağının yaklaşık yüzde 85'ini üretiyor, kooperatifimiz ise İspanya zeytinyağı üretiminin yüzde

15'ini gerçekleştiriyor. 55 çeşit yağlık zeytin üretiyoruz. Favori yağımız Piqual denilen ağaç türünden elde ediliyor. Zeytinyağı üretiminden arta kalan küspe ayrı bir kooperatifte değerlendiriliyor. DCOOP, Endülüs bölgesindeki en büyük tarımsal gıda kooperatifi olup yıllık 600 milyon euroluk cirosuyla İspanya'da üçüncü sırada yer alıyor. Tierras Altas ile birleşmemizle birlikte faaliyet alanımız hayvancılık, tahıl ve şarap sektörlerini de kapsadı" diye konuştu.

Esteban Carneros'un verdiği bilgilere göre, DCOOP'un üreticilere ödediği teşvikler konusunda AB kriterleri baz alınıyor.

DCOOP, dış ticaret alanında da ağırlığını hissettiriyor. Azerbaycan, Gürcistan, Bulgaristan gibi Türkiye'nin dost ve komşularının aralarında bulunduğu 60 ülkeye ihracat yapıyor. Buna karşılık Tunus'tan geçtiğimiz yıl az miktarda zeytin ithalatı oldu.

EBSO heyeti, DCOOP ziyareti kapsamında İspanya'nın zeytinyağı konusunda kurduğu sistemi kooperatif ölçeğinde gözlemlenebilirken, üretim tesisleri, satış alanları, müzesi ve zeytin ekim alanlarında da incelemeler yaptı.

Yeni fırsatlar

EBSO heyeti, İspanya'nın Jaen kentinde 23'ncü defa kapılarını açan ve 2 yılda bir düzenlenen EXPOLIVA'da zeytin ve zeytinyağı sektörünün yakaladığı ivmeyi gördü. Zeytinyağı ve ilgili sektörlerine hitap eden dünyanın önde gelen fuarlarından biri olan EXPOLIVA'da çeşitli

sergilerle tadım etkinliklerine katılan EBSO üyesi sanayiciler, aynı zamanda zeytincilikte kullanılan makine ve teknolojileri de inceledi. İzmirli zeytinyağı sanayicileri, 37 ülkeden 340 katılımcının stant açtığı, 22 bini profesyonel olmak üzere 60 bini aşkın kişinin ziyaret ettiği fuarda sadece İspanya değil İtalya, Portekiz, Yunanistan, Fas, Cezayir, Tunus gibi zeytinyağı sektöründe önde olan ülkelerden gelen firmalarla karşılıklı görüşme fırsatı yakaladı.

Sanayici mutlu döndü

EBSO Meclis Üyesi Nejat Özdu- ran, Yağ Sanayi Meslek Komitesi'nin girişimiyle gerçekleştirilen İspanya gezisi ve fuar ziyaretinin, zeytinyağı ve zeytin ürünleri sektöründe dünya lideri konumundaki ülkede ulaşılan teknolojik seviyenin yerinde gözlenmesi açısından verimli olduğunu bildirdi. Özdu- ran, "Zeytin ve zeytinyağında sektörün enstitü ve kooperatif gibi farklı alanlarını gören üyelerimiz ayrıca EXPOLIVA ziyaretinde de sektördeki uzman kişilerden doğrudan bilgi aldı. DCO- OP kooperatifi, IFAPA Enstitüsü ve Avrupa İşletmeler Ağı (EBIC-EGE) projesi İspanya temsilcileri ile yakın işbirlikleri kurularak organizasyonun gerçekleşmesine yönelik çalışmalar yürütüldü. İspanya'ya gerçekleştirdiğimiz iş ve inceleme seyahati görüşmelerin niteliği açısından beklentilerimizi karşıladı. Benzer nitelikte organizasyonlara devam edilecek" diye konuştu.

SANAYİNİN

GLOBAL ÖLÇEKTE ÜRETİM VE MARKALAŞMASINDA

İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

ARAŞTIRMA • GELİŞTİRME • BELGELENDİRME • EĞİTİM • BİLGİLENDİRME

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

www.ebso.org.tr

Anonim şirketlerde güç boşluğu kavramı

Av. Murat ULUSU
EBSO Hukuk Müşaviri

Şeması 19. ve 20. yüzyılın hukukçuları tarafından çizilen AŞ'nin işleyiş sistemi, yönetim ilke ve politikalarının pay sahiplerince belirlenmesi ve sonuçlarının da gene pay sahipleri tarafından değerlendirilmesi esasına dayanır.

Şirket sözleşmesinin -BK. m. 520'den çıkarılan- unsurlarından birisi, 'Affectio Societatis' olarak gösterilmektedir. Latince tabirle ifade edilen bu unsur, "doğrudan doğruya işbirliği iradesi" veya "pay sahiplerinin, şirket gayesinin görülmesine faal olarak katılma niyeti" şeklinde yorumlanmaktadır. Şahıs şirketleri açısından büyük önem arz eden bu unsurun sermaye şirketleri için aynı yaklaşımla ele alınmadığını söylemek mümkündür. Sermaye şirketlerinde özellikle çok ortaklı AŞ'lerde pay sahiplerinin büyük bölümü, şirket işleriyle şahıs şirketi ortağı kadar ilgilenmezler. Bunun nedeni, A.Ş.'lerin çok ortaklılığa elverişli yapısından kaynaklanmaktadır.

Pay sahiplerinin A.Ş.'nin işleyişine katkıda bulunabilecekleri en elverişli ortam, genel kurul toplantılarıdır. A.Ş. olağan genel kurul toplantıları, yılda

en az bir defa yapılır. Pay sahipleri bu toplantılara katılarak bilgi edinme, karar alma ve denetleme gibi genel kurul faaliyetlerinde aktif rol oynayabilirler.

Anonim şirketlerin gelişiminde sınırlı sorumluluk ilkesi büyük rol oynamıştır. Getirmeyi taahhüt ettikleri sermaye miktarı kadar risk taşıyacaklarını bilen sermaye sahipleri, AŞ'lerden pay senedi olarak şirket için gerekli yüksek sermaye miktarlarına ulaşılmasını sağlamışlardır. Böylece A.Ş.'lerde pay sahiplerinin sayısı kısa zamanda artmış ve TTK m. 370'de rastladığımız "tüm pay sahiplerinin hazır olması" gibi ifadeler uygulamada tatbik edilemez hale gelmiştir.

Paylar demokrasisi, her payın kendi geleceğini ilgilendiren kararların oluşumuna katılma hakkının ve aktif rol oynayabilme gücünün varlığını ifade etmekle birlikte; pay sahipleri tarafından kullanılması gereken bu güç, asıl sahiplerince kullanılmayınca güç boşluğu sorunu ortaya çıkmıştır.

Genel kurula etkin katılım ilkesi, paylar demokrasisinin gereği pay sahiplerinin genel kurul toplantılarına

Güç boşluğu, pay sahiplerinin genel kurul toplantılarına katılmamaları veya katılsalar dahi haklarını kullanacak sağlıklı ortamın oluşmaması nedeniyle kullanılmayan fakat karara ve şirketin geleceğine etkili olabilecek miktardaki oylardan doğan yitik gücün bıraktığı boşluktur.

katılarak iradelerini beyan etmeleri, böylelikle şirketin geleceğine etkili olacak kararlarda söz sahibi olmalarını sağlayan bir ilkedir.

Genel kurul şirketin bütün pay sahiplerini içine alır. Bu yüzden kanunda ve esas sözleşmede öngörülen toplantı ve karar yetersayılarını oluşturan pay sahipleri, oy kullanmak suretiyle yönetim, denetim ve temsil görevlerinin yerine getirilmesini sağlarlar. GK kararları, karara olumsuz oy veren pay sahipleriyle (TTK m. 379) beraber YK ve DK'yı (TTK m. 366, 353) da bağlayıcı niteliktedir. Bununla birlikte GK, şirketi idare ve temsil eden YK'nın seçim ve azli (TTK m. 312/1, 315/1, 316/1) ile ibraları (TTK m. 380) kararlarının alındığı kuruldur. Yine DK'nın seçim, azil (TTK m. 307, 347/II, 350) ve ibralarında (TTK m. 380) da tek yetkili organ; GK'dır. GK'nın bu kadar hayati yetkileri haiz olması, GK toplantılarına katılımın öneminin bir göstergesidir.

Anonim şirket pay sahiplerini, şirketteki mevcudiyetinin iradesi bakımından iki kısma ayırmak mümkündür. Birinci kısım, sadece yatırım gayesinde olan pay sahipleridir. Bu hissedarların GK toplantılarına katılma amacı yoktur. Yalnızca elde edecekleri karla veya pay senedinin değer kazanmasıyla ilgilienirler. İkinci grup ise, yönetimde yer edinme gayesi olan pay sahipleridir. AŞ içindeki iktidar mücadelesi asıl olarak bu grup arasında gerçekleşir. Sadece yatırım gayesinde olan pay sahiplerinin GK toplantılarına katılmaması, GK toplantı ve karar yetersayılarında dengesizliklere yol açmıştır. Bunun sonucunda asgari toplantı ve karar yetersayılarını oluşturan küçük bir grup, büyük bir sermayeye hükmedebilir hale gelmiştir.

Genel kurul toplantılarına katılmama ve oy kullanamama durumunda ortaya "Güç Boşluğu" sorunu çıkmaktadır. Özellikle kar payının daha düzenli ve yüksek

olduğu durumlarda pay sahiplerinin GK toplantılarına olan ilgisizliğinin arttığı gözlemlenebilen bir durumdur.

Pay sahiplerinin bu ilgisizliği beraberinde bir takım sonuçları da getirir. Öncelikle toplantı ve karar yetersayılarını sağlayan küçük bir grup kolaylıkla büyük bir sermayeyi ele geçirebilir. Bununla birlikte boşluk, hukuki anlamda hiçbir riski olmayan bir kurum veya birlik tarafından da doldurulabilir. Bu durum sonucu şirketin sermayesi tehlikeye girer ve pay sahipleri yönetime yabancılaşır.

Güç boşluğu neticesinde ilgisizliğin sonucu, ağırlaştırılmış yetersayı gerektiren kararların alınamamasıdır. Daha kötüsü ise normal toplantı ve karar yetersayılarına ulaşamadığı takdirde organ yokluğundan dolayı şirketin feshedilmesidir. Çoğu zaman küçük bir grup etkin

olmakta veya risk ve sorumluluk taşımayan profesyonellerden oluşan bir yönetim kurulu, şirketin yönetimini elinde tutmaktadır. Azınlık oluşturan pay sahipleri, pasif durumda kalmakta ve sadece şirket malvarlığının korunması ön plana geçmektedir. Bu yapı içerisinde azınlığın ve küçük pay sahiplerinin korunması zaruridir.

Netice olarak, güç boşluğu, pay sahiplerinin genel kurul toplantılarına katılmamaları veya katılsalar dahi haklarını kullanacak sağlıklı ortamın oluşmaması nedeniyle kullanılmayan fakat karara ve şirketin geleceğine etkili olabilecek miktardaki oylardan doğan yitik gücün bıraktığı boşluktur. Pay sahipleri, genel kurul toplantılarına katılmayarak yönetme ve yönetime katılma haklarından vazgeçmekte ve bu suretle sistemi işlemez hale sokmaktadırlar.

Proses emniyeti EBSO'da konuşuldu

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), sanayicileri büyük endüstriyel kazalara karşı bilinçlendirmek üzere seminer düzenledi. EBSO Kimyasal Ürünler Sanayi Meslek Komitesi tarafından Meclis Üyesi TÜPRAŞ İzmir Rafineri Müdürlüğü işbirliğinde gerçekleştirilen toplantıda, üst seviyeli kuruluşlarda meydana gelebilecek yangın, patlama ve toksik gaz yayılımının önlenmesi ve etkilerinin azaltılmasına yönelik oluşturulacak Proses Emniyeti Yönetim Sistemi hakkında ayrıntılı bilgiler verildi.

EBSO Meclis Üyesi Sinan Önceler'in moderatörlüğünde Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik gereği alınacak önlemlerin ele alındığı toplantıda,

EBSO Kimyasal Ürünler Sanayi Meslek Komitesi Başkan Yardımcısı Mustafa Önder, TÜPRAŞ İzmir Rafinerisi'nden Emine Kübra Öncü Proses Emniyeti Yönetim Sistemi, Emrah Kurt da acil durum eylem planları hakkında açıklamalarda bulundu.

Çalışma şartları farklılaştı

Toplantının açılışında konuşan EBSO Kimyasal Ürünler Sanayi Meslek Komitesi Başkan Yardımcısı Mustafa Önder, Komitenin daha etkin ve verimli çalışabilmesi için gelecek talep ve bilgilendirmelere ihtiyaç duyulduğunu belirterek, "Sektörel veya spesifik sorunları, görüş ve çözüm önerilerinin komitemize iletilmesi, gerek TOBB gerekse ilgili Bakanlıklar nezdinde Odamız yönetimince girişimleri hızlıca başlatabilmek açısından önem arz etmektedir. Günümüz yaşam koşullarının hızlı değişimi, artan tüketici ihtiyaçları ve gelişen teknoloji, çalışma şartlarının sürekli farklılaşmasına sebep olmaktadır. Bu durum çalışanlar üzerindeki baskıyı artırmakta ve iş yerlerinde yeni tehlike ve risklerin oluşmasına ortam hazırlamaktadır" dedi.

Mevzuat gereği zorunlu

Risklerin sistematik olarak belirlenip, kontrol altına alınarak güvenlik

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda büyük endüstriyel kazalara karşı bilinçlendirmek üzere düzenlenen seminer kapsamında üst seviyeli kuruluşlarda meydana gelebilecek yangın, patlama ve toksik gaz yayılımının önlenmesi ve etkilerinin azaltılmasına yönelik ayrıntılı bilgiler verildi.

açısından sürekli iyileştirilmesinin günümüz işletmelerinin en önemli gereksinimleri haline geldiğine vurgu yapan Önder, “Bilindiği üzere 1976 yılında İtalya’nın Seveso kasabasında endüstriyel bir tesiste meydana gelen bir kaza, büyük kazaların önlenmesi alanında çalışmaların başlamasının kilometre taşı olmuş ve bu çerçevede Avrupa Komisyonunca direktifler yayınlanmıştır. Ülkemizde de bu konu ile ilgili olarak Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin azaltılması hakkında yönetmelik yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelikle birlikte, Proses güvenliği yönetim sisteminin

hazırlanması ve uygulanması yönetmelik kapsamındaki iş yerlerinde zorunlu olacaktır. Böylece Ülkemizde bir yönetim sistemi ilk kez mevzuatın gereği olarak zorunlu hale gelecektir” diye konuştu.

İGS ve proses karıştırılıyor

TÜPRAŞ İzmir Rafinerisi’nden Emine Kübra Öncü, Proses Emniyeti Yönetim Sistemi hakkında bilgi vererek şunları söyledi: “Proses emniyeti tasarım mühendislik çözümleri ile çevre ve itibarın korunmasını sağlar. Türkiye’de bazen İş Sağlığı ve Güvenliği (İGS) ile proses emniyetleri karıştırılıyor.

İGS kişiseldir ancak proses emniyeti ise tehlikeli kimyasalların yarattığı kazalardır. İkisinin arasındaki en büyük fark, olasılıklarının ve şiddetlerinin farklı olmasıdır. Bu yüzden çalışanlarınız operasyonel disiplinde yapılması gerekenlere uymazsa proses emniyeti ihlallerinin yaşanması kaçınılmaz olacaktır.”

TÜPRAŞ İzmir Rafinerisi Teknik Emniyet Başmühendisliğinden Emrah Kurt da acil durum eylem planlarının oluşturulması, olası kazalara karşı tatbikatlarla personelin can ve mal güvenliğinin korunması açısından hazırlıklı olması hakkında açıklamalarda bulundu.

Yükselen değer: Arabuluculuk

Sinem Hacıeminoğlu
Avukat - Arabulucu

Gelişen dünyada bilim ve teknolojik ilerlemeler, ekonomik ve sosyal değişim ve gelişmeler birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Bu sorunları taraflar ya devletin yargı organları önünde ya da uzlaşarak gidermeye çalışırlar. Devletin yargı organları önünde uyuşmazlıklarına çözüm arayan taraflar maalesef mahkemelerin iş yükü ve bir takım usuli işlemler ve aksaklıklar nedeniyle hem zaman kaybı yaşarlar, hem masraflı olması nedeniyle maddi yönden bir kayba uğrarlar hem de taraflar arasında devam eden ilişkiler çoğu zaman bitme noktasına gelir. Sonuç itibarıyla bağımsız ve tarafsız yargı organlarının verdiği karar üzerine yine bir taraf kazanır diğer taraf kaybeder.

Yaşanan bu aksaklık ve kayıpları en aza indirmek, uyuşmazlığın çözümü noktasında tarafların öncelikle memnuniyetini sağlamak ve yine ticari ve sosyal ilişkilerin yok olmasını önlemek, dostane çözüm yöntemleri ile her iki tarafında kazanarak sonuca birlikte ulaşabilmeleri için medeni bir uyuşmazlık çözümü yöntemi olarak hukuk sistemi uyuşmazlıkların çözümü konusunda alternatif uyuşmazlık çözümü yöntemleri geliştirmiştir. Böylelikle uyuşmazlığın tarafları kendilerini ilgilendiren uyuşmazlık çözümünde etkin bir rol alma yetkisine de sahip olacaklardır. Ayrıca daha kısa sürede daha az maliyetle çözüme ulaşma imkanı bulacaklardır.

Arabuluculuk

Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinden birisi olan "Arabuluculuk" müessesesi Avrupa Birliğine uyum sürecinde benimsenen alternatif uyuşmazlık çözümü yöntemi olarak 2012 yılında yasalaşarak hukuk sistemimizde yerini almıştır. 6325 sayılı Arabuluculuk kanunda da tanımlandığı gibi tarafların özel hukuktan doğan uyuşmazlıklarının çözümünde bu işin eğitimini almış ve sicile kaydolmuş bir arabulucunun nezaretinde bu arabulucunun birtakım sistematik teknikler kullanarak tarafları

görüşürüp müzakere etmelerini sağlayarak birbirlerini anlamalarını ve soruna çözümü kendilerinin ortaya koyduğu bir çözüm yöntemidir. Arabuluculuk tarafların eşit koşullara sahip oldukları, gönüllülük esasına dayalı ve süreç sonunda varılabilecek çözümün tüm sorumluluğunun yine taraflara ait olduğu bir çözüm sürecidir.

Bu çerçevede arabulucu karar verici bir konuma sahip değildir. Hukuki tavsiye ve telkinde bulunamaz. Arabulucu; belirli sistematik teknikler uygulayarak, rahat ve özgür bir müzakere ortamında tarafların karşılıklı sağlıklı ve güvenilir bir şekilde iletişim kurup kendi çözümlerini bulmalarını kolaylaştırmaktadır. Taraflar arabuluculuk sürecine başladıktan sonra illaki bir çözüme ulaşmak zorunda değildirler. Taraflar istedikleri zaman bu süreçten çekilebilir, sürecin nasıl sonuçlanacağı onların iradesine bağlıdır. Sürecin başarı ile sonuçlanması tarafların birlikte hareket edip uyuşmazlığı arabuluculukla sonlandırma konusundaki isteklerine bağlıdır.

Yine bu süreç en önemli ilkelerinden birisi de "Gizlilik" prensibidir. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça arabulucu, arabuluculuk faaliyeti çerçevesinde kendisine sunulan veya diğer bir şekilde elde ettiği bilgi ve belgeler ile diğer kayıtları gizli tutmakla yükümlüdür. Böylelikle herhangi bir ticari uyuşmazlıkta taraflar arabuluculuk sürecinde kendileriyle ilgili istedikleri kadar ticari sır ve kayıtları ortaya koyabilecekler ancak bunlarla ilgili sonrasında "gizlilik" şartı da koyabileceklerdir.

Arabuluculuk anlaşmasının hukuki niteliği

Taraflar arabuluculuk süreci sonunda bir anlaşmaya varmışlar ise bu anlaşmayı illa ki yazılı hale getirmeleri şart değildir. Sorun giderilmiş ise amaçta gerçekleşmiştir. Ancak ileriki aşamada uyuşmazlığa ilişkin bir sorun çıkmaması için varılan çözüm taraflar arasında yazılı bir hale getirilebilir. Arabuluculuk

Uzlaşma kültürünün yaygınlaşması arabuluculuk yoluna etkinlik ve süreklilik kazandıracaktır. Uyuşmazlığın tarafları arabuluculuk yoluyla hem toplumsal barışa hizmet edecekler, hem dostane ilişkilerini devam ettirebilecekler hem de zaman ve maliyet yönünden kazançlı çıkacaklardır.

süreci sonunda varılan anlaşmanın hukuki niteliği kendisini anlaşmaya uyulmaması ve aykırı davranılması halinde gösterir. Arabuluculuk faaliyeti sonunda varılan anlaşmanın kapsamı taraflarca belirlenir. Anlaşma belgesi düzenlenmesi halinde bu belge taraflar ve arabulucu tarafından imzalanır. Taraflar arabuluculuk faaliyeti sonunda bir anlaşmaya varırlarsa bu anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesini görevli Mahkemeden talep edebilir. İcra edilebilirlik şerhi içeren anlaşma Mahkeme ilamı niteliğinde belge sayılır ve ilamlı takibe konu edilebilir.

Arabuluculuk çözüm yönteminin faydaları

Uzlaşma kültürünün yaygınlaşması arabuluculuk yoluna etkinlik ve süreklilik kazandıracaktır. Uyuşmazlığın tarafları arabuluculuk yoluyla hem toplumsal barışa hizmet edecekler, hem dostane ilişkilerini devam ettirebilecekler hem de zaman ve maliyet yönünden kazançlı çıkacaklardır. Bu yöntem sayesinde mahkemelerin de iş yükü bir nebze olsun azalmış olacaktır. Taraflar arasında iletişimin kurulmasını sağlayacak olan arabuluculuk yönteminde anlaşma sağlanmasa dahi en azından bir iletişimin kurulması dahi taraflar açısından bir başarı olacaktır.

Şayet arabuluculuk süreci sonunda taraflar anlaşılırsa ve anlaşma metni hazırlanıp taraflar ve arabulucu tarafından da imzalanırsa imza sonrasında taraflardan herhangi birisi yetkili sulh hukuk Mahkemesine giderek bu anlaşmaya icra

edilebilirlik şerhi dediğimiz bir şerh işleterek anlaşmaya mahkeme ilamı niteliği kazandırabilir. Bu ne fayda sağlar? Anlaşmadaki edimler yerine getirilmezse diğer taraf tıpkı bir mahkeme ilamı gibi bu anlaşmayı icraya koyarak alacağını tahsil etme yoluna gidebilir.

Dava şartı arabuluculuk

Birçok yabancı ülkeye baktığımızda bazı uyuşmazlıklarda dava açmadan önce arabulucuya başvurunun zorunlu olduğu da görülmektedir. Bizim hukuk sistemimizde arabulucuya başvuru zorunluluğu evvela 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nda dava şartı olarak düzenlenmiştir. 01.01.2018 tarihinden itibaren uygulanmaktadır. Yine; 06.12.2018 tarihinde ticari uyuşmazlıklarda da dava şartı olarak zorunlu arabuluculuk süreci yasal hale gelmiştir. Yürürlük tarihi 01.01.2019 tarihidir.

İş uyuşmazlıklarında dava şartı arabuluculuk

İş Mahkemeleri Kanunu'nun 3. madde başlığı "dava şartı olarak arabuluculuk" başlığı altında "Kanuna, bireysel veya toplu iş

sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olmasını dava şartı olarak düzenlemiştir." Mutlaka dava açmadan önce dava konusu ile ilgili olarak işçi veya işveren karşı tarafın, karşı taraf birden fazla ise bunlardan birinin yerleşim yerindeki veya işin yapıldığı yerde adliyelerdeki arabuluculuk bürosuna başvuracaktır. Arabuluculuk bürosu da başvuru üzerine bir arabulucu görevlendirecektir. Şayet arabulucuya başvurmadan dava açıldığı takdirde mahkemece verilecek 1 haftalık sürede arabuluculuk son tutanağı dava dosyasına ibraz edilmezse dava usulden reddedilecektir.

Tayin edilecek Arabulucu, yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren üç hafta içinde sonuçlandırır. Bu süre zorunlu hallerde arabulucu tarafından en fazla bir hafta uzatılabilir. Arabulucu, taraflara ulaşamaması, taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması yahut yapılan görüşmeler sonucunda anlaşmaya varılması veya varılmaması hallerinde arabuluculuk faaliyetini sona erdirir ve son tutanağı düzenleyerek durumu derhal arabuluculuk bürosuna bildirir.

Taraflardan birinin geçerli bir mazeret göstermeksizin ilk toplantıya katılmaması sebebiyle arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi durumunda toplantıya katılmayan taraf, son tutanakta belirtilir ve bu taraf davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu tutulur.

Ticari uyuşmazlıklarda dava şartı arabuluculuk

19.12.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun (7155 sayılı Kanun) ile Türk Ticaret Kanunu’na 5/A maddesi eklenmiştir. Yeni düzenleme ile konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat taleplerine ilişkin ticari davalarda dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartı haline getirilmiştir. Bu şart, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle İlk Derece Mahkemeleri ve Bölge Adliye Mahkemeleri ile Yargıtay’da görülen davalar hakkında uygulanmayacaktır.

7155 sayılı Kanun uyarınca konusu bir miktar paranın

ödenmesi olan alacak ve tazminat taleplerine ilişkin olarak arabulucu, yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren altı hafta içinde sonuçlandıracak; bu süre zorunlu hallerde arabulucu tarafından iki hafta uzatılabilecektir. Arabulucu ise, kural olarak ilgili komisyon başkanlıklarına bildirilen listeden arabuluculuk bürosu tarafından belirlenecektir. Ancak tarafların listede yer alan herhangi bir arabulucu üzerinde anlaşmaları halinde bu arabulucu görevlendirilebilecektir.

Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması halinde, herhangi bir işlem yapılmaksızın davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilecektir. Arabuluculuk faaliyeti sonucunda anlaşmaya varılamaması halinde ise davacı, anlaşmaya varılmadığına ilişkin

tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanan bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorundadır. Bu zorunluluğa uyulmaması halinde mahkeme davacıya, son tutanağın bir haftalık kesin süre içinde mahkemeye sunulması gerektiği, aksi takdirde davanın usulden reddedileceği ihtarını içeren davetiye gönderecektir. Davacı tarafından ihtarin gereği yerine getirilmez ise dava dilekçesi karşı tarafa tebliğe çıkarılmaksızın davanın usulden reddine karar verilir.

Arabuluculuk müzakerelerine taraflar bizzat, kanunî temsilcileri veya avukatları aracılığıyla katılabilirler. Uyuşmazlığın çözümüne katkı sağlayabilecek uzman kişiler de müzakerelerde hazır bulundurulabilir.

Arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde, üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmaz.

Arabuluculuk süreci ile ilgili başarı oranı

Arabuluculuk Daire

Başkanlığının internet sitesinde yayınlanan istatistikî verilere göre; dava şartı arabuluculukta bugüne kadar 250 bine yakın dosyada arabuluculuk çözüm yöntemi kullanılmıştır. Bu uyuşmazlık sayısının takriben yüzde 70’i anlaşma ile sonuçlanmıştır. İhtiyari arabuluculukta da uyuşmazlıkların yüzde 97’si neredeyse anlaşma ile sonuç bulunmuştur.

Arabuluculuk, kaybedeni olmayan her iki tarafında kazandığı, zamanı, parayı ve kendimizi tüketmediğimiz; davanın değil anlaşmanın tarafı olduğumuz “kazan-kazan” temeline dayalı bir alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi olması nedeniyle hukukî uyuşmazlıkların çözümünde kullanılmasını her zaman öneriyor, toplumsal barışa katkı sebebiyle ayrıca tavsiye ediyorum.

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olana alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler.

Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

**Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa,
bize ihtiyacınız var demektir.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26

Çamdibi – İzmir

T: 0232 458 58 09

info@teknofset.com

www.teknofset.com

İzmir'in odalarından 'sağlıklı' iş birliği

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), İzmir Ticaret Odası (İZTO), İzmir Ticaret Borsası (İTB) ve Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) iş birliğiyle alınan mamografi TIR'ı, İzmir Valisi Erol Ayyıldız'ın da katılımıyla İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'ne teslim edildi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, İTB Yönetim Kurulu Başkanı Işinsu Kestelli ve EİB Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, odaların işbirliği sayesinde alınan mamografi TIR'ını İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'nün envanterine kazandırdı. TIR'ın anahtarını Vali

Ayyıldız'a takdim eden İTB Yönetim Kurulu Başkanı Işinsu Kestelli, bu TIR ile birçok kişiye dokunma şansı olduğunu dile getirerek, "Umuyoruz birçok kişiye şifa oluruz. Benzer birşey daha önce de yaptık. Kadının, ailenin, çocuğun hayatına dokunma şansına vesile olduğunuz için teşekkür ederiz" dedi.

Sağlıklı toplumun temel taşı kadınlar

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar da, kadınlarda görülen kanser vakalarının yüzde 20-25'ini meme kanserlerinin oluşturduğuna,

Yorgancılar'dan Balçova Belediye Başkanı Çalkaya'ya ziyaret

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Balçova Belediye Başkanı Fatma Çalkaya'yı makamında ziyaret ederek görevinde başarılar diledi.

Ziyarette, EBSO'nun yapısı, işlevleri ve ekonomiye katkıları hakkında bilgiler veren Yorgancılar, 5 bin civarında sanayicinin gıdadan tekstile, makineden elektroniğe, otomotiv ve yan sanayinden petrokimyaya hatta yenilenebilir enerjiye kadar 64 değişik sektörde faaliyet gösterdiğini, söyledi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, "İzmir'in ihracatta cari açık vermeyen bir kent. Uluslararası ticaret kültürü sayesinde yabancı sermayeli şirketlerin sayısı fazla. Kentte halen Odamız öncülüğünde kurulan 10 OSB bulunuyor. İZTO, İTB ve EİB işbirliğiyle de Tarıma Dayalı İhtisas OSB'lerin kuruluş çalışmaları

sürdürülüyor" dedi.

Ender Yorgancılar, İzmir'de çalışanların yüzde 34'ünün de sanayide istihdam edildiğini ancak ekonomideki gelişmeler nedeniyle yüzde 14.6'lık işsizlik oranının da herkesi etkilediğini dile getirdi.

Balçova'da sağlık turizmini yakından ilgilendiren yatırımlar, İnciraltı-Bahçelerarası bölgesinin planlanması gibi konulara da hassasiyet gösteren Yorgancılar, 31 Mart'ta yapılan yerel yönetim seçimleri sürecinin belediyelerin üretim ağırlıklı bir strateji söylemi-

ni ortaya koyduğunu da ifade etti.

Balçova Belediye Başkanı Çalkaya da, ilçeyi iyi tanıdığını, geçmişten beri saha çalışmaları içinde bulunmasından dolayı konulara hakim olduğunu söyledi. Balçova'nın 'sağlık kenti' misyonunu ortaya koyan Çalkaya, jeotermal avantajını da değerlendirerek Bahçelerarası bölgesinde bütüncül bir plan doğrultusunda yatay bir mimari ile hastaneler, fizik tedavi merkezleri ve termal tesislerin hayata geçirilebileceğini anlattı.

her 8 kadından birinde görülen meme kanserinin sıklığının daha da artacağına öngörüldüğüne dikkat çekti. Ender Yorgancılar, "Bizler de EBSO, İZTO, İTB ve EİB olarak, sağlıklı toplumun temel taşı kadınlarımızın sağlığı için kentimize gezici mamografi TIR'ını kazandırdık.

İzmir Valimiz Sayın Erol Ayyıldız'ın katılımıyla İl Sağlık Müdürlüğümüze tahsis edilen TIR'ımıza durmak yok. Semt semt, köy köy, fabrika fabrika gezerek ücretsiz tarama yapacak, sağlık getirecek, kadınlarımızın farkındalığının artmasına katkı koyacak" ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin sağlığına katkı

Sivil toplum kuruluşlarının her zaman hayırlı hizmetleri olduğunu ifade eden Vali Erol Ayyıldız, "Bu yapılan hayrın da hayırıdır. Ama derler ki, kadının sağlığı ailenin sağlığıdır. Bu yapılan hizmeti Türkiye sağlığına bir katkı olarak görüyoruz. Çok teşekkür ediyorum. Sosyal bir projeye omuz verdiler" diye konuştu. Daha sonra Vali Ayyıldız ve beraberindeki Oda başkanları, TIR'ın içine girerek verilen hizmetler hakkında bilgi aldı.

İzmir İl Sağlık Müdürü Mehmet Burak Öztop ise, İzmir'e kazandırılan KETEM TIR'ının kanser tarama teşhis merkezlerinin

mobil hali olduğunu söyleyerek, "İzmir'de 30 ilçemizden tüm köylerimize kadar ulaşabilecek kadınlarımızın özellikle meme ve rahim ağzı kanserinin taramalarını yapabileceğimiz bu TIR, Sağlık Müdürlüğü envanterimize katıldı. Kanser bilindiği gibi dünyada hem sosyoekonomik olarak hem de aile yapısı olarak en çok bizi etkileyen hastalık grubudur. İnşallah erken teşhis ve tedavide ne kadar önemli olduğunu bildiğimiz bu hastalık grubunda bu TIR'ı kullanarak halkımıza sağlık hizmeti sunacağız. Umuyorum ki TIR'ın, bu önemli sağlık sorununun önüne geçmede bir etkisi olur" diye konuştu.

Esen'den Meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, yaz döneminde Türkiye'yi ekonomik ve politik açıdan da sıcak günlerin beklediğine işaret ederken, 23 Haziran ile birlikte seçim sürecinin geride kalarak hedeflere odaklanılmasının büyük önem taşıdığını belirtti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, açılış ve başkanlık sunuşlarında, Odamızın danışmanlarından olan ve gerek Ekonomi Bakan Yardımcılığı döneminde, gerekse Eximbank Genel Müdürlüğü döneminde Odamızı, İzmir'imizi en güzel şekilde temsil eden ve görevini başarıyla tamamlayan Adnan Yıldırım'ın aralarında olduğunu, Yönetim Kurulu Başkanımızın ifadesiyle "tekrar yuvaya döndüğünü" söyledi.

Esen, rekabet konusunun günümüzde iş dünyası açısından bir tarafta zorlaşan piyasa koşulları, diğer tarafta teknolojiye ilerlemenin rekabet edebilmeyi de güçleştirdiğinden, böyle bir ortamda yasal prensiplere uygun ve düzgün ilkeler doğrultusunda iş yapabilmeyi önem kazandığını, 1997 yılından beri Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u uygulamakla yükümlü olan Rekabet Kurumu'nun, bu süreçte önemli bir misyonun sahibi olduğunu söyledi. Rekabet ortamında kötüye kullanımın engellenmesi temel amacıyla hizmet veren kurumun faaliyetlerinin iş dünyamız için de oldukça önem teşkil

ettiğini, özellikle son yıllarda, içinden geçtiğimiz zorlu dönemde yasal denetim mekanizmalarının varlığının daha da önem kazandığını belirtti.

Milli Mücadele'nin 100. yılı

Milli mücadelemizin başlangıç tarihi olan 19 Mayıs 1919'un 100. yılına erişmenin gururu ve sevincini yaşadıklarını, 19 Mayıs'ın Kurtuluş Savaşı'nın başlangıcını temsil etmesiyle birlikte büyük devrimlerin hayata geçirildiği, Cumhuriyetimize giden yolun da miladı olduğunu ifade eden Esen, Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde 4 yılda vatanımızın düşman işgalinden arındırılması ve ardından hayata geçirilen yeniliklerin gerçekten tarihte eş görülmemiş nitelikte devrimler olduğunu vurguladı. Son yıllarda geçirdiğimiz zorlu süreçlerin mücadelenin 100. yılını çok daha anlamlı kıldığını, jeopolitik konumumuzun, her daim tetikte olmamızı, akıllı politikaları, stratejik adımları ve atalarımızdan miras aldığımız mücadele ruhumuzu her daim canlı tutmamızı gerektirdiğini dile getiren Esen, bu vesileyle Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını rahmetle, minnetle

andığını söyledi.

Ekonomide gündem sıcak

Yaz dönemine girerken bizleri de ekonomik ve politik açıdan yine oldukça sıcak bir gündemin beklediğini, ne yazık ki ülke gündemimizi yine seçimlerin meşgul ettiğini, ekonominin siyasetin gölgesinde kalmaması gereken bir ortamda 23 Haziran'la birlikte artık seçim sürecinin geride kalması ve hedeflerimize odaklanmamızın büyük önem taşıdığını belirtti. Döviz kurlarındaki artışın son seçim süreciyle birlikte tekrar alevlenmesinin, bugün 6 seviyelerine kadar gerilese de ekonominin ne kadar politize olduğunu göstermesi açısından dikkat çekici olduğunu, oysaki üretim üzerine odaklanan ekonomilerde söz konusu kırılma noktalarının yerini istikrar ve sürdürülebilirliğe bırakmak mecburiyetinde olduğunu dile getirdi. Özellikle son zamanlarda ekonomiye istikrar getireceği düşüncesiyle alınan bazı kararların

serbest piyasa ekonomisini zedeleyecek konuma gelmemesini umduğunu, kapalı ekonomi veya kontrollü ekonomi sistemine geçişin imasının dahi kendilerini geri dönüşü imkânsız bir yola sokabileceğini vurguladı.

İzmir'in değerleri

Esen, böylesi bir ortamda Odamızın 37 yıldır gerçekleştirdiği ve geçtiğimiz günlerde Yönetim Kurulu Başkanımız Yorgancılar tarafından sonuçları açıklanan üretimden satışlara göre 100 büyük firma listesine girmeyi başarmış, üretimi temel almış firmaları tebrik etti. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in ilk 100 gün hedefleri arasında bulunan Akdeniz birliğinin kurulması yönünde ilk adımı atarak Barselona, Beyrut, İskenderiye, Marsilya, Selanik ve Venedik başkanlarına işbirliği daveti göndermesinin önemli bir girişim olduğunu, İzmir'in hedeflerine ulaşmasına katkı sağlamasını ümit ettiklerini dile getiren Esen, içinde bulunduğumuz yoğun ve karmaşık

gündemi kısa sürede atlatarak, huzur dolu günlere kavuşmamız temennisiyle herkesin Ramazan Bayramı'nı kutladı.

Süper Lig şampiyonluğundan dolayı Galatasaray Spor Kulübünü ve Galatasaraylıları tebrik eden Esen, Şampiyonlar Liginde de başarılar diledi. Yine İzmir'in kulüplerinden Göztepe Spor Kulübümüzün hızlı başladığı ama son maça bıraktığı ligde kalma sürecini de çok doğru analiz ederek, seneye kendilerini gururlandırmasını ümit ettiklerini söyledi.

EBSO Ailesi

Odamız Meclis üyesi Özer Türer'in Meclis toplantılarına devamsızlığı nedeniyle üyeliği sona ermiş olup, yerine Sinerji Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limitet Şirketi Firmasını temsil eden, geçmiş dönem Meclis üyelerimizden Cahit Cem Soytürk'ün getirildiğini söyleyen Esen, Soytürk'ü tebrik ederek, görevinde başarılar diledi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'dan büyüme ve işsizlik uyarıları

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin 2019 yılında küresel ekonominin altında bir büyüme oranıyla yoluna devam edeceğini belirtirken, bunun da bütün dengelerin alt-üst olması anlamına geleceğini söyledi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, meclis konuşmasının başında Adnan Yıldırım'ı yeniden aralarında görmekten büyük mutluluk duyduklarını söyledi, Rekabet Kurumu Başkanı Torlak'a açıklamalardan dolayı teşekkür etti. Şirketlerin, sermaye artırımını bünyesini sağlamlaştırmak için gerçekleştirdiğini ama her yapılan sermaye artırımı üzerinden belirli bir binde oranında Rekabet Kurumu'na para yatırılmasının nedenini anlayamadığını, bu paranın nerede kullanıldığını bilmediğini dile getiren Yorgancılar, ancak konuyla ilgili belki farklı bir uygulama yapılabileceği düşüncesini Torlak'a iletmek istediğini söyledi.

Ender Yorgancılar, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramımızın 100'ncü yılında halkın, siyasetin Atamızın huzurunda buluşmasından büyük memnuniyet duyduğunu, bu tabloyu sadece

100. yıl olması dolayısıyla değil her sene görmeyi istediklerini vurguladı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği adına başkanlığını yürüttüğü GS-1 Genel Kurulunu Türkiye'nin ev sahipliğini gerçekleştirdiklerini belirten Yorgancılar, 90 ülkenin katıldığı 272 yabancı iş adamının üye olduğu organizasyonda Nestle'nin CEO'su, Procter & Gamble'nin CEO'su, Carrefour'un uluslararası CEO'su, Renault'un CFO'sunun yer aldığını, ülkemizin tanıtımıyla ilgili son derece güzel, başarılı bir organizasyon gerçekleştirildiğini hatırlattı.

Ender Yorgancılar, TOBB Genel Kurulu'nun Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katılımıyla gerçekleştirildiğini, 75. Genel Kurulda Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın delegeleriyle birlikte katılım sağladığını, ayrıca Odamızın Milano Ticaret Odası'yla birlikte yapmış olduğu "Güçlü Kadın, Güçlü Ekonomi" projesiyle TOBB'un 8

kategoride düzenlemiş olduğu proje yarışmasında sosyal sorumluluk projelerinin içinde ilk 5'e girdiğini belirtti.

Küresel ekonominin dengeleri değişiyor

Küresel ekonomiye ilişkin gelişmeleri ve bunun etkilerini Meclis üyeleriyle paylaşan Yorgancılar, tüm dünyanın Çin'le Amerika Birleşik Devletleri'ne kilitlendiğini, değişen dengelere bakıldığında 1990 yılında Çin'in dünyadaki büyümeden almış olduğu pay yüzde 4 iken, bugün yüzde 19 olduğunu, ABD'nin payının yüzde 22'den, yüzde 15'e düştüğünü, AB'nin payının ise yüzde 27'den yüzde 16'ya düştüğünü, bunun Türkiye'nin yaklaşık 50 milyar dolara yakın ihracatını Avrupa Birliği'ne yaptığı düşünüldüğünde yaşanan daralmanın bizim ihracatımızı da olumsuz etkileyeceği için önem taşıdığını söyledi. Yorgancılar, ABD Başkanı Trump'ın yatırımlarla, ek vergilerle Çin'i köşeye sıkıştırmaya çalışmakla birlikte, Çin'in de altta kalmadığını ve kalmayacağını, uygulamış olduğu vergi reformlarıyla açıkça bir savaş ortaya konduğunu belirtti.

OECD'nin geçtiğimiz günlerde açıkladığı raporda küresel ekonomiyle ilgili üç tane önemli başlık bulunduğunu, bir tanesinin küresel ekonomik büyümenin düşük bir düzeyde dengelenmesi olduğunu, ki bunun yüksek belirsizliğe bağlı olarak ticaret gelişiminin gerilediği ve yatırımların bütün dünyada yavaşladığını gösterdiğini, üretimin zayıf, ancak güçlü istihdamın piyasaları ve hizmet sektörüyle tüketimi destekle-

diğinin ifade edildiğini anlatan Yorgancılar, 2020'de hafif bir toparlanma olsa da yaşam standartlarının gelişimini desteklemek için yeterli oranda büyümenin beklenmediğinin altının çizildiğini söyledi.

Yorgancılar, diğer önemli başlığın; temel risklere baktığımızda ticaret gerginlikleri, Çin'deki yavaşlama ve yüksek borçluluk olduğunu, ticaret kısıtlamalarındaki karşılıklı konan vergilerin yatırımlara, çalışanlara ve tüketicilere olumsuz olarak yansıtacağını, Çin'de keskin bir yavaşlama küresel ölçüde de ekonomik aktiviteye zarar vereceğinin, özel ve genellikle riskli borçların arttığının söylendiğini dile getirdi.

Yorgancılar, üçüncü önemli başlığın, hükümetlerin herkesin eşit bir şekilde yararlandığı büyümeyi canlandırmak için acil bir şekilde harekete geçirilmesi düşüncesi olduğunu, ihtiyaçlarını karşılayan altyapı, dijital dönüşüm ve diğer yeteneklere yatırımın yapılması, Euro Bölgesi'ndeki ekonomiyi canlandırmak için yapısal ve mali politikaların bir arada ele alınması ve uluslararası sistemdeki kurulların yeniden dikkate alınarak küresel iş birliğinin güçlendirilmesi ve ticari

anlaşmazlıkların çözülmesi düşüncesinin vurgulandığını söyledi.

Türkiye'nin büyümesi

Küresel büyümeyle ilgili slaytı meclis üyeleri ile paylaşan Yorgancılar, dünya 2002 yılındaki krizle birlikte yaklaşık yüzde 3'lük bir küçülmenin içine girerken, ülkemizin 6.6'dan, eksi 6'ya düştüğünü, bunun yüzde 12 küçüldüğümüz anlamına geldiğini belirtti. Bir sonraki sene ülkemiz açısından stabil yani devamlılığı olmayan bir büyüme gerçekleştiğini, çünkü sağlıklı bir büyüme değil, inşaata dayalı yatırım gerçekleştirdiğimizi belirtti.

OECD büyüme ve küresel ticaret görünümüne ilişkin slaytta; Kasım, Mart ve Mayıs projeksiyonunun görüldüğünü, Türkiye ile Arjantin'in zayıf performansı nedeniyle küresel ekonomiyi daraltan etken olarak çok net ifade edildiğini, zira bugün Arjantin'den sonra CDS'i en yüksek ülkenin Türkiye olduğunu ifade etti.

Ender Yorgancılar, sabit sermaye yatırımlarının gayri safi yurt içi hasıla içindeki payına bakıldığında; yıllar itibarı ile milli gelir içinde sabit sermaye yatırımlarında inşaat ile makine ve teçhizatın aldığı payın bulunduğunu, maalesef yatırım

olarak, inşaatı anladığımızı ve tüm kaynaklarımızla bu yöne odaklandığımızı, temeli atılan, bitmiş ama boş duran bir sürü bina olduğunu, bunların satışı ya da kiralanması konusunda ne yapılacağını belli olmadığını, bizim esas olarak sanayiye yatırım yapmamız gerektiğini vurguladı.

Yatırım karnemizi düzeltmeliyiz

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, bu yatırımların sonucunun iş gücü piyasası açısından yansımaya bakıldığında; Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi işsizliğin ülkemizde sürekli olarak artış gösterdiğini, İzmir'de 2017 itibariyle işsizlik oranı yüzde 14 iken şu anda yüzde 13.8 olduğunu yani hiçbir değişiklik yaşanmadığını, 2019 sonu işsizlik oranının yüzde 14.7 olduğunu ki en büyük sıkıntımızın maalesef genç nüfustaki işsizlik oranı olduğunu, çözümün yatırım ve üretimden geçtiğini, yatırım olmadığı zaman istihdam ihtiyacı da olmadığını dile getirdi.

Çinde bulunduğumuz ortamın iyileşmesi gerektiğini her seferinde dile getirdiklerini hatırlatan Yorgancılar, ülkemize bir yabancı yatırımcı geldiğinde önce enflasyonumuza

bakacağını, enflasyonumuzun Nisan sonu itibariyle yüzde 19.5 olduğunu, geçen sene yüzde 47'lere düşmüş bir otomotiv pazarımız bulunduğunu, ekonomi güven endeksinin yüzde 78'den yüzde 84'e çıktığını, tüketici güven endeksinin yüzde 58'den yüzde 63'e çıktığını, reel kesim güven endeksinin yüzde 93'ten yüzde 105'e çıktığını, PMI endeksinin yüzde 46.8 olduğunu, sanayi üretim endeksinin ekside bulunduğunu gördüğünde zaten yatırım yapmayı düşünmeyeceğini, bizim karnemizi düzeltmeden iş yapmamızın mümkün görünmediğini vurguladı.

Haziran ayı ile birlikte uluslararası gündemde bizi yoğun bir trafiğin beklediğini, Ramazan Bayram sonrasında özellikle Amerika Birleşik Devletleri'yle S-400 füzelerinin F-35 uçaklarının yedek parçalarının, Doğu Akdeniz'de yürütülen sondaj çalışmalarının, Suriye ve İran üzerinden yeni bir güvenlik sorununun Türkiye'nin gündeminde olacağını, ayrıca küresel ilişkilerin son derece hassas bir dönemden geçtiği günlerde saydığı konuların herhangi bir şekilde krize dönüşmeden çözümlenmesi için çok akıllı politikalar üretmemiz gerektiğini dile getirdi.

Daralmanın etkileri

Yorgancılar, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından İVME finansman paketiyle ilgili üç kamu kurumu aracılığıyla yıl sonuna kadar 30 milyar liralık bir finansman sağlanacağını açıkladığını, bunun hammadde ve ara mali ithalatını, makine imalatını ve tarım sektörünü kapsayacağını, sektör temsilcilerimizin bu finansmandan faydalanabileceğini söyledi.

Son aylarda Almanya'nın ekonomisinde göze çarpan daralmaya ilişkin bir çalışma yapıldığını, özellikle Türkiye etkisinin vurgulandığını, 2018 ve 2019 yılının ilk çeyrekleri itibari ile ticari partnerlerinin Alman milli gelirine en fazla daraltıcı etkisinin yaklaşık binde 21 ile Türkiye'den geldiğini belirtti. Almanya'nın bizim ticarete değişmez şekilde birinci sırada partnerimiz olduğunu, bunun da doğal olarak, daralan bir Türkiye'nin, Alman ekonomisine yansımaları ortaya koyduğunu, PMI'ı 44 seviyesine kadar gerileyen Almanya'ya ihracatımızın 16.1 milyar dolar, ithalatımız 20 milyar dolar olduğunu, bizim dışardaki gelişmelerden etkilendiğimiz şekilde, birlikte ticaret yaptığımız ülkelerin de içinde bulunduğumuz talep daralmasından etkilenebileceğini,

bunun da küreselleşmenin bir sonucu olduğunu dile getirdi.

100 Büyük'te durum

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, 37 yıldır düzenlenen üretimden satışlar kriterine göre 100 Büyük sanayi kuruluşu çalışmasının 2018 yılı verilerinin 17 Mayıs'ta Odamızda gerçekleştirilen basın toplantısı ile açıkladıklarını hatırlatarak, 100 Büyük firma listesinde yer alan tüm firmaları tebrik etti. 100 Büyük firmanın satış performansına bakıldığında üretimden satışlarının 94 milyon 275 bin TL, net satışlarının 106 milyon 051 TL olduğunu, net satışların yüzde 89'unun üretim, yüzde 11'inin üretim dışı satış kaynaklı olduğunu belirtti. Üretimden satışlar içindeki pay incelendiğinde EBSO üyelerinin binde 33'nün Ar-Ge'ye pay ayırırken, İSO'nun geçen sene yapmış olduğu 500 Büyük firmadaki Ar-Ge oranının binde 53 olduğunu, Ar-Ge konusunda İzmir'in Türkiye ortalamasının bayağı altında kaldığını belirtti.

Firmaların, finansman ihtiyaçlarını öz kaynaklarıyla mı yoksa bankadan kredi kullanarak mı karşıladığını anlamamızı sağlayan borç/özkaynak oranına, bu oranın 100'ü aşmasının riskli olduğu göz önüne alınarak bakıldığında; EBSO 100 Büyük firmadaki oranın maalesef yüzde 256 olduğunu, geçen sene İSO-500'de bu oranın yüzde 170 olduğunu yani, Türkiye ortalamasının da 100'ün üzerinde bulunduğunu söyledi. Yorgancılar, bu değerlendirmeden Türkiye'deki firmaların tamamının yatırımlarını banka kredileriyle borçlanarak kısa veya uzun vadeli kredilerle yaptığı sonucunun çıktığını, eğer kârlılıkları düşükse, tasarruf da edemiyorlarsa sürekli bir borç havuzunun içinde yaşamaya gayret ettiklerini ifade etti.

Yorgancılar, kısa vadeli borçların, toplam borçlar içindeki payına bakıldığında EBSO'nun

Ender Yorgancılar: "Rekabet etmek için niteliksel bir sıçramaya ihtiyacımız var. Adalet, eğitim, demokrasi ve üretime odaklanmamız gerekiyor. Kısa vadede de makroekonomik istikrarın ve güvenin sağlanması, yeni bir heyecanın, yeni bir başarı hikayesinin yazılması gerekiyor. Katma değeri yüksek üretim ve dijitalleşmede ilerleme sağlanmalı, doğrudan yatırımlar teşvik edilmeli. Üretim ve eğitim sisteminin Sanayi 4.0 entegrasyonu sağlanmalı."

100 Büyük firmasının toplam borçlarının büyük 57'sinin kısa vadeli olduğunu, İSO 500 Büyük'te bu rakamın yüzde 60.4 olduğunu, buradan Türkiye'deki tüm firmaların borçlarının geri ödemesinin 1 yılın altında bulunan borçlar olarak karşılına çıktığını söyledi. Satış kârlılığına bakıldığında; geçen sene İSO 500 Büyük'te yer alan firmalarda kârlılık oranı yüzde 7.2 iken EBSO 100 Büyük'te bu seneki rakamların yüzde 5.8 olduğunu, finans giderlerinin faaliyet kâr-zarar içindeki payının; EBSO 100 Büyük'te yüzde 89 iken İSO 500 Büyük'te geçen sene yüzde 50 olduğunu, sanayicimizin geçmiş yıllarda faaliyet kârının yüzde 50'sini aşan oranları finansman gideri için kullanırken, bu oranın 2018 yılında yüzde 89'a yükseldiğini, bunun içinde tabii ki kur farkının yer aldığını dile getirdi.

Önce huzur ve birliktelik

"Yaşadığımız süreçte, ne yapmamız gerekir?" sorusuna öncelikle toplumsal huzur ve birlikteliğin tesis edilmesi gerektiği yanıtının verilebileceğini vurgulayan Yorgancılar, akabinde rekabet etmek için niteliksel bir sıçramaya ihtiyacımız olduğu, adalet, eğitim, demokrasi ve üretime odaklanmamız gerektiği, kısa vadede makroekonomik istikrarın ve yeni güvenin sağlanması, yeni bir heyecanın, yeni bir hikâyenin yazılması,

pazarlanması gerektiği, katma değerli üretim ve dijitalleşme konusunun ilerlenmesi ve doğrudan yatırımların acilen teşvik edilmesi, üretim ve eğitim sisteminin, Sanayi 4.0 entegrasyonunun sağlanması yanıtlarının verilebileceğini söyledi.

Ender Yorgancılar, yaptıkları bir çalışmada 7 Milli Eğitim Bakanımızın seçildikten sonraki ilk bir ay içindeki söylemlerinin; "Türkiye'de eğitim sistemi karışık, bunun yeni baştan gözden geçirilip, düzenlenmesi gerekiyor" olduğunu, EBSO'da göreve başladığı günden itibaren eğitim sistemimizin değişmesi gerektiğini sürekli dile getirdiğini, bu değişime bugün başlarsak ancak 15 sene sonra katkısını görebileceğimizi de üstüne basarak dile getirdiğini, Eğitim 4.0'ı başardığımız gün Sanayi 4.0'ı çok daha rahat yapacağımızı söyledi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile TEPAV arasında 100 büyük ödülü hızlı gelişen şirketlerle ilgili çalışma yapıldığını, İzmir'imizi temsilen 3'ü üyemiz olmak üzere 6 firmamızın listede yer aldığını dile getiren Yorgancılar, üyelerimiz Vergo Enerji, Vav Bilişim ve Ames Europe'u tebrik ederek, başarıların devamını diledi. Süper Lig şampiyonluğundan dolayı Galatasaray Spor Kulübü'nü tebrik eden Yorgancılar, küme düşmekten kurtulan Göztepe Spor Kulübü'nü de tebrik ederek, Ramazan Bayramı'nın sağlıklı, huzurlu, mutlu bir şekilde geçmesini temenni etti.

Rekabet Kurumu
Başkanı Torlak,
EBSO'da konuştu

Bilgiye sahip olan kazanır

Rekabet Kurumu Başkanı Prof. Dr. Ömer Torlak, elektronik ticarette hızlı bir büyüme yaşandığını belirterek, “Bıraktığımız her dijital ayak izi iyi değerlendirilmeli” dedi. Türkiye’de işletmelere yeni bir alan çıktığını vurgulayan Torlak, bunun da kendine göre bir rekabet düzenini beraberinde getirdiğini söyledi.

Rekabet Kurumu Başkanı Torlak, Ege Bölgesi Sanayi Odası’nın (EBSO) Mayıs ayı meclis toplantısına katılarak, kurumunun çalışmalarıyla ilgili bilgi verdi. Gelecekteki piyasalardan dijital ekonomiye çok hızlı ve yoğun bir geçiş yaşandığını aktaran Torlak, dünyada toplam perakende ticaret hacmi içinde elektronik ticaretin yüzde 15, Türkiye’de ise henüz yüzde 4.5-5’ler civarında olduğunu belirtti. Torlak, “Ancak çok hızlı bir büyümeyi de görebiliyoruz. Çok yakın bir zamanda Amazon, Türkiye faaliyetlerine başladı. Alibaba, faaliyete başlama kararı aldı. Muhtemeldir ki bunların tamamı ya da bir kısmı Orta Doğu operasyonlarını Türkiye üzerinden yürütecek. Türkiye’de işletmelerimize, teşebbüslerimize yeni bir alan ortaya çıkıyor. Daha çok küçük ve orta ölçekli işletmeleri ilgilendiren bu yeni alanın kendine göre bir rekabet düzeni var. Her rekabet düzeyinin de kendine göre rekabeti bozan, engelleyen farklı konuları var” dedi.

Enerji, hammadde veya sermayenin

geçmişte bir girişimin çok önemli girdileri olarak görülürken bugün en önemli şeyin veri olduğunu kaydeden Ömer Torlak, “Bugünün dünyasında veriyi iyi kullanabilen ve iyi analiz edebilen girişimcilerin teşebbüsleri çok daha başarılı oluyor. Dijital ekonominin kendi şartlarını oluşturduğu yeni bir rekabet dünyası var” diye konuştu.

Dataya yakın takip

Rekabet Kurumu Başkanı Torlak, müşterilerin bıraktığı dijital ayak izlerini takip ederek değerlendiren firmaların çok farklı noktalara gidebileceğine işaret ederken, şunları söyledi:

“Dünya ticaretinin ilk sıralarında sadece datayı kullanan şirketler var. Ciddi bir araştırma ve geliştirme payına sahip işletmeler, yazılımlar ve algoritmalar üzerinden pazarlama ve satış stratejilerini belirliyorlar. Dünyada elektronik ticaretin önde gelen şirketleri önümüzdeki dönemde ülkemizde de ciddi Pazar paylarına sahip olacaklar. Ciddi bir ulaşım maliyeti olmadan geleneksel rakiplerle kolay rekabet edebiliyorlar. Buna hazır olmalıyız. Rekabet hukuku açısından karşımıza acaba bu algoritmalar, yazılımlar konvansiyonel ya da geleneksel piyasalarda olmayan, yeni bir rekabeti engelleyen ya da bozan bir şekilde kullanılıyor mu, kullanılmıyor mu? Dünyada da bütün rekabet otoriteleri

Rekabet Kurumu Başkanı Ömer Torlak, geleneksel piyasalardan dijital ekonomiye çok hızlı bir geçiş yaşandığına işaret ederken, daha çok KOBİ’leri ilgilendiren bu alanın kendine göre bir rekabet düzeni olduğunu anlattı.

olduğu gibi biz de Türkiye rekabet otoritesi olarak tabiri caizse ev ödevimizi yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Acaba bu dijital karteller rekabeti bozuyor mu ya da nasıl bozuyor, bu algoritmalar rekabeti engelleyecek, piyasaya girişleri engelleyecek ya da piyasadaki gerekleri dışında çıkışlara sebebiyet verecek şekilde kullanılıyorlar mı kullanılmıyorlar mı? Tabii bu konuda ciddi anlamda kendi üzerimize düşen görevi yapmaya çalışıyoruz.”

Tüketici refahına 16.5 milyarlık katkı

Prof. Dr. Torlak, rekabet hukukunun bir ülkenin rekabet politikalarının önemli bir parçası olduğunu ifade ederek, Türkiye'nin daha kapsamlı ve bütüncül rekabet politikası üzerinde çalışmalar yaptıklarını anlattı. Piyasaların rekabet gücünün artmasıyla dünya çapında adını duyuran işletmelerin sayısının da artacağına dikkat çeken Prof. Dr. Torlak, “Türkiye’de rekabet hukukunda iktisadi etkinliği arttırmaya çalışıyoruz. Bunu yapabildiğimiz ölçüde daha inovatif, daha yenilikçi fikirlerle daha etkin çalışan bir piyasa sistemi içerisinde, optimum maliyetlerle çalışma koşulları gündeme gelecek. Nihayetinde her birimiz tüketici olduğumuz için cebimizde daha fazla para kalacak. Bu parayla daha nitelikli, daha makul miktarda ürün ya da hizmet satın alabileceğiz. Sonuçta toplumsal refah artışı sağlanacak” dedi.

Rekabet Kurumu’nun yaklaşık 21.5 yıldır görevde olduğunu anımsatan Torlak, “Kurum olarak 2014 ile 2016 yılları arasında 26 adet karar alarak 10 milyar lira tüketici refahına katkı sağladık. 2017 ile 2018 yılları arasında 18 karar ile 6.5 milyar lira tüketici refahına katkı sağladık. Yani son 5 yılda toplam 44 kararımızın 16.5 milyar lira tüketici refahına katkısını gördük. Bu, güzel bir sonuç. Rekabeti sınırlayan her türlü anlaşmaların karşısındayız. Rekabet Kurumu her türlü

Rekabet hukukunda ibrenin tüketiciden yana olduğunu söyleyen Torlak, “Son 5 yılda toplam 44 kararımızın 16.5 milyar lira tüketici refahına katkısını gördük” dedi.

müracaata açık ve başvuru veya şikâyetlerde ticari anlamda olumsuz etkilenebileceğini düşünenlerin gizlilik talep etme hakkı bulunuyor” diye konuştu.

Torlak, asgari fiyat belirlemenin, özü itibarıyla Rekabet Kanunu’nun misyonuna aykırı olduğunu, ancak tavsiye fiyatı belirleyebildiklerini, bunun da ‘önerilen fiyat altına inemezsin’ değil, ‘mümkünse bu fiyat altına inme’ anlamına geldiğini söyledi.

Rekabete bakarız

EBSO Meclis Üyesi sanayicilerin yönelttiği sorulara da yanıt veren Torlak, Sözleşme Hukuku ve Ticaret Kanunu boyutunda değerlendirilebilecek konuların görev alanlarına girmediğini, birleşme ve devralmalarda tarafların rızası olmayan bir birleşme-devralmanın gerçekleşmeyeceğini, kendilerine bu yönde gelen taleplerin rekabet hukuku açısından bir problem teşkil edip etmediğine baktıklarını, küçük hak sahiplerinin hakkını koruma noktasında Sermaye Piyasası Kurumu’nun devreye girmesi gerektiğini belirtti.

Telekomünikasyon altyapısının

daki hakim konum, Et ve Süt Kurumu’nun ucuz et satışı için bazı market zincirleriyle anlaşması, havaa-lanlarındaki gıda fiyatlarına ilişkin sorular karşısında serbest piyasa mantığının kendi içinde çalışması gerektiğini savunan Rekabet Kurumu Başkanı Torlak, Uzakdoğuluların makine imalatında Türkiye ile son derece ucuz rekabet edebiliyor olmasının, sanayicimizi koruyacak ve özellikle dumping anlamına gelebilecek birtakım uygulamalardan (serbest ticaret anlaşmaları, uluslararası anlaşmalar) kaynaklanan ticaretin gerekleri bağlamında tamamen politik tercihler olduğunu söylerken, ABD’nin son dönemde Türk malları ile ilgili yaptırımlarını buna örnek gösterdi.

Yerli, milli sanayi dediğimiz şeyi gerçek anlamda geliştirecek ve destekleyeceksek, rekabetçiliği teşvik edecek teşviklerin yapılması gerektiğine inandığını, makul fiyatlarla istenilen nitelikte üretebileceğimiz ürünlerin ve tabii ki eşdeğerleri ile rekabet edebilmenin önünün açılması gerektiğini, bu konunun ağırlıklı olarak Ticaret Bakanlığı’nın çalışma kapsamında olduğunu bildirdi.

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

SESSİZ KATİL

Büyük tansiyon 14, küçük tansiyon 9 eşik değeri alındığında, nüfusumuzun yüzde 31,2'si, yani 3 kişiden biri yüksek tansiyon (hipertansiyon) hastasıymış, Türk Kardiyoloji Derneği Başkanı Prof. Dr. Mim Kemal Erol'a göre... Sizin tansiyonlar ne alemde? En azından 6 ayda bir, bilemedin yılda bir ölçtürüyor musunuz? Zira yaş ilerledikçe bu mevcut 3'te 1 oranı artıyor ve 3'te 2'ye çıkıyor yavaş yavaş. Yani 3 kişiden sadece birinin tansiyonu normal sınırlar içinde kalıyor.

Büyük oranda sebebi tıp tarafından hala çözülemedi hipertansiyonun. Genetik ve çevresel faktörler, beslenme ile ilişkilendirilirse de tam olarak sebebi ortaya konamıyor. Fakat bazen de bir hastalık sonucu da tansiyon çıkabiliyor, o zaman o hastalığa bağlı hipertansiyon diye teşhis konabiliyor (böbrek hastalıkları, hormonal hastalıklar vs.

gibi ki bu da hipertansiyonlarının yüzde 3 ile 5'i kadardır).

İnsanoğlu yüksek tansiyona giderek alışıyor, vücut uyum gösteriyor, bu da aslında yüksek tansiyonlu olduğu halde, "bir şikayetim yok ki, kaç olursa olsun" gibi söylemlerle göz ardı edilebiliyor. Ama yüksek tansiyon vücutta yapacağını yapıyor. Öncelikle kardiyovasküler sistemde yapacağı hasarı takiben, bütün organizmada ciddi sorunlar yaratabiliyor. (kalp yetersizliği, kalp krizi, aort anevrizması, inme, böbrek yetersizliği, görme bozuklukları).

Tansiyon, kalp kasımızın kasılmasıyla atar damarlarımızdaki kanın, damar çeperlerine uyguladığı kuvvete, basınca deniyor. Daha önceleri ideal tansiyon 12/8 olarak bilinirken, son yıllarda bu rakamlara hafif bir ilave yapıldı. Ancak 14/9'u geçerse de yüksek tansiyon hastası olduğunuz doktorunuz tarafından teşhisinize kaydedilebilir.

Tuz, tuzdur ve DSÖ'ya göre azami günde 5 gramdan fazla tüketilmemelidir. Tabii burada sadece sofradaki tuzluktaki tuz değil, tükettiğiniz ekmeğe, yemek vs. deki tuz miktarı da bu 5 gramın içinde olmalıdır.

Ayrıca bir de hipotansiyon dediğimiz tansiyon düşüklüğü, çok dikkatimiz içinde olmasa da, tansiyon problemidir. Çok belirgin olmadıkça sakıncalı da değildir. Hatta kalp damar hastalıklarına yakalanma riskinde azalmaya neden olacağı düşünülerek olumlu bile kabul edilir.

Yüksek tansiyondan söz etme nedenim “17 Mayıs Dünya Hipertansiyon Günü” olarak anılması sebebiyle ve birçoğumuzun da müstakbel hipertansiyon hastası olma riski nedeniyledir. Hele hele Türklerin ünlü fazla tuz tüketme (dünya sağlık örgütünün önerisi 5 gramın tam 3 katı üzerinde tüketiyoruz ortalama) meselesi var ya, o konu başlı başına ciddi bir konu. Uzmanlar tuz kısıtlamasına gidilince azami 3 - 4 haftada beyindeki merkezlerin tamamen adapte olabileceğini söylüyor ama dinleyen kim? Söylemimize bile girmiş durumda, “tatsız, tuzsuz yiyemem” deyip basıyoruz tuzu. Sonra gelsin yüksek tansiyon, böbrek hastalıkları. Ülkede yaklaşık 25 bin kişinin böbrek nakli sırasında bekliyor olması boşuna değil. Prof. Dr. Erol’a göre ülkemizde her 100 hipertansiyon hastasının sadece 55’i rahatsızlığının farkında gerisi

“bi haber” ortalıkta geziyor.

Hastalıklara bağlı, o da toplamın yüzde 3 - 5’i arası tansiyon hastası dışındaki kronik hipertansiyon hastalarının ömür boyu tedavi altında olmaları gerekiyor. Yüksek tansiyonun en akut belirtileri baş ağrısı, burun kanaması, nefes darlığı ve halsizliktir. Bu rahatsızlıkları hissedince acilen hekime başvurulmalıdır.

Kimler mi kronik hipertansiyon hastası olma riski taşıyor? Başta beslenmesine dikkat etmeyen, fazla kilolu, aktiviteyi pek sevmeyen, ama sigara ve alkolü seven, sürekli stres altında yaşamını sürdüren, uyku apnesi olan, diyabeti olan, tabii ki daha önce söylediğim gibi aşırı tuz kullanan, bazı hormonal sorunları olanlar kronik hipertansiyon riski taşıdığını unutmamalı.

Kronik hipertansiyonu nasıl tedavi edeceğiz? Bir defa bu teşhis konursa, o hastalıkla ömür boyu haşır neşir olacağımızı unutmamalıyım. Tedavi deyince genellikle aklımıza hemen ilaç gelir. Ancak bu doğru değil, aslında yaşam biçimlerimize radikal değişimler getirebilirsek, tedavinin çok önemli bir bölümünü halledebiliriz. Tuzsuz yemek, spor, ideal kiloya inmek, sigara ve alkolü

bırakmak gibi radikal değişimleri yapabilirsek tedaviye 1-0 galip başlarız. Örneğin kişi 10 kilogram verebilirse tansiyon ilacından çok daha fazla düşme sağlayabilir. Bu aynı zamanda diyabet hastası ise şekeri de muhtemelen normal sınırlar arasına geriler.

Sigara direkt damarlarda büzüşmeye sebep olduğu için bırakılırsa yine tansiyon düşer.

Tuz tüketimi de aynı şekilde etki eder. Bazen internette dolaşan orijini tuz firmalarına atfedilen, tuzun zararsızlığı veya kaya tuzu-deniz tuzu kıyaslaması yapan paylaşımlar külliyan doğru değildir. Tuz, tuzdur ve DSÖ’ya göre azami günde 5 gramdan fazla tüketilmemelidir. Tabii burada sadece sofradaki tuzluktaki tuz değil, tükettiğiniz ekmeğe, yemekte vs. deki tuz miktarı da bu 5 gramın içinde olmalıdır.

Tansiyon ilaçlarına gelince, seçimi mutlaka hekim yapmalı ve izlemelidir. Bu izlem doğru seçimin yapıp yapılmadığını ve dozunu düzenlemek için elzemdir.

Evet, hemen şimdi tansiyonunu ölçtürmeyen kalmasın. Harekete geçin lütfen. Doktorlar 3’te 1’imiz tansiyon hastası demiyorlar mı? Hatta ileri yaşlarda 3’te 2’imiz... Ona boşuna sessiz katil demiyorlar yani.

**İhsan ÖZBELGE
ÖZDURAN**

EBSO Vakfı
Yönetim Kurulu Üyesi

Kalemin kelamı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı Kadınlar Birliği, yirminci dönemin son toplantısı ve ödül töreninde bu yılki “anı objemiz”; üzerinde isimlerimizin yazılı olduğu, metafor niteliğindeki zarif bir kalemdi... Bir ekol olarak gördüğüm bu saygın kurum çatısı altında yirmi yıl önce doğan birliğimizin tekamül sürecini ve anılarımı yazacağıma bu kalemlerle demıştim, ödülümü teşekkürlerimle alırken...

Zihnimde canlanan anekdotlarla, Kadınlar Birliği’nde geçirdiğim yirmi yılın hatıralarını yad eder duygular içinde buldum kendimi ve beynim bir bilgisayar belleği gibi kaydettiklerini seriyordu adeta gözlerimin önüne.

Müteşebbis ve mücadeleci kimliği ile, çok değerli ilk Başkanım, vakfımızın nüvesi Sn. Atıl Akkan’ı yad ettim rahmetle. Başkanlığım sırasında desteklerine mazhar olduğum mütevelli heyet ilk Başkanım Sn. Kemâl Çolakoğlu’nu ve tüm geçmiş dönem oda ve Meclis Başkanlarını saygı ile andım. Kendilerinin rahle-i tedrisatı ile süregelen Kadınlar Birliği serüvenimin her bir yılı hafızamda bir bir canlanırken; asla unutmadığım ve isimlerini kalbimin ve zihnimin içinde özenle muhafaza ettiğim kurucu üye arkadaşlarımı hatırladım. Bu iyilik ve dostluk yolunu bizlere açan, her yönden örnek almaya çalıştığım ilk ve onursal başkanım, çok değerli büyüğüm Sn. Leman Akkan hanımefendi ve kendisinin başkanlığında gerçekleşen harika toplantı günlerimizin prensiplerini, değerli büyüklerim Sn. Aysel Baysak ve Sn. Öznur Küçükbayraktar ile attığım ilk adımlarımızın ayak izlerini takip etmeye çalıştım.

İlk yıllardaki toplantılarımızda, mesailerinden zaman ayırarak, raportörlüğümü zü yapan, isim isim hatırladığım EBSO’nun değerli personeli... 2000 yılında kurulan vakfımıza dahil edilen çalışmalarımızdaki sekreteramız ve ilk bayan genel sekreterimizden bu yana; bugüne kadar teşrik-i mesaide bulunduğum çok değerli genel sekreterlerimiz ve sekreterlerimiz... Bir araya geldiğimiz ilk toplantı gününden itibaren yanımızda olan, dostluğunu her

daim hissettiğimiz Sn. Enver Olgunsoy’un değerli destekleri...

Ve birliğimize ivme kazandıran arkadaşlarımızın başkanlık dönemleri: 2004-2011 Sn. Berkay Eskinazi... 2011-2013 Sn. Hülya Kuloğlu... 2013-2018 yılları arasında ifa ettiğim başkanlık dönemim... İkinci kuşak firma temsilcileri olarak kızlarımızın da aramıza katılması yönündeki istek ve kararımız... Ve birliğimize dahil olup bu gönül hizmetinde çalışmak isteyen dostlarımız... Heyecan içinde gerçekleşen koro ve tiyatro çalışmalarımız... Geçen yıllar içinde; iyi günlerimiz, zor günlerimiz... Büyüyen çocuklarımız, düğünlerimiz, gelinlerimiz, askerlerimiz derken; kucağımıza aliverdiğimiz torunlarımız... Ve bütün bu yıllara şahitlik eden destekçilerimiz, sevgili gönül dostlarımız... Ve yine, teamüllerimize uygun bir şekilde, seçimsiz/kulissiz “fair play” başkanlık değişimi süreçlerimiz... Yirminci çalışma dönemi başında Sn. İpek Özçelik başkanlığındaki yeni yönetime bayrak teslimi ve yine çok verimli geçen bir çalışma dönemi...

Tüm bu anıları ve yaşanmışlıkları tecrübe heybeme kazanç yükü olarak doldururken; Kadınlar Birliğine, geleneklerine ve teamüllerine uygun uygulamalarla, yol açıklığı içinde nice yıllar diledim iç sesimle ve tüm kalbimle.

Bu süreç içinde tanışma ve çalışma fırsatı bulduğum tüm arkadaşlarıma ve tüm anılara şükran duyguları içindeyim. Ve daima desteklerini aldığımız EBSOV Mütevelli Heyet Başkanım Sn. Salih Esen’e, Vakıf Yönetim Kurulu Başkanım Sn. Ender Yorgancılar’a, Başkan Yardımcılarımız Sn. Atilla Sevinçli ile Sn. Cengiz Kocagil’e ve vakfımızın değerli yönetim kurulu üyelerine protokol düzeni çerçevesinde saygılarımı sunuyorum.

* * *

İyisi ile güzeli ile, eğrisi ile doğrusu ile, kendi hayat hikayesini yazarmış insan ve sonra da, “hatıralarım” başlığı altında, tekrar tekrar okurmuş... Küçük yaşlardan itibaren öğrendiklerimizden, ezberledik-

Toplumsal, kurumsal ve bireysel sorumluluk anlayışı içindeki davranışlarımızla şekillendirip kaleme aldığımız, anılara ve vicdanımıza teslim ettiğimiz hayat hikayelerimizi okuyarak çıkarabildiğimiz sonuçlarla sorguluyoruz bu alemdeki varoluş sebebi-mizi...

lerimizden ve sorumluluklarımızdan edindiğimiz tecrübelerle birer hikaye yazıyoruz her birimiz; hayatlarımızın tekamül süreçleri içinde... Kalemimizin önüne kattığı kelimeler ile kendimizden başlayarak topluma olan tüm sorumluluklarımızı yerine getirip getirmediğimizi kayıt altına alıyoruz.

Toplumsal, kurumsal ve bireysel sorumluluk anlayışı içindeki davranışlarımızla şekillendirip kaleme

aldığımız, anılara ve vicdanımıza teslim ettiğimiz hayat hikayelerimizi okuyarak çıkarabildiğimiz sonuçlarla sorguluyoruz bu alemdeki varoluş sebebimizi... Vakıf Yönetim Kurulu Başkanımız Sn. Ender Yorgancılar'ın "torunlarımız" diye addettiği personel çocukları için her iki yılda bir düzenlediği geleneksel sünnet törenleri ise bu minvalde yazılmış; huzur, mutluluk ve sorumluluk içeren ve gelecek nesillere aktarılacak olan en

değerli aile hikayelerinden biridir.

Kıvanç duyulacak böylesi davranışların toplumumuzun ruhuna ve bilincine sirayet etmesi, yardımlaşma kültürünün ilk şartı olan ve ne yazık ki kaybettiğimiz "diğerkam" duyguların tekrar gelişmesi umut ve temennisi içindeyim. Kendi tekamül süreçlerimiz içinde, iradi kalemlerimizle yazdığımız hayat hikayelerimizin "bâki kalan gök kubbede hoş bir sedâ" olarak kalması dileği ile...

Gün, kadınların...

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı bünyesinde 2000 yılından beri faaliyetlerini sürdüren ve Ege Bölgesi Sanayi Odası üyesi sanayicilerin eşlerinden oluşan EBSO Vakfı Kadınlar Birliği üyeleri, 2018-2019 döneminde öğrenci burslarına katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirdiği çalışmalarının yorgunluğunu bir araya geldikleri yemekle attı.

Sanayiciler Kulübü'nde EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Yönetim Kurulu Üyesi Aytekin Öztaş, Meclis Üyeleri Ertaç Karagözlü, Temel Aycan Şen, EBSO Meclis Üyesi ve aynı zamanda EBSO Vakfı Yönetim

Kurulu Üyesi Cengiz Kocagil ile EBSO Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi İhsan Özbelge Özduvan'ın da katılımıyla gerçekleştirilen yemekte, 2018-2019 burs dönemine katkıda bulunan EBSOV Kadınlar Birliği Üyeleri ile konser ve tiyatro etkinliklerine gönüllü olarak katılan hanımlar yoğun geçen çalışma döneminin anılarını paylaştı.

EBSO Vakfı Kadınlar Birliği Başkanı İpek Özçelik, 20 yılı geride bırakırken örnek gösterilecek birliktelik ortaya koyduklarına dikkat çekti. EBSOV Kadınlar Birliği'nin ülkemizin geleceği gençler için bugüne

kadar hiçbir maddi karşılık gözetmeden çalıştıklarını belirten Özçelik, "Geleceğimizin teminatı gençlerimizin yetişmesine katkıda bulunabilmek amacıyla gerçekleştirdiğimiz konser, tiyatro, söyleşi ve imza günleriyle, sosyal etkinliklerle dolu bir çalışma dönemini geride bırakmanın hazzını yaşıyoruz. EBSO Vakfı Kadınlar Birliği'nin faaliyetlerine katkılarından dolayı EBSO ve EBSO Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a, Kadınlar Birliği üyelerimizle organizasyonlarımıza destek verenlere de teşekkür ediyoruz" diye konuştu.

Latin Amerika'nın yıldızı

MEKSİKA

Latin Amerika'nın en güçlü ekonomilerinden biri olan ve bölgesel olduğu kadar küresel ticaretteki hacmi de giderek artan Meksika, gelişmekte olan ülkeler sınıfında 5. büyük ekonomi olarak dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, Latin Amerika'nın 2., dünyanın 15. büyük ekonomisi olması, Meksika'nın küresel sistemdeki önemini gösteren çarpıcı göstergelerdir.

1980'li yılları ekonomik reform ve liberalleşme hareketleriyle geçiren Meksika'nın, 1994 yılında ABD ve Kanada ile imzaladığı Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (NAFTA) ülke için önemli bir dönüm noktası olmuştur. NAFTA ile birlikte, Meksika'nın ABD ve Kanada ile ticaret hacmi katlanarak artmış ve küresel ticaretle entegrasyonu hızlanmıştır.

Meksika'da tarım sektörünün milli gelir içindeki payı, ekonomik reform politikaları sonrası azalmış olmakla birlikte hala geleneksel öneme sahiptir ve istihdama önemli bir katkı sağlamaktadır. Ülke coğ-

rafyası genelinde iklim çeşitliğinin fazla olması, tarımsal hasılanın da zengin olmasını sağlamıştır. Ülkede üretilen geleneksel tarım ürünleri; "kakao, kahve, mısır, pirinç, pamuk, domates, tahıllar, narenciye, tropikal meyveler, vb." şeklindedir. Meksika'nın dünyada ilk organik kahve üretimi gerçekleştiren ülke olması, bu alanda küresel ölçekte markalaşmasını sağlamıştır.

Sanayi, Meksika'da reform ve liberalleşme döneminde en çok önem verilen sektör olmuştur. NAFTA ile birlikte üretimde ciddi bir atılım sağlanmış ve sanayileşme hızlanmıştır. Bu süreçte, ABD'ye yakın sınırdaki büyük bir sanayi şehri inşa edilmiş ve bu şehirde farklı sektörlerde zamanla dünya devi haline gelen çok sayıda fabrika kurulmuştur. Sanayide; "otomotiv, makine imalatı, petrokimya, plastik, elektrik-elektronik, gıda ve tekstil" sektörleri dikkat çekmektedir.

Hizmetler sektörü ise turizmin başını çektiği ağırlıklı bir yapıya sahiptir. Ülkenin doğal güzellikleri ve

kendine has kültürü, Latin Amerika'da en çok turist çeken ülke olmasını sağlamıştır. Ülkenin biyoçeşitlilik zenginliği açısından dünyada 4. sırada yer alması, doğal zenginliğini ortaya koyan bir diğer somut kanıttır. Ulaşım ve altyapı bakımından da, ülkenin coğrafi avantajları dikkat çekmektedir.

Havaalanı sayısı bakımında dünyada ilk sıralarda yer alan Meksika'da; deniz, kara ve demiryolu taşımacılığı da gelişmiş konumdadır.

Meksika'nın zengin maden yataklarına sahip olması, enerji ve altyapı sektörlerinin gelişmesini sağlamıştır. Dünyanın 2. büyük gümüş üreticisi ve ilk 10 petrol üreticilerinden biri olması özellikle dikkat çekicidir. Bununla birlikte; demir, bakır, kurşun, altın, kömür, doğalgaz yataklarının varlığı da dikkat çekici düzeydedir.

NAFTA ile birlikte dış ticaret hacmi giderek artan Meksika, bu alanda bölge liderliğini elde etmiştir. Bununla birlikte, Meksika'nın 50'ye yakın sayıda ülkeyi kapsaya-

cak biçimde çok sayıda serbest ticaret anlaşmasını imzalamış olması da, ticaretin gelişmesini sağlayan bir diğer atılımı olmuştur. Ülkedeki temel ihracat ürünleri; “otomobiller, otomotiv yedek parçaları, bilgisayarlar, telefonlar, televizyonlar, kablo ve teller, petrol ürünleri” şeklindedir. Temel ithalat ürünleri olarak ise; “petrol yağları, otomotiv yedek parçaları, elektrik-elektronik ürünleri, telefonlar, otomobiller, elektrik devreleri” dikkat çekmektedir.

Bir süredir devam eden müzakereler sonrasında, NAFTA yerini ABD-Meksika-Kanada Anlaşması'na (USMCA) bırakmıştır. Söz konusu yenilemeyle birlikte, ticaret hacminde özellikle ABD lehine bir değişim beklenmektedir.

İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 54./190 sırada yer alana Meksika'da doğrudan yabancı yatırımların geliştirilmesi, liberalleşme sürecinin en önemli hedeflerinden biri olmuştur. Serbest ticaret anlaşmalarıyla birlikte, özelleştirme hareketleri de yabancı yatırımların hızlı bir şekilde gelişmesini sağlamıştır. Otomotiv, finans ve elektronik, yabancı yatırımlar açısından en çok ilgi gören sektörler olmuştur.

Türkiye-Meksika ilişkileri

Meksika, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk siyasi ilişkilerini kurduğu ülkelerden biridir. 1927'de imzalanan dostluk anlaşmasıyla birlikte siyasi ilişkiler, stratejik ortaklık düzeyinde ele alınmıştır. 2013 yılında Meksika tarafından Türkiye'ye gerçekleştirilen resmi ziyarette ikili stratejik ilişkilerin geliştirilmesi için ortak bir bildiri imzalanmış ve serbest ticaret anlaşmasının geliştirilmesi adına müzakerelere başlanmıştır. 2015 ve 2017'de Türkiye tarafından resmi ziyaretlerde de; ekonomi, ticaret, kültür, turizm, bilim, vb. alanlarda çok sayıda anlaşma imzalanmıştır. Söz konusu anlaşmalar kapsamında, ilerleyen yıllarda ilişkilerin artması beklenmektedir.

Coğrafi uzaklık, Türkiye-Mek-

MEKSİKA ÜLKE PROFİLİ (2018)

Nüfus (milyon kişi)	124.8
Nüfus Artış Hızı (%)	1.3
GSYİH (milyar dolar)	1.223
GSYİH (%)	1.9
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	9.807
Enflasyon Oranı (%)	4.8
İşsizlik Oranı (%)	3.4
Ihracat (milyar dolar)	450.5
Ihracatta İlk 5 Ülke	ABD, Kanada, Çin, Almanya, Brezilya
Temel İhracat Ürünleri	Motorlu taşıtlar, Makinalar, Mineral yakıtlar, Mobilyalar, Plastik ürünleri
İthalat (milyar dolar)	464.3
İthalatta İlk 5 Ülke	ABD, Çin, Japonya, Almanya, Güney Kore
Temel İthalat Ürünleri	Makinalar, Mineral yakıtlar, Motorlu taşıtlar, Plastik ürünleri, Demir ve çelik
Cari Denge (%; GSYİH)	-1.8
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	17.0
Tarım (%; GSYİH)	3.9
Sanayi (%; GSYİH)	31.6
Hizmetler (%; GSYİH)	64.0

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

MEKSİKA KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2018)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Motorlu kara taşıtları	115.6	Elektrikli makina ve cihazlar	94.9
Elektrikli makina ve cihazlar	81.9	Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	77.5
Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	75.4	Mineral yakıtlar ve yağlar	46.3
Mineral yakıtlar ve yağlar	29.7	Motorlu kara taşıtları	43.1
Optik alet ve cihazlar	19.0	Plastikler ve mamulleri	25.3
Mobilyalar	10.6	Diğer yerde sınıflandırılmayanlar	17.2
Plastikler ve mamulleri	9.5	Optik alet ve cihazlar	15.3
Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	7.1	Demir ve çelik	11.7
Demir veya çelikten eşya	6.8	Demir veya çelikten eşya	9.8
Mesrubat, alkolü içkiler ve sirke	6.7	Organik kimyasal ürünler	9.6

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE - MEKSİKA TİCARET PROFİLİ (2018)

Fasıl adı	Meksika'ya İhracatımız (Milyon \$)	Fasıl adı	Meksika'dan İthalatımız (Milyon \$)
Motorlu kara taşıtları ve motorları	133	Ana kimyasal maddeler	165
Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	55	Tıbbi araç ve gereçler, ölçme, kontrol, test, seyir vb. amaçlı alet ve cihazlar	77
Özel amaçlı makineler	48	Motorlu kara taşıtları ve motorları	55
Demir-çelik ana sanayi	47	Bitkisel ürünler; bostan, meyve ve sebze	34
Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları	34	Demir-çelik ana sanayi	33
TOPLAM	600	TOPLAM	635

Kaynak: TÜİK

sika ticaretinin belirli bir limitte kalmasına sebep olsa da, dış ticaret hacminde istikrarlı bir ilerleme izlenmiştir. Türkiye'nin Meksika'ya ihracatında başlıca ürünler; “otomobiller, otomotiv yedek parçaları, demir-çelik ürünleri” şeklindedir. Türkiye'nin Meksika'dan ithalatında ise; “otomobiller, telefon cihazları, medikal cihazlar, kuru baklagiller, bilgi işlem makineleri” başı çekmektedir.

Meksika'nın Kuzey Amerika pazarına erişim niteliğinde olması, ticaret ve yatırımları cazip kılan en önemli özelliklerindedir. Vergi muafiyet ve indirimleri, yatırım teşviklerinde başat bir rol oynamak-

tadır. Ayrıca, inovatif girişimlerde ve Ar-Ge çalışmalarında bulunan firmalara da özel teşvikler sağlanmaktadır. Yatırımlarda; “enerji, otomotiv, makine, altyapı ve inşaat, bilişim, havacılık ve uzay savunma” sektörleri cazip fırsatlar sunmaktadır. Yatırımlarla ilgili her türlü bilgiye, Meksika Ticaret ve Yatırım Ajansı'ndan erişilebilmektedir.

Büyüme beklentileri düşüyor

Küresel ekonomiye dair karamsar atmosfer varlığını sürdürmeye devam ediyor. Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, küresel ekonomik büyümeye dair öngörülerinde yeni bir revizyona giderek 2020 büyüme beklentisini düşürdü. Küresel beklentilere dair yayınlanan raporda, 2020 için yüzde 2.8'den yüzde 2.7'ye revize edilen büyüme üzerinde, ticaret savaşlarının ve yatırımlardaki azalmanın baskısının etkili olduğu belirtildi. Küresel büyüme üzerindeki bu baskıda özellikle Çin, ABD ve diğer gelişen ekonomilerde beklenen daralmanın etkisi hissediliyor.

Küresel ticaret savaşları, petrol fiyatları üzerinde de baskı oluşturuyor. Ticaret savaşlarına ilişkin gerginliğin tırmanmasıyla enerji talebi geriledi ve petrol piyasaları son yedi yılın en kötü Mayıs performansını kaydetti. New York'ta işlem gören petrol vadeli kontratlarda da yüzde 5'i aşan gerilemeler kaydedildi. Bununla birlikte, petrol fiyatlarında da

ticaret savaşlarının etkisiyle yüzde 20'e varan düşüşler gözlemlendi.

Söz konusu riskler, yatırımcı kararları üzerinde de etkili oluyor. Yatırımcıların riskli varlıklardan kaçınması ve altın gibi güvenli varlıklara yönelmeleriyle, küresel hisse senetleri piyasalarında da kayıplar kaydedildi.

ABD

Ticaret anlaşmazlıklarına dair gelişmeler, ABD ekonomisine dair endişeleri güçlendiriyor. ABD'de 3 ay vadeli hazine bonoları ile 10 yıllık tahviller arasındaki faiz farkı 2008 global krizinden beri ilk kez eksi 12.3 baz puanına ulaştı. Böylece endişelerin somut bir göstergesi olarak ABD Hazine tahvillerindeki getiri eğrisi 2008'den bu yana ilk kez en düşük değerini kaydetmiş oldu.

Amerikan Merkez Bankası (FED), Haziran ayı toplantısında politika faizini 2.25 - 2.50 bandında sabit bırakırken, faiz politikalarında sabırlı olunacağı

Görseli QR tarama uygulamasında görüntüleyerek, EBSO Araştırma Müdürlüğü 2019 Haziran ayı Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

sinyalinden vazgeçti. Söz konusu karar, Temmuz ayı toplantısında faiz indirimine gidilebileceği şeklinde yorumlandı.

EURO BÖLGESİ - AB

Euro'nun küresel rezervlerdeki payının, 2018'de yıllık bazda yüzde 1.2 arttığı açıklandı. Avrupa Merkez Bankası (ECB) konuya dair yaptığı açıklamada, 2017 sonunda yüzde 19,5 olan Euro uluslararası rezerv payının, 2018'de yüzde 20.7'ye yükseldiğini belirtti. Euro'nun payı özellikle borç ihracı, mevduat ve krediler açısından artış kaydetti.

Bir süredir gündemde olan Euro Bölgesi ortak bütçesi kurulmasıyla ilgili anlaşma sağlandı. Euro Grubu Başkanı ve Portekiz Maliye Bakanı Mario Centeno, konuya dair yaptığı açıklamada bütçe enstrümanının temel özellikleri konusunda Euro Bölgesi genelinde anlaşma sağlandığını açıkladı. Euro Bölgesi ortak bütçesinin ekonomik yakınlaşmayı ve rekabetçiliğini desteklemesi, böylece ekonomik ve parasal birliği güçlendirmesi bekleniyor.

ALMANYA

Almanya tüketici fiyat endeksi, Mayıs'ta yıllık bazda yüzde 1.4 artış kaydetti. Böylece AB'nin lokomotif ekonomisinde enflasyon, ECB'nin tüm Euro Bölgesi için hedeflediği yüzde 2'nin altında kaldı. Konuya dair yapılan değerlendirmede özellikle turizm sektörü fiyatlarındaki düşüşün enflasyonu baskıladığı belirtildi. Aylık bazlı TÜFE ise enerji fiyatlarındaki artışın etkisiyle yüzde 0.2 arttı.

Bir diğer önemli gösterge olarak Almanya hazine tahvilleri kazançlarını artırırken, gösterge tahvil faizi en düşük düzeyine geriledi. Hazine tahvillerinin yükselmesinde, yatırımcıların güvenli varlıklara yönelmesi, büyümedeki düşüş ve İtalya odaklı siyasi riskler etkili oldu.

Küresel ve AB bölgesi

ekonomisine dair endişelerin artmasıyla dünyanın en güvenli varlıkları arasında sayılan Almanya hazine tahvilleri artış kaydetmeye devam edebilir.

İNGİLTERE

İngiltere'de Brexit'in yarattığı belirsizlikler etkisini sürdürmeye devam ederken, konuya ilişkin uyarı niteliğinde bir açıklama da AB'den geldi. AB Komisyonu, yayınladığı değerlendirme raporunda anlaşmasız ayrılık durumunun gerçekleşmesi halinde de, İngiltere'nin Birlik bütçesine yönelik mali yükümlülüklerini yerine getirmesi gerektiğini açıkladı. Komisyon ayrıca İngiltere'nin AB üyesi ülke olarak verdiği mali taahhütleri yerine getirinceye kadar gelecekteki ticari ilişkiler hakkında müzakerelere başlanmayacağı belirtti.

Diğer taraftan, AB kurumları da anlaşmasız Brexit durumuna yönelik hazırlık planlarını tamamlama aşamasına getirirken, Brexit planlarına dair parlamentodan destek bulamayan İngiltere Başbakanı Theresa May görevinden istifa etti.

JAPONYA

Japonya Hükümeti, ülke ekonomisinin ılımlı bir şekilde büyümeye devam ettiğini belirtti. Ekonomi 2019'un ilk çeyreğinde beklentilerin üzerinde gerçekleşerek

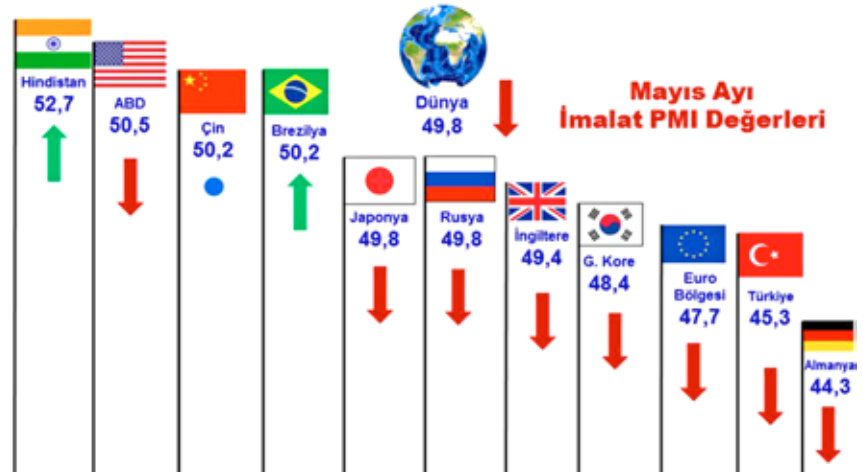
yıllık bazda yüzde 2.2 büyüme kaydetti. Ancak, sanayi üretimi ve ihracattaki zayıf görünümün de devam ediyor. Sanayi üretimindeki zayıflık devam etse de, tüketici talebinin canlı kalmaya devam etmesi, ekonominin ılımlı bir şekilde büyümesini sağlıyor.

Diğer taraftan, yine 2019'un ilk çeyreğinde Japonya'daki şirketlerin sermaye harcamaları yıllık bazda yüzde 6,1 artış kaydetti. Söz konusu artış, ekonominin ılımlı büyümesini destekleyen bir diğer gelişme olarak dikkat çekiyor.

ÇİN

ABD Başkanı Donald Trump'ın, 28-29 Haziran 2019 tarihlerinde gerçekleştirilecek G20 zirvesinde Çin Devlet Başkanı Xi Jinping ile görüşeceğini belirtmesi, gözlerin bir kez daha ABD-Çin ilişkilerine çevrilmesine sebep oldu. İki ülke arasındaki ticaret savaşlarına dair görüşmelerinin G20 zirvesinden önce yeniden başlaması bekleniyor. Ancak, mevcut durumda savaşların sonlanacağına dair somut bir görünüm bulunmuyor.

Çin Merkez Bankası (PBOC), yaşanan ekonomik belirsizliklere ve ticaret savaşlarının sertleşmesine rağmen Çin döviz piyasalarının istikrarını koruduğunu belirtti. Merkez Bankası'nın açıklamasına göre, Dolar/Yuan paritesi makul ve dengeli düzeyini sürdürüyor. Merkez Bankası ayrıca döviz kurundaki

muhtemel dalgalanmaların üstesinden gelebilmek için gerektiğinde birçok politika aracının kullanıma hazır olduğunu belirtti.

BREZİLYA

Belirsizlikler ve geleceğe yönelik endişeler Brezilya ekonomisinde hakim olmaya devam ediyor. Zayıflayan ekonomik görünüm ve artan işsizlik doğrultusunda, perakende satışlar Nisan'da bir önceki aya göre yüzde 0.6 azaldı. Söz konusu daralmada özellikle tekstil ve giyim ürünlerindeki satışların azalması etkili oldu. Tüketici talebinin daralması, ilerleyen aylarda satışların daha da gerilemesine sebep olabilir.

Bir diğer olumsuz gelişme, sanayi üretimindeki gerileme oldu. Mayıs ayında sanayi üretimi son 10 ayın en düşük görünümünü sergiledi. Üretimdeki zayıflık, piyasalarda yeni bir resesyona korkusu olarak yorumlanıyor.

GÜNEY KORE

Güney Kore, İsveç'le farklı sektörlerde ekonomik ve ticari ilişkilerini güçlendirmek üzere bir anlaşma imzaladı. Özellikle Sanayi 4.0 alanındaki sektörlerle odaklanan söz konusu anlaşma, ekonomik

işbirliğinin geliştirilmesi kadar Uzak Doğu ve Avrupa ilişkilerinin güçlendirilmesi için de yeni bir açılım olarak değerlendirildi. Söz konusu gelişme, ticaret savaşlarının söz konusu olduğu bir dönemde yeni denge arayışlarının bir sonucu olarak da dikkat çekiyor.

Güney Kore hükümeti, ekonomideki yavaşlama sinyallerine karşı, daha çok teknoloji üretimi ve ihracatı gerçekleştirmek için yeni girişimler gerçekleştirme yolunda ilerliyor. İlgili girişimler kapsamında, güncel olarak sanayideki bilgi işlem teknolojilerinin geliştirilmesi için ortak bir platform kurulması oldu. Söz konusu platform kapsamında, Sanayi 4.0'ın ülke genelinde daha çok yaygınlaştırılması planlanıyor.

HİNDİSTAN

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Hindistan'ın 2020 büyüme tahminini yüzde 7.0'den yüzde 6.8'e indirmesinin ardından, ikinci bir revizyona giderek yüzde 6.6'ya indirdi. Söz konusu aşağı yönlü revizyonda özellikle tarım ve sanayi sektörlerindeki yavaşlama işaretleri etkili oldu. Küresel ekonomideki olumsuzluklar, büyümenin daha da aşağı çekilmesine sebep olabilir.

Hindistan'da başbakanlık için ikinci kez göreve gelen Modi, ülke ekonomisinin güçlendirilmesi için yeni atılımların hayata geçirileceğini duyurdu. Modi, gerçekleştirecekleri yeni atılımlarla Hindistan'ın 5 trilyon dolar GSYİH'ya sahip bir ekonomi olması için çabalayacaklarını, bu hedefin zor olsa da ulaşılabılır olduğunu açıkladı.

RUSYA

Rusya Merkez Bankası, ülkedeki uluslararası rezervlerin, Haziran ayı itibarıyla yüzde 1,5 artarak 502 milyar dolara ulaştığını açıkladı. Böylece Rusya'nın, ekonomik yaptırımlar sebebiyle düşen uluslararası rezervleri 2014'ten bu yana ilk defa 500 milyar dolarlık düzeye yükseldi. Rezervlerin bulunduğu söz konusu seviye, muhtemel kriz senaryolarına karşı yeterli bir düzey olarak değerlendiriliyor.

Ancak, küresel risklerin etkisiyle yatırımcıların güvenli varlıklara yönelmesi, ülkeden sermaye çıkışını da hızlandırıyor. Rusya'dan net sermaye çıkışı, 2019'un ilk 5 ayında yıllık bazda yüzde 86 artarak 35.2 milyar dolara ulaştı. Sermaye çıkışı ağırlıklı olarak bankacılık sektöründen kaynaklanıyor.

AÇIKHAVADA FARKIMIZ AÇIK!

3000 m² alana yayılan üretim tesisimiz, teknolojik altyapımız ve uzman kadromuzla
markanızı açık ara **öne çıkarıyoruz.**

Dijital Baskı Merkezi

Endüstriyel Reklam Çözümleri

Araç giydirme

Tabela / Totem Üretimi

Çelik Konstrüksiyon

Dış Cephe Sistemleri

İAR

İZMİR AÇIKHAVA REKLAM

EİB'den Mayıs ayında 80 yıllık ihracat rekoru

Türkiye'ye ihracatı öğreten Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Mayıs ayında 1 milyar 306 milyon dolarlık ihracat tutarıyla 80 yıllık tarihinin ay bazında en yüksek ihracat rakamına ulaştı. EİB'nin bundan önceki ihracat rekoru 2018 yılı Mart ayındaki 1 milyar 206 milyon dolar idi. EİB ihracat rekorunu 100 milyon dolar geliştirmeyi başardı ve çifte bayram mutluluğu yaşadı.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin 2018 yılı Mayıs ayı ihracat rakamı ise; 1 milyar 133 milyon 579 bin dolar olmuştu. EİB'nin 2019 Mayıs ayındaki ihracatı 1 milyar 305 milyon 835 bin dolara yükselerek yüzde 15 artış gösterdi.

Ege'nin ihracatı 2.18 milyar dolara yükseldi

Ege Bölgesi'nin Mayıs ayı ihracatı genel kayıt sistemine göre yüzde 10.4'lük artışla 1 milyar 981 milyon dolardan, 2 milyar 187 milyon dolara yükseldi. Ege Bölgesi, Türkiye ihracatından yüzde 13 pay aldı.

İzmir 955 milyon dolarlık ihracata imza atarken, Manisa 413 milyon dolar, Denizli

322 milyon dolar döviz ülkemize kazandırdı. Aydın 68 milyon dolar, Balıkesir 54 milyon dolar ihracat rakamına ulaştı. Muğla, 52 milyon dolar ihracatı hanesine yazdırırken, Afyonkarahisar'ın ihracatı 34 milyon dolar oldu. Kütahya 28 milyon dolarlık, Uşak 26 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

İzmir'de kurulu Ege Serbest Bölgesi ile İzmir Serbest Bölgesi, Mayıs ayında Ege Bölgesi ihracatına 233 milyon 632 bin dolarlık katkı sağladılar.

Mayıs ayında Türkiye'nin ihracatı ise; bir önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 11.5 artarak 16 milyar 813 milyon USD oldu. Mayıs ayında Türkiye'nin gerçekleştirdiği 16 milyar 813 milyon dolarlık ihracatta aylık bazda Cumhuriyet tarihi rekoru olarak kayıtlara geçti. Türkiye'nin ay bazında bundan önceki rekoru 2018 yılı Ekim ayındaki 16 milyar 591 milyon dolarlık ihracat tutarıydı.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin Ocak - Mayıs dönemindeki ihracatı ise; yüzde 2'lik artışla 5 milyar 553 milyon dolardan, 5 milyar 642 milyon dolara geldi. EİB'nin

Ege İhracatçı Birlikleri tarafından Nisan ayında 1 milyar 103 milyon 437 bin dolarlık ihracat kayıt altına alındı. Sanayi ürünlerinde yüzde 6'lık artışla 641 milyon dolar tutarında ihracat gerçekleştirildi.

son bir yıllık ihracatı da, yüzde 4'lük gelişimle 12 milyar 840 milyon dolardan, 13 milyar 406 milyon dolara tırmandı.

Madencilik ihracatı yüzde 31 arttı

Mayıs ayında Ege Bölgesi'nde ihracatını en fazla arttıran Madencilik sektörü oldu. Ege Maden İhracatçıları Birliği'nin Mart ayında Xiamen Doğaltaş ve Teknolojileri Fuarı Milli Katılım Organizasyonu ve İzmir Marble Fuarı kapsamında düzenlediği Alım Heyeti Organizasyonunun pozitif etkileriyle Mayıs ayında Madencilik sektörü ihracatını yüzde 31'lik artışla 83 milyon dolardan, 109 milyon dolara taşıdı.

Türkiye'ye yıllık 5 milyar dolar döviz kazandıran Egeli tarım ürünleri ihracatçıları Mayıs ayında ihracatlarını yüzde 13 arttırarak 396 milyon dolardan 447 milyon dolara geliştirdi. Mayıs ayında EİB'den yapılan sanayi ürünleri ihracatı ise, yüzde 15'lik artışla 652 milyon dolardan 748 milyon dolara çıktı.

Demir - Çelik zirveye demirledi

Ege İhracatçı Birlikleri bünyesindeki Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği Mayıs ayında ihracatını yüzde 7 arttırarak 147 milyon dolara ulaştı ve zirvedeki yerini sağlamlaştırdı.

Deri ve deri mamulleri artış rekortmeni oldu

Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği, Mayıs ayında yüzde 44'lük ihracat artış hızıyla EİB bünyesinde ihracat artış rekortmeni oldu. EDDMİB'in ihracatı 2018 yılı Mayıs ayında 11.7 milyon dolar iken, 2019 yılı Mayıs ayında 17 milyon doları aştı.

Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği ihracatını yüzde 17 geliştirerek 122 milyon dolarlık döviz hanesine yazdırdı ve zirve ortağı oldu.

Mayıs ayında yüzde 31'lik ihracat

artışı sağlayan Ege Maden İhracatçıları Birliği 109.5 milyon dolarlık ihracatla EİB bünyesinde üçüncü sıraya yükseldi.

Tütün ve tütün mamulleri ihracatı yüzde 30 arttı

İhracatını yüzde 30 arttırarak 71 milyon dolardan 92.5 milyon dolara çıkaran Ege Tütün İhracatçıları Birliği listenin dördüncü sırasına adını yazdırdı.

En büyük ihraç pazarı Irak'a yumurta ihracatında duraksama yaşayan Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği'nin ihracatı Mayıs ayında yüzde 4'lük düşüşle 81.5 milyon dolara geriledi.

Kuru meyve ihracatı 72 milyon dolara ulaştı

Uzakdoğu pazarına odaklanan Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği, Mayıs ayında ihracatını yüzde 14'lük artışla 72 milyon dolara taşıdı.

Mayıs ayında ihracatta yatay bir performans gösteren Ege Yaş

Meyve Sebze İhracatçıları Birliği 70 milyon dolar döviz Türkiye'ye kazandırmayı başardı.

Mobilya ihracatı yüzde 31, Hububat ihracatı yüzde 29 arttı

2019 yılı Mayıs ayında ihracatını en fazla arttırmayı başaran birliklerden birisi de yüzde 31'lik artış oranıyla Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği oldu. Birliğin ihracatı 2018 yılı Mayıs ayında 51.6 milyon dolar iken, 2019 Mayıs'ında 67.8 milyon dolara tırmandı.

Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin Mayıs ayındaki ihracatı yüzde 29'luk gelişimle 35 milyon dolardan, 45 milyon dolar olarak çıktı.

Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği, Mayıs ayında 23 milyon 166 bin dolarlık ihracat yaparken, Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği 16 milyon 273 bin dolarlık döviz hanesine yazdırdı.

Egeden, ilk çeyrekte 1.8 milyar dolarlık dış ticaret fazlası

Türkiye'ye ihracatı öğreten Ege Bölgesi, 2019 yılının ilk çeyreğinde 3 milyar 117 milyon dolarlık ithalata karşılık, 4 milyar 908 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. Ege Bölgesi'nin ihracatının ithalatını karşılama oranı yüzde 157'ye yükseldi. Ege Bölgesi'nin dış ticaret hacmi 2019 yılının ilk çeyreğinde 8 milyar 26 milyon dolara ulaşırken Balıkesir dahil 9 ilin tamamı dış ticaret fazlası verdi.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye İhracatçıları Meclisi verilerinden yapılan derlemeye göre; Ege Bölgesi'nin ihracatının yarısını tek başına gerçekleştiren İzmir, 2019 yılının Ocak - Mart döneminde 1 milyar 914 milyon dolarlık ithalata karşılık, 2 milyar 486 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. İzmir'in ihracatının ithalatını karşılama oranı yüzde 130 olarak rekor seviyeye ulaştı.

Manisa, 2019 yılının ilk çeyreğinde 1 milyar 35 milyon dolarlık ihracata imza atarken, ithalatı 567 milyon dolarda kaldı. Manisa her 100 dolarlık ithalata karşılık 182 dolar döviz Türkiye'ye kazandırmayı başardı.

Ege Bölgesi'nden en fazla ihracat yapan üçüncü il Denizli'nin 3 aylık dönemdeki ihracatı 722 milyon dolar, ithalatı 373 milyon dolar oldu.

İhracattan bayram hediyesi

Türkiye'nin ihracatı Mayıs ayında hem günlük hem de aylık bazda cumhuriyet tarihinin rekorlarını kırdı.

Dünyanın başlıca ekonomileri tarafından istatistiki olarak tercih edilen, serbest bölgelerinin ve antrepolarının ticaretini de yansıtan Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) verilerine göre Mayıs ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 11.46 oranında artarak 16 milyar 813 milyon dolara yükseldi. Özel Ticaret Sistemi'ne (ÖTS) göre de 15 milyar 998 milyon dolarlık ihracatla tüm zamanların en yüksek aylık ihracat rakamlarına ulaşıldı. Bundan önce en yüksek ihracat 2018 Ekim ayında 16 milyar 591 milyon dolar olarak kaydedilmişti.

Bu yılın Mayıs ayına kadar 1 günde 1 milyar dolar ve üzeri ihracat yapılan gün sayısı 30'du. Günlük bazda rekor ise 17 Ağustos 2018'de gerçekleştirilen 1 milyar 264 milyon dolarlık ihracat rakamıydı. Mayıs ayı itibarıyla sadece aylık değil, günlük

ihracatta da rekor kırdı ve ilk defa 31 Mayıs 2019'da 1 milyar 313 milyon dolarlık günlük ihracat rakamına ulaşıldı.

İlk 5 ayda ihracat; Genel Ticaret Sistemi'ne göre geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 5.37 artışla 76.6 milyar dolar, Özel Ticaret Sistemi'ne göre ise 72.7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Son 12 aylık ihracat ise Genel Ticaret Sistemi'ne göre 181 milyar dolar, Özel Ticaret Sistemi'ne göre ise 171 milyar dolar oldu. İhracatçıların bundan sonraki hedefi ise, GTS'de 17 milyar dolar, ÖTS'de 16 milyar dolarlık psikolojik sınırı geçerek bu rakamların üzerinde kalabilmek.

Otomotiv yine lider

Mayıs ayında mal ihracatçısı 26 sektörden 22'si ihracatını artırdı. İhracatta lider sektör yine otomotiv oldu, ancak sektörün ihracatı bir önceki yılın Mayıs ayına göre aynı kaldı. İkinci sıradaki kimyevi maddeler sektörü ihracatını yüzde

33, üçüncü sıradaki hazır giyim ve konfeksiyon sektörü ise yüzde 10 artırdı. Mayıs ayında sektörlerde en yüksek artış yüzde 44 ile mücevher sektörüne ait olurken, onu yüzde 33.5 ile tütün izledi. Mayıs'ta ihracatını yüzde 31 artıran savunma ve havacılık, yılın ilk 5 ayında ihracatını en çok artıran sektör olma başarısı gösterdi.

Miktar bazında artış yüzde 34

Mayıs ayında ihracat miktar bazında yüzde 34.1 arttı. Tarım ürünleri ihracatı bir önceki yıla yüzde 3.1 ile sınırlı bir oranda artarken, sanayide artış yüzde 50'ye yaklaştı. Madencilik ürünlerinde ise artış oranı yüzde 20'yi aştı. Mayıs'ta 14 milyon tonluk ihracat hacmine ulaşılırken, ilk 5 ayda ihracat miktar bazında yüzde 26.6 artarak 62 milyon tona ulaştı.

Parite etkisi ise yıl başından bu yana olduğu gibi Mayıs ayında da ihracatı olumsuz etkilemeyi sürdür-

İHRACAT 16.8 MİLYAR DOLARA ULAŞTI (MİLYON DOLAR)

	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	15.084	16.813	11.46
İthalat	23.192	18.588	-19.85
Dış ticaret hacmi	38.277	35.401	-7.51
Dış açık	8.108	1.774	-78.11
Karşılama oranı (%)	65.0	90.5	-

*Genel ticaret sistemi'ne göre

6 AYLIK İHRACATTA ARTIŞ YÜZDE 5.37 (MİLYON DOLAR)

	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	72.707	76.613	5.37
İthalat	108.718	87.131	-19.86
Dış ticaret hacmi	181.425	163.744	-9.75
Dış açık	36.011	10.518	-70.79
Karşılama oranı (%)	66.9	87.9	-

MAYISTA İHRACATIN YILDIZLARI (MİLYON DOLAR)

	2018	2019
Motorlu kara taşıtları	2.356	2.414
Makineler, mekanik cihazlar	1.483	1.727
Demir ve çelik	892	1.023
Elektirikli makineler	872	906
Giyim eşyası ve aksesuar	738	824

dü. Mayıs'ta sadece euro-dolar paritesi kaynaklı 437 milyon dolarlık negatif bir parite kaybı yaşandı. Yıl başından bu yana yaşanan kayıp ise 2.8 milyar dolar. Yani Euro bazında geçen seneye göre aynı ürünleri aynı fiyatlara ihraç etmemize rağmen, dolar bazında ihracatı Euro/Dolar kurundan negatif etkileniyor. Kur aynı olsaydı, Mayıs ihracatı ÖTS'ye göre 16 milyar doları rahatlıkla aşmış olacaktı.

Almanya'ya ihracat 1.5 milyar dolara dayandı

Mayıs ayında ihracat yapılan lider ülke yine Almanya oldu ve bu ülkeye yapılan ihracat 1.5 milyar dolara dayandı. Almanya'yı 857 milyon dolarla İtalya, 853 milyon dolarla İngiltere takip etti. En çok ihracat gerçekleştirilen ilk 20 ülke geçen yılın Mayıs ayına göre değişmezken, sıralamada bazı değişiklikler yaşandı. Geçen sene dördüncü sırada olan İspanya 6.'lığa düşerken, yüzde 30 artışla ihracatımızı 784.2 milyon dolara çıkardığımız ABD Mayıs ayında en çok ihracat yaptığımız dördüncü ülke oldu. Yine BAE ve Suudi Arabistan sıralamada 4'er basamak yükselerek sırasıyla 9. ve 12. ülkeler oldu.

Mayıs ayında Türkiye'nin 81 ilinin tamamı ihracat yaptı. En çok ihracat yapan 3 il İstanbul, Bursa ve Kocaeli olurken, en az ihracat Bayburt, Tunceli ve Kars'tan gerçekleştirildi.

Pekcan: Rekor kırıyoruz

Dünya ticaretindeki yavaşlamaya rağmen, Türkiye'nin ihracatında

her ay yeni bir rekora imza atıldığını belirten Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Mayıs ayında da yeni bir rekor kırıldığını ifade etti.

Pekcan, Mayıs ayı dış ticaret verilerini paylaşırken, GTS'ye göre ihracatın 16 milyar 813 milyon dolara yükseldiğini, ithalatın da geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 19.85 azalarak 18 milyar 588 milyon dolara gerilediğini kaydetti.

Mayıs ayında dış ticaret açığının geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 78.11 düzeyinde azalarak 1 milyar 774 dolara gerilediğini bildiren Pekcan, "Geçen yılın Mayıs ayında dış ticaret açığımız 8 milyar 108 milyon dolar seviyesindeydi. Dış ticaret hacmimiz ise yüzde 7.51 azalarak 35.4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti" dedi.

2019 yılında dış ticaret açığındaki hızlı düşüşün ekonominin dış

finansman ihtiyacını azaltarak ekonomiye stratejik bir katkı sunduğuna işaret eden Pekcan, "Yılın ilk 5 ayında dış ticaret açığımızdaki daralma 25.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer bir ifade ile ülke ekonomimizin geçen yılın aynı dönemine göre dış finansman ihtiyacı 25.5 milyar dolar azalmıştır" ifadesine yer verdi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 90.5

Geçen yılın Mayıs ayında yüzde 65 olarak gerçekleşen ihracatın ithalatı karşılama oranının 2019 yılının Mayıs ayında yüzde 90.5 düzeyine yükseldiğini açıklayan Pekcan, 5 aylık dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranının da yüzde 66.9'dan yüzde 87.9'a çıktığını ifade etti.

Mayıs ayında Türk Lirası ile

Düşük TL, ihracat odaklı sektörler destek verecek

Kredi derecelendirme kuruluşu Standard&Poor's, TL'nin değerinin temel olarak çok düşük olmasının ihracat odaklı sektörler destek vereceğini belirtti.

S&P Kıdemli Direktörü Frank Gill, 6 Haziran'daki telekonferansta Türkiye'de ekonomik büyümenin olası itici güçleri hakkında, "İhracat son derece iyi bir seyir izledi ve hizmet ihracatı dahil olarak izlemeye devam ediyor. Türkiye ekonomisindeki parlak bir nokta bu... çünkü para birimi temel olarak değerinin altında (işlem görüyor)" dedi.

TL, 2018'i dolar karşısında yüzde 28 kayıpla kapattıktan sonra bu yıl da yüzde 9'a yakın değer yitirdi.

yapılan ihracatın geçen yılın aynı ayına göre yüzde 47.18 artış gösterdiğine de dikkati çeken Pekcan, bu dönemde Türk Lirası ile yapılan dış ticaretin toplamı 11 milyar 561 milyon TL olarak gerçekleştiğini ifade etti.

Bu yılın ilk 5 ayında, dünya ticaret piyasalarındaki tüm zayıflamaya rağmen ihracatını yüzde 5.37 oranında artıran Türkiye'nin aynı dönemde yüksek katma değerli yatırım ürünleri ihracatında ise yüzde 8.88 artış yakaladığını belirten Pekcan, hedeflerinin ihracat kompozisyonu içerisindeki yüksek katma değerli ürünlerin payını yükseltmek olduğunu vurguladı.

Her şeye rağmen artış

Ticaret Bakanı Pekcan, finansmandan dijitalleşmeye, yeni pazar stratejilerinden ticaret diplomasisine, sivil toplumla iştişare mekanizmalarından ihracatın tabana yayılması faaliyetlerine kadar attıkları adımların da katkısıyla ihracatın önemli bir ivme yakaladığını dile getirdi. İhracattaki artışın ihracatçılardan Türkiye ekonomisine 'bayram hediyesi' olduğunu vurgulayan Ruhsar Pekcan, şöyle konuştu:

"İhracatımızdaki bu momentum, Çin'in dahi aylık olarak ihracatının düştüğü, ticarete korumacılık eğilimlerinin arttığı, Avrupa'nın ekonomisinde yavaşlamanın olduğu bir dönemde görülmüştür. Mayıs'ta AB'ye yaptığımız ihracat geçen yılın aynı ayına yüzde 4.1 artarken, hedef pazarlardan, ABD'ye yüzde 25.6, Rusya'ya yüzde 13.9, Meksika'ya yüzde 20.9 Çin'e yüzde 2.6 oranında artmıştır. 2019 yılı boyunca Türkiye ihracatındaki bu olumlu performansın sürmesini bekliyoruz."

Gülle: 2019'da ihracatı zirveye taşıyacağız

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle, ihracatçılar için Ramazan Bayramı'nın çifte bayrama dönüştüğünü söyledi. Genel Ticaret Sistemi ile Özel Ticaret Sistemi'ne

Dış ticarete 10 yılın en düşük Ocak-Nisan açığı

Dış ticarete Ocak-Nisan döneminde 9 milyar 777 milyon dolarla 2009'dan bu yana görülen en düşük 4 aylık açık verildi. İhracat ile ithalat arasındaki farkı gösteren dış ticaret açığı ilk 4 ayda 9 milyar 776.7 milyon dolar seviyesinde gerçekleşirken, bu rakam son 10 yılın en düşük Ocak-Nisan açığı olarak kayıtlara geçti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan verilere göre, Nisan'da geçen yılın aynı ayına kıyasla ihracat yüzde 4.6 artarak 14 milyar 480 milyon dolar, ithalat yüzde 15.1 azalarak 17 milyar 462 milyon dolar oldu. Bu dönemde dış ticaret açığı yüzde 55.6 azalarak 2 milyar 982 milyon dolara geriledi.

Bu sonuçlarla yılın ilk 4 ayında ihracat 56 milyar 705 milyon dolar, ithalat 66 milyar 482 milyon dolar seviyelerinde gerçekleşti. Böylece dış ticarete 9 milyar 777 milyon dolarla son 10 yılın en düşük 4 aylık açığı verilmiş oldu.

Ülke grupları bazında bakıldığında, Ocak-Nisan döneminde 28 üyeli Avrupa Birliği'ne 28.2 milyar dolarlık ihracata karşın 22,1 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirildi. Bu da Avrupa Birliği ülkelerine 6.1 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verildiğini ortaya koydu. Aynı dönemde Türkiye Serbest Bölgelerine 266 milyon dolarlık dış ticaret fazlası verildi.

Dış ticarete Ocak-Nisan döneminde diğer Avrupa ülkeleri kategorisinde 6 milyar 171 milyon dolarlık açık verilirken, Afrika ülkelerinde 3 milyar 371 milyon dolarlık fazla oluştu.

Bu dönemde, Asya ülkelerine 6 milyar 340 milyon dolarlık, Amerika ülkelerine 1 milyar 775 milyon dolarlık, Avustralya ve Yeni Zelanda'ya 144 milyon dolarlık ve diğer ülkelere 5 milyar 70 milyon dolarlık dış ticaret açığı verildi.

göre tüm zamanların en yüksek aylık ihracat rakamına Mayıs ayında ulaştıklarını bildiren Gülle, "İhracatımızla ilgili bu müjdeyi, Türkiye ekonomisinin teknik resesyondan çıktığı yönündeki tespitlerle birlikte aldık. Ticaret diplomamızın saha neferleri olan ihracatçılarımızın, tüm dünyayı karış karış dolaşarak, kırdıkları rekorlarla Türkiye'nin ekonomik büyümesine azimle katkıda bulunmayı sürdürmeleri göğsümüzü kabartıyor" dedi.

Yıl sonuna kadar her ay, bir önceki yılın aynı ayından daha fazla ihracat yaparak 2019'da ihracatı zirveye taşıyacaklarını vurgulayan Gülle, "Büyük İhracat Ailesi olarak, Türkiye'nin üretimine, istihdamına,

büyümesine en güçlü katkısı sağlarken, küresel ticarete rekabet gücümüzü daim kılmak adına yatırımlarımızı da sürdürerek, başta cari açığın kapatılması, mal ve hizmet ihracatımızla her alanda ülkemize hizmetimizi sürdüreceğiz. Son açıklanan birinci çeyrek büyüme rakamlarında bunu açıkça gördük. Ekonomi yüzde 2.6 küçülürken net ihracatın büyümeye katkısı 9.4 puan oldu. Yıl boyunca ihracatımızdaki rekorlar, aynı anda ithalattaki düşüşle birlikte değerlendirildiğinde, büyümeye çok olumlu katkılar vermeyi sürdürecektir. Bu yıl da Türkiye'nin büyümesini ihracatımızın sırtlamasının haklı gururunu yaşıyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

İhracat işlemlerinde elektronik dönem

İhracata ilişkin gümrük beyannameleri ihracatçıyla elektronik ortamda paylaşılacak ve gümrük idaresi tarafından elektronik ortamda saklanacak.

Ticaret Bakanlığı'nın Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliği, Resmi Gazete'nin 24 Mayıs 2019 tarihli nüshasında yayımlandı. Söz konusu yönetmelik değişikliğiyle mevcut mevzuat "Kağıtsız Gümrük Uygulaması" ile uyumlu hale getirildi ve ihracat işlemlerindeki süreçlerin elektronik ortama taşınmasına ilişkin düzenlemeler yapıldı. Buna göre, ihracata ilişkin gümrük beyannamesi beyan sahibi tarafından elektronik imzayla imzalanacak ve bu beyanname hakkında gümrük idaresince gerçekleştirilen tüm işlemler elektronik imzayla gerçekleştirilecek. Beyannamenin ihracatçıyla paylaşılması ve gümrük idaresince saklanması elektronik ortamda olacak.

Gümrük idaresi kağıt ortamda saklamayacak

Gümrük beyannamesi eklerinin veri işleme tekniği yoluyla verilmesi esas alınacak. Uluslararası düzenlemelerden kaynaklanan yükümlülüklerden ya da Bakanlıkça belirlenecek durumlardan kaynaklı olarak kağıt ortamında onaylanması gerekenler dışında ekli belgeler gümrük idaresine bu şekilde ibraz edilemeyecek. Gümrük idaresince gerek görülmesi halinde beyanname eki

belgelerin aslı istenebilecek.

İhracatçıyla paylaşılan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi elektronik olarak, bu beyanname eki belgeler ise belge aslının bulunduğu ortama göre kağıt veya elektronik olarak sonradan yapılacak kontrollere imkan sağlayacak şekilde ihracatçı tarafından saklanacak.

Elektronik ortamda mevcut olmayan belgeler hariç ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ekleri gümrük idaresi tarafından kağıt ortamında saklanamayacak.

İhracata yönelik bu işlemlerin elektronik ortama taşınması amacıyla yapılan bu düzenlemeler 2 ay sonra yürürlüğe girecek.

Ayrıca, ilave gümrük vergisi ve ek mali yükümlülük kapsamındaki ürünlerin serbest dolaşıma girebilmesi için menşe belgelendirmesi "menşe şahadetnamesi" ile yapılabilecek. Söz konusu mali yükümlülüklerle tabi eşyanın Avrupa Birliği'nden "A.TR Dolaşım Belgesi" eşliğinde gelmesi halinde Bakanlıkça belirlenen risk kriterleri uyarınca saptanan durumlar dışında menşe şahadetnamesi aranmayacak.

Öte yandan, Ticaret Bakanlığı'nın Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Tahsili Hakkında Kararın Uygulanmasına Dair Tebliği ile İthalatta Alınan İlave Gümrük Vergilerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliği yürürlükten kaldırıldı.

İhracat işlemlerindeki süreçlerin elektronik ortama taşınmasına ilişkin düzenlemeler Resmi Gazete'de yayımlandı. İhracata ilişkin gümrük beyannameleri ihracatçıyla elektronik ortamda paylaşılacak ve gümrük idaresi tarafından elektronik ortamda saklanacak.

Mart'ta işsizlik yüzde 14.1

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2019 yılı Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 334 bin kişi artarak 4 milyon 544 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 4 puanlık artış ile yüzde 14.1 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 4.2 puanlık artış ile yüzde 16.1 olarak tahmin edildi. 15-64 yaş grubunda işsizlik oranı da 4 puanlık artış ile yüzde 14.3 olarak gerçekleşti.

Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 7.5 puanlık artış ile yüzde 25.2 olurken, sayıları 1.3 milyonu bulan genç işsizler arasında özellikle kadın genç işsizler yüzde 30'a yaklaşan işsizlik oranı ile öne çıkıyor. Eğitim görmeyen ve çalışmayan gençlerin belirlendiği ne eğitimde ne de istihdamda olanların oranı ise aynı dönemde 1.9 puan artarak yüzde 23.7'ye yükseldi.

İstihdam oranı yüzde 45.4

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Mart dönemi işgücü verilerini açıkladı.

İstihdam edilenlerin sayısı 2019 yılı Mart döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 704 bin kişi azalarak 27 milyon 795 bin kişi, istihdam oranı ise 1.7 puanlık azalış ile yüzde 45.4 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 240 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 464 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin yüzde 17.3'ü tarım, yüzde 19.7'si sanayi, yüzde 5.5'i inşaat, yüzde 57.4'ü ise hizmet sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0.4 puan, inşaat sektörünün payı 1.8 puan azalırken, hizmet sektörünün payı 2.1 puan arttı. Sanayi sektörünün istihdam edilenler içindeki payı ise değişim göstermedi.

İşgücüne katılma yüzde 52.9

İşgücü 2019 yılı Mart döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 630 bin kişi artarak 32 milyon 339 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0.5 puanlık artış ile yüzde 52.9 olarak gerçekleşti.

“
Mart dönemi işsizlik oranı piyasa beklentileri çerçevesinde yüzde 14.1 olarak gerçekleşti. İşsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 334 bin kişi arttı. Genç nüfusta işsizlik yüzde 25.2 oldu.”

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Mart 2019	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.072	2.756	1.461	10.580	18.869
Kadın	1.409	2.062	77	5.378	8.926
Toplam	5.482	4.818	1.538	15.958	27.795

Kaynak: TÜİK

Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0.1 puanlık azalış ile yüzde 71.7, kadınlarda ise 1 puanlık artışla yüzde 34.4 olarak gerçekleşti.

Mart 2019 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1.5 puan artarak yüzde 33.9 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 1.2 puan artarak yüzde 23.1 oldu.

Arındırılmış rakamlar

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 72 bin kişi artarak 28 milyon 146 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı 0.1 puan artarak yüzde 46,0 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 68 bin kişi artarak 4 milyon 487 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Mart 2018-2019	Toplam	
15 yaş ve daha yukarı yaşta kiler	2018	2019
Nüfus (Bin kişi)	60.464	61.177
İşgücü (Bin kişi)	31.709	32.339
İstihdam (Bin kişi)	28.499	27.795
Tarım	5.058	4.818
Tarım dışı	23.441	22.977
İşsiz (Bin kişi)	3.210	4.544
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.755	28.838
İşgücüne katılma oranı (%)	52.4	52.9
İstihdam oranı (%)	47.1	45.4
İşsizlik oranı (%)	10.1	14.1
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11.9	16.1
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	57.6	58.4
İstihdam oranı (%)	51.7	50.0
İşsizlik oranı (%)	10.3	14.3
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11.9	16.2
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	17.7	25.2
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	21.8	23.7

Kaynak: TÜİK *Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

0.1 puan artarak yüzde 13.7 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı 0.1 puan artarak yüzde 53.3 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyete

göre istihdam edilenlerin sayısı, tarım sektöründe 5 bin, inşaat sektöründe 53 bin kişi azalırken, sanayi sektöründe 94 bin, hizmet sektöründe 37 bin kişi arttı.

Sanayide işçi verimliliği 0.42 düştü

Çalışan kişi başına üretim endeksi, sanayide bu yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0.42 azaldı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2019'un ilk çeyreğine ilişkin verimlilik istatistiklerini açıkladı. Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması baz alınarak yapılan hesaplama göre, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış toplam sanayi çalışan kişi başına üretim endeksi, bu yılın ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 3.37 artarak 110.2 seviyesine yükseldi.

Takvim etkilerinden arındırılmış toplam sanayi çalışan kişi başına üretim endeksi, bu yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0.42 azalışla 104.15 olarak gerçekleşti.

Ana sanayi grupları bazında incelendiğinde, çalışan kişi başına üretim endeksinde bir önceki çeyreğe göre en fazla artış yüzde 5.31 ile "ara malı"nda gerçekleşti. Çalışan kişi başına üretim endeksinde yıllık bazda en fazla artış ise yüzde 11 ile "dayanıklı tüketim malı"nda görüldü.

İş gücü girdi endeksleri açıklandı

Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında takvim etkilerinden arındırılmış İstihdam Endeksi, yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8.6 azaldı. Saatlik Kazanç Endeksi, bu dönemde yıllık bazda yüzde 27.2 artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yılın ilk çeyreğine ilişkin iş gücü girdi endekslerini yayımladı. Buna göre, sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında takvim etkilerinden arındırılmış istihdam endeksi, bu yılın Ocak-Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8.6 azaldı. Alt sektörler incelendiğinde endeks, sanayi sektöründe yüzde 4.4, inşaat sektöründe yüzde 26.4 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 6.9 azalış gösterdi.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış istihdam endeksi ise geçen yılın son çeyreğine göre yüzde 2.1 azaldı. Endeks, bu dönemde sanayide yüzde 1.6, inşaatta yüzde 10 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 0.7 azalış kaydetti.

Sanayi üretiminde düşüş

Ekonominin öncü göstergelerinden sanayi üretiminde göstergelerin yönü aşağı döndü. Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık bazda, arındırılmamış endeks yüzde 1.4 oranında ve takvim etkisinden arındırılmış endeks yüzde 4.0 oranında azaldı. Bu dönemde 113.3 olarak hesaplanan endeks, geçen yıl Nisan'da 114.9 seviyesinde bulunuyordu.

Takvim etkisinden arındırılmış verilerle sanayinin alt sektörlerine bakıldığında; 2019 yılı Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, madencilik ve taşocakçılığı sektörü yüzde 9.3 oranında ve imalat sanayi sektörü yüzde 4.2 oranında azalırken; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü yüzde 0.7 oranında arttı.

Ana sanayi gruplarından 2019 yılı Nisan ayında mevsim ve tak-

NİSAN 2019 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	113.3	-1.4	110.9	-4.0	112.6	-1.0
Madencilik ve Taşocakçılığı	103.7	-7.7	102.2	-9.3	109.2	-7.8
İmalat Sanayi	114.0	-1.5	111.4	-4.2	112.5	-0.9
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	109.0	0.7	108.1	0.7	116.1	1.9

vim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla azalış; yüzde 3.7 ile dayanıklı tüketim malında gerçekleşti.

Sermaye malında gerileme

İmalat sanayinin alt sektörlerinde aynı dönemde en fazla azalış ise, yüzde 8.8 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti. Bu azalışı yüzde 5.5 ile motorlu kara taşıtı,

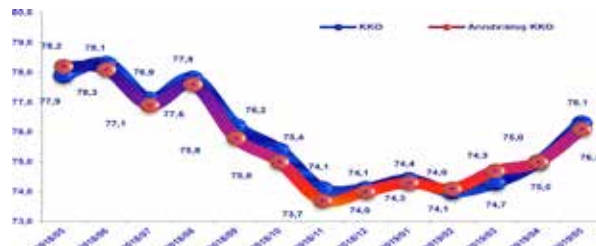
treylar (römork) ve yarı treylar (yarı römork) imalatı, yüzde 5.3 ile diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı ve yüzde 4.6 kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması imalatı izledi. En fazla artış yüzde 4.9 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatında gerçekleşti. Ardından yüzde 3.5 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı, yüzde 3.2 ile kağıt ve kağıt ürünleri imalatı ve yüzde 2.6 ile ana metal sanayi imalatı geldi.

Kapasite kullanımında artış

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), bir önceki aya göre 1.3 puan artarak yüzde 76.3 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 1.1 puan artarak yüzde 76.1 seviyesinde oluştu. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 2019 yılı Mayıs ayında, imalat sanayinde faaliyet gösteren 1720

iş yeri tarafından İktisadi Yönelim Anketi'ne verilen yanıtlar toplulaştırılarak değerlendirildi.

Giyim eşyalarının imalatı yüzde 83.4, diğer ulaşım araçlarının imalatı yüzde 82.5, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı yüzde 82.2 ve motorlu kara taşıtı, treylar (römork) ve yarı treylar (yarı römork) imalatı yüzde 79.5 ile Mayıs ayını en yüksek kapasiteyle kapatan sektörler oldu.

Mayıs'ta reel kesim güveni azaldı

Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) Mayıs ayında bir önceki aya göre 6.6 puan düşüşle 98.9 puana ve mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) bir önceki aya göre 5.3 puan düşüşle 94.7 puana geriledi. Endeks, 2018 Temmuz ayından itibaren düşüşe geçerek 100'ü altına inmiş, bu yılın başında 100'ün üstüne çıkmıştı.

Merkez Bankası açıklamasında Mayıs ayında endeksin yayılma endekslerine (olumlu yanıtların olumsuzlara oranı) yönelik değerlendirmede gelecek 3 aydaki toplam istihdam miktarı ve mevcut mamul mal stokuna ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilediği; genel gidişat, gelecek 3 aydaki ihracat sipariş miktarı, gelecek 3 aydaki üretim hacmi, sabit sermaye yatırım harcaması, son 3 aydaki toplam sipariş miktarı ve mevcut toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmelerin azalış yönünde etkilediği vurgulandı.

Ortalama birim maliyetlerde, son 3 ayda artış olduğunu bildirenler ile gelecek 3 ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin güçlendiği gözlemlendi. Gelecek 3 aydaki satış fiyatı artış beklentilerinin de güçlenerek devam ettiği görüldü. Gelecek 12 aylık dönem sonu itibarıyla yıllık ÜFE beklentisi bir önceki aya göre 1.0 puan artarak yüzde 23.5 seviyesinde gerçekleşti.

Kötümserlerin oranı arttı
İçinde bulunduğu sanayi

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomi Güven Endeksi
2018			
Mayıs	109.9	69.5	96.3
Haziran	104.6	70.1	93.8
Temmuz	102.7	72.7	95.1
Ağustos	96.4	68.2	88.3
Eylül	89.6	59.9	78.1
Ekim	87.6	57.6	75.2
Kasım	92.8	60.0	80.6
Aralık	91.5	58.7	81.9
2018 Yıllık	101.4	67.0	91.7
2019			
Ocak	93.0	58.2	78.5
Şubat	97.2	57.8	79.4
Mart	102.1	59.4	81.9
Nisan	105.5	63.5	84.7
Mayıs	98.9	55.3	77.5

Kaynak: TCMB, TÜİK *100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir.

dalındaki genel gidişat konusunda, bir önceki aya kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 5.6'ya, aynı kaldığını belirtenlerin oranı ise yüzde 67.1'e gerilerken, daha kötümser olduğunu

belirtenlerin oranı yüzde 27.3'e yükseldi. Merkez Bankası açıklamasında 3 aylık dönem itibarıyla üretim hacmindeki artış bildirenlerin sayısında artış gözlemlendiği belirtildi. Buna karşılık iç piyasada sipariş miktarında azalış bildirenler de arttı. İhracat siparişinde artış bildirenler aylık bazda azaldı. Mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu

yönündeki değerlendirmeler de güçlendi. Ayrıca, gelecek üç ayaya yönelik üretim hacmi, iç piyasa ve ihracat sipariş miktarında artış bekleyenlerdeki artış hızı yavaşladı.

Ekonomik güven endeksi geriledi

Ekonomik güven endeksi Mayıs'ta bir önceki aya göre yüzde 8.5 azalarak 84.7'den 77.5'e geriledi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Mayıs ayına ilişkin ekonomik güven endeksinin açıkladı. Endekste azalış, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

TÜİK ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası iş birliğiyle yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Mayıs'ta bir önceki aya göre yüzde 13 azaldı. Nisan'da 63.5 olan endeks değeri, Mayıs'ta 55.3 olarak kayıtlara geçti.

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi, söz konusu dönemde yüzde 10.1 azalarak 73.9 oldu.

Hizmet sektörü güven endeksi 79.4, perakende ticaret sektörü güven endeksi 89.9 ve inşaat sektörü güven endeksi 49.8 değerine geriledi.

Genel ekonomik durum beklentisi de Mayıs'ta yüzde 14.9 azalışla 82.4'ten 70.1'e geriledi.

Tasarruf etme ihtimali endeksi ise Nisan'da 26 iken Mayıs'ta yüzde 20.3 azalışla 20.8'e düştü.

Enflasyon, Mayıs ayında taze meyve ve sebze fiyatlarındaki düşüşlerin etkisiyle sürpriz yaparak beklentilerin altında gerçekleşti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Mayıs ayı enflasyon verilerini açıkladı. Buna göre; TÜFE'de (2003=100) 2019 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 0.95, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 4.99, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 18.71 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 19.91 artış gerçekleşti. Yeni sezon ürünlerinin tezgahlara çıkmasıyla sebze ve meyvelerde yüzde 50'yi bulan fiyat düşüşleri enflasyona olumlu etki yaptı.

Mayıs 2019'da endekste kapsanan 418 maddeden; 48 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 267 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 103 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Ana harcama grupları itibarıyla 2019 yılı Mayıs ayında endekste yer alan gruplardan, aylık en yüksek artış yüzde 8.88 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda oldu. Sigarada geciken yüzde 9'luk zam Mayıs ayında etkili olunca içki ve sigara grubundaki aylık yükselişin

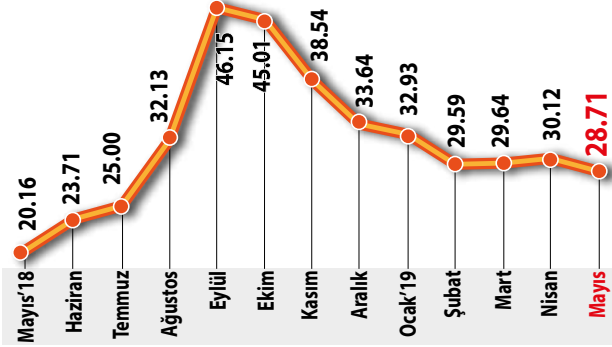
manşet enflasyona etkisi 0.39 puan oldu. Giyim ve ayakkabı grubu yaz sezonu ürünlerin fiyatları nedeniyle enflasyona olumsuz etki yapan diğer bir grup ve Nisan'a göre aylık yüzde 4.09'luk artışın etkisi 0.26 puan oldu. Ulaştırma grubunda, Euro'daki değişimlere paralel

“
Mayıs ayında TÜFE aylık bazda yüzde 0.95 artış gösterirken yıllık enflasyon yüzde 18.71'e geriledi. Gıda fiyatları aylık bazda yüzde 1.18 düşüş gösterirken, geçen ay en yüksek artışı sigarada oldu.”

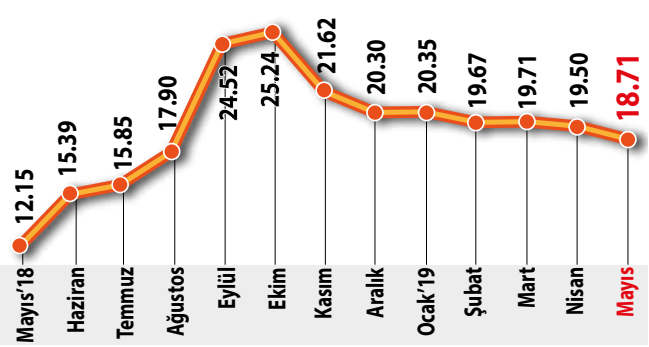
HANGİ GRUP AYLIK ENFLASYONU NASIL ETKİLEDİ

	Aylık artış (%)	Etkisi (puan)
Gıda ve içecekler	-1.18	-0.29
İçki ve sigara	8.88	0.39
Giyim ve ayakkabı	4.09	0.26
Konut	0.40	0.06
Ev eşyası	-1.58	-0.13
Sağlık	0.03	0.00
Ulaştırma	2.18	0.36
Haberleşme	0.06	0.00
Eğlence ve kültür	1.86	0.06
Eğitim	1.32	0.03
Lokanta ve oteller	1.61	0.13
Çeşitli mal ve hiz.	1.48	0.08

YILLIK ÜRETİCİ ENFLASYONU (Yİ-ÜFE %)

YILLIK TÜKETİCİ ENFLASYONU (TÜFE, %)

olarak otomobil fiyatları ile ham petroldeki yükselişin etkisiyle akaryakıt fiyatlarındaki artış nedeniyle yüzde 2.18 artış yaşandı. Bu grubun aylık enflasyona etkisi de 0.36 puan oldu. Eğlence ve kültürde yüzde 1.86, lokanta ve otellerde de yüzde 1.61 artış gerçekleşti.

Ana harcama grupları itibariyle aylık en fazla düşüş gösteren grup ise, düşün sezonu öncesi yatak, yemek ve oturma odası takımlarındaki indirimlerin etkisi sayesinde yüzde 1.58 ile ev eşyası oldu.

Yıllık değerler

Yıllık enflasyonda da en fazla artış yüzde 28.44 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubunda gerçekleşti. TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre çeşitli mal ve hizmetler yüzde 26.75, ev eşyası yüzde 24.54, eğlence ve kültür yüzde 20.06, lokanta ve oteller yüzde 19.77 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları olarak öne çıktı.

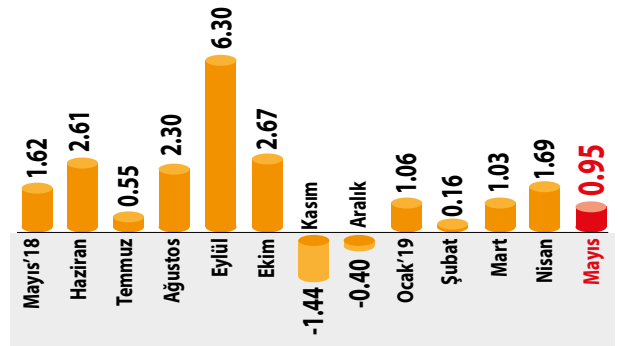
Çekirdekte iç talep etkili

TÜİK'in bazı fiyat değişimlerini gözardı ederek hesapladığı ve Merkez Bankası'nın da para politikası için takip ettiği çekirdek enflasyon verilerinde de olumlu bir eğilim var. Analistler bu eğilimi zayıf iç talebe bağlasalar da TÜİK'in işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın fiyatları hariç hesapladığı

B çekirdek enflasyonu, 2019 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 1.57, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 3.37, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 16.90 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 18.79 artış gerçekleşti.

Yine TÜİK'in enerji, gıda ve içecek, içki ve sigara ile altın hariç

AYLIK TÜKETİCİ ENFLASYONU (TÜFE, %)

hesapladığı C çekirdek enflasyonu da Nisan'daki yüzde 16.30'luk orandan yüzde 15.87'ye geriledi.

Üretici enflasyonu yüzde 28.71

TÜİK verilerine göre, Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE), 2019 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 2.67, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 7.99, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 28.71 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 32.85 artış gösterdi.

Mayıs'ta Nisan'a göre sanayinin dört sektörünün değişimleri; madencilik ve taşocaklığı sektöründe yüzde 1.87, imalat sanayi sektöründe yüzde 2.87, elektrik, gaz üretimi ve dağıtım sektöründe yüzde 1 artış, su temini sektöründe yüzde 2.51 düşüş olarak gerçekleşti.

Bir önceki aya göre en fazla artış; yüzde 10.27 ile tütün ürünleri, yüzde 7.08 ile ham petrol ve doğal gaz, yüzde 6.57 ile kok ve rafine petrol ürünlerinde oldu. Buna karşılık mobilya yüzde 3.05, su temini yüzde 2.51, giyim eşyası yüzde 0.48 ile bir önceki aya göre azalan alt sektörler oldu.

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2019 yılı Mayıs ayında aylık en fazla artış dayanıksız tüketim malında ve yıllık en fazla artış enerjide gerçekleşti.

Özel sektörün yurt dışı kredi borcu azaldı

Özel sektörün nisan sonu itibarıyla yurt dışından sağladığı kısa vadeli kredi borcu 11.8 milyar dolara, uzun vadeli kredi borcu 206.9 milyar dolara indi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Nisan dönemine ait özel sektörün yurt dışından sağladığı kredi borcu gelişmeleri yayımlandı. Nisan'da 2018 sonuna kıyasla özel sektörün yurt dışından sağladığı uzun vadeli kredi borcu 3.3 milyar dolar azalarak 206.9 milyar dolara, kısa vadeli kredi borcu ise (ticari krediler hariç) 3.6 milyar dolar gerileyerek 11.8 milyar dolara düştü.

Verilerin borçluya göre dağılımına bakıldığında, uzun vadeli kredi borcuna ilişkin olarak, bir önceki yılın sonuna göre bankaların kredi biçimindeki borçlanmaları 3.4 milyar dolar azaldı, tahvil ihracı biçimindeki borçlanmaları ise 1.9 milyar dolar artışla 30.5 milyar dolara yükseldi.

Aynı dönemde, bankacılık dışı finansal kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmaları 1,3 milyar dolar azaldı. Tahvil stoku ise 203 milyon dolar artarak 4.4 milyar

dolar seviyesinde gerçekleşti. Söz konusu dönemde finansal olmayan kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmaları 938 milyon dolar azaldı. Tahvil stoku ise 966 milyon dolar artarak 7.4 milyar dolara yükseldi.

Kısa vadeli kredi borcuna ilişkin olarak ise 2018 sonuna göre bankaların kredi biçimindeki borçlanmaları 2.3 milyar dolar azalışla 7.1 milyar dolara, finansal olmayan kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmaları ise 332 milyon dolar azalışla 3 milyar dolara indi.

Bir yıl içindeki anapara geri ödemesi 59.3 milyar dolar

Alacaklıya göre dağılım incelendiğinde, uzun vadeli kredi borcuna ilişkin olarak, nisan sonu itibarıyla tahvil hariç özel alacaklılara olan borç, bir önceki yıl sonuna göre 5.7 milyar dolar azalarak 140.5 milyar dolara geriledi. Kısa vadeli kredi borcuna ilişkin olarak ise tahvil hariç özel alacaklılara olan borç bir önceki yılın sonuna göre 3.9 milyar dolar azalarak 11 milyar dolara indi.

Döviz kompozisyonuna bakıldığında, 206.9 milyar dolar tutarındaki uzun vadeli kredi borcun yüzde 60.8'i dolar, yüzde 33.9'u euro, yüzde 3.9'u Türk Lirası ve yüzde 1.4'ü ise diğer döviz cinslerinden oluştu. 11.8 milyar dolar tutarındaki kısa vadeli kredi borcun ise yüzde 46.1'i dolar, yüzde 34.5'i euro, yüzde 19.1'i Türk lirası ve yüzde 0.3'ü diğer döviz cinslerinden oldu.

Sektör dağılımı incelendiğinde, Nisan sonu itibarıyla, 206.9 milyar dolar tutarındaki uzun vadeli toplam kredi borcunun yüzde 48.4'ünü finansal kuruluşların, yüzde 51.6'sını ise finansal olmayan kuruluşların borcu oluşturdu. Aynı dönemde 11.8 milyar dolar tutarındaki kısa vadeli toplam kredi borcunun yüzde 70.3'ünü finansal kuruluşların, yüzde 29.7'sini ise finansal olmayan kuruluşların borcu oluşturdu.

Özel sektörün yurt dışından sağladığı toplam kredi borcu, nisan sonu itibarıyla kalan vadeye göre incelendiğinde, bir yıl içinde gerçekleştirilecek olan anapara geri ödemeleri toplam 59.3 milyar dolar tutarında oldu.

Merkez: Reel sektörün açık pozisyonu kademeli geriliyor

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Finansal İstikrar Raporu'nda, alınan önlemlerin de etkisiyle reel sektör yabancı para açık pozisyonunun kademeli olarak gerilediği belirtildi. Bankanın Mayıs ayı finansal istikrar raporunda, reel sektörün yabancı para yükümlülüklerinin azaldığı belirtildi.

Raporda, "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da yapılan değişiklikler kapsamında yenilenmeyen döviz endeksli krediler (DEK) ve daralan yurt içi yabancı para kredi bakiyesi, yabancı para yükümlülüklerdeki azalışta belirleyici oldu. Kur oynaklığı, iktisadi faaliyetlerdeki zayıf seyir ve yatırım amaçlı finansman ihtiyacındaki azalma nedeniyle yabancı para kredi talebinin gerilemesi de reel sektörün açık pozisyonunu düşürücü etki yapıyor" denildi.

Bankaların sermaye yeterliliği, özkaynak kârlılığı ve likidite yapısına dair göstergelerin de olumlu seyrini sürdürerek sektörün risklere karşı dayanıklılığını desteklediği vurgulanan raporda, şöyle devam edildi:

"Olumlu likidite görünümünü koruyan bankacılık sektöründe, 2018 yılı ikinci çeyreğinden itibaren dış kaynak kullanımı azaldı, dış borç yenileme oranı geriledi. Bu gelişmede bankaların dış borca erişim koşullarından ziyade, YP mevduatlarındaki artış, iktisadi faaliyette izlenen yavaşlamaya bağlı olarak reel sektör yatırımlarındaki düşüş ile azalan kredi talebi sonucunda YP cinsi kredi büyümesinde yaşanan zayıf seyir belirleyici oldu. Dış borç yenileme oranında, yenilenen sendikasyon kredileri ve yurt dışı menkul kıymet ihraçlarının etkisiyle bir miktar artış gözlemlendi. Vadesi dolan sendikasyon

kredileri yaklaşık yüzde 85 oranında yenilendi. Yakın dönemde sınırlı bir gerileme gözlenen sendikasyon

kredilerinin maliyetlerinde yüksek seviyeler devam ediyor."

Ekonomide dengeleme devam ediyor

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Finansal İstikrar Raporu'nda ekonomide dengeleme eğiliminin devam ettiği, kredi büyümesinde ılımlı bir toparlanma gözlemlendiği de kaydedildi.

Artan mal ve hizmet ihracatının katkısıyla cari dengedeki iyileşmenin sürmesinin beklendiği ifade edilen raporda, Türkiye'nin hanehalkı borçluluğunun da gelişmekte olan ülkeler ortalamasının altında seyrettiği vurgulandı. Raporda, "TCMB, elindeki tüm politika araçlarını fiyat istikrarını sağlama ve finansal istikrarı destekleme hedefleri doğrultusunda etkin biçimde kullanmaya devam edecektir" görüşü bildirildi.

TL'nin reel değeri Mayıs'ta düştü

Türkiye'nin fiyat düzeyinin ticaret yaptığı ülkelerin fiyat düzeylerine göre değişimini gösteren TÜFE bazlı Reel Efektif Döviz Kuru Endeksi (REK) Mayıs'ta 69.79 seviyesine geriledi. REK Nisan'da 72.72 olmuştu.

TCMB'nin güncel verilerine göre REK Eylül 2018'deki 62.45'ten kademeli olarak yükseldi. Tarihi düşük seviyesinin görülmesini takip eden 8 aylık dönemde REK Ocak'ta, Mart'ta ve Nisan'da geriledi. Kalan aylarda ise yükselişini sürdürse de tarihi düşük seviyelerden kalıcı ve anlamlı bir uzaklaşma yaşanmadı.

Reel efektif döviz kuru endeksleri Türkiye'nin fiyat düzeyinin dış ticaret yaptığı ülkelerin fiyat düzeylerine oranının ağırlıklı geometrik ortalaması alınarak hesaplanıyor.

Denklemden reel efektif kuru azalışı, TL'nin reel olarak değer kaybettiğini, diğer bir anlatımla Türk mallarının yabancı mallar cinsinden fiyatının düştüğünü gösteriyor.

Endeksteeki değişim TCMB'nin TL'deki değer değişimlerinin enflasyona yansımaya verebileceği tepkiler açısından yakından takip ediliyor.

Cari açık Nisan'da 1.3 milyar dolar

Türkiye'nin cari işlemler hesabı, Nisan ayında 1.3 milyar dolar açık verdi. Ocak-Nisan döneminde cari açık 3.3 milyar dolar olurken, 12 aylık açık 8.6 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu rakam aynı zamanda Ocak 2004'ten bu yana en düşük seviye oldu. Net hata noksan Nisan'da 3.75 milyar dolar oldu. İktisadi faaliyetteki yavaşlama, ihracatta artış ve turizm gelirlerinin katkısıyla cari açıktaki daralmanın önümüzdeki aylarda da devam etmesi bekleniyor.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Nisan 2019 dönemine ilişkin ödemeler dengesi verileri açıklandı. Buna göre cari işlemler açığı, Nisan'da geçen yılın aynı ayına kıyasla 4 milyar 263 milyon dolar azalarak 1 milyar 334 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda, 12 aylık cari işlemler açığı 8 milyar 634 milyon dolara geriledi. Ocak-Nisan dönemindeki cari işlemler açığı ise

3 milyar 331 milyon dolar oldu. Bir önceki yılın aynı dönemindeki açık 21.8 milyar dolar düzeyindeydi.

Söz konusu gelişmede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 3 milyar 656 milyon dolar azalarak 1 milyar 844 milyon dolara ve ücret, yatırım gelirleri kalemlerini içeren birincil gelir dengesi açığının 263 milyon dolar azalarak 1 milyar 243 milyon dolara gerilemesinin yanı sıra, hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin 401 milyon dolar artarak 1 milyar 738 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Geçen yılın Nisan ayında 1 milyar 589 milyon dolar açık veren altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı, bu dönemde 2 milyar 347 milyon dolar fazla verdi. Bu kapsamdaki cari işlemler hesabı Nisan 2018'de 1 milyar 589 milyon dolar açık seviyesindeydi.

Hizmetler dengesi altında seyahat

“
Cari işlemler açığı Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre 4 milyar 263 milyon dolar azalarak 1 milyar 334 milyon dolar olarak gerçekleşti.
”

kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 144 milyon dolar tutarında artarak 1 milyar 158 milyon dolara yükseldi.

Türkiye'ye yapılan yabancı doğrudan yatırımlardaki gerileme de devam etti. Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler Nisan 2019'da bir önceki yılın aynı ayına göre 140 milyon dolar azalarak 578 milyon dolar oldu. Türkiye'ye doğrudan yatırım olarak Nisan 2019'da 421 milyon doları gayrimenkul olmak üzere net yapılan yatırım 544 milyon dolar oldu. Bu kalem altında diğer yatırımlar kapsamında 92 milyon dolar çıkış gerçekleşti. Gayrimenkul dışındaki ekonomik faaliyetlerden kaynaklı yabancı doğrudan yatırım 215 milyon dolar oldu.

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 282 milyon dolar azalarak 1 milyar 149 milyon dolar oldu.

İkincil gelir dengesi kalemi

(Milyon Dolar)	Nisan		Ocak-Nisan		12 Aylık Kümülatif 2018
	2018	2019	2018	2019	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-5.597	-1.334	-21.822	-3.331	-8.634
SERMAYE HESABI	-4	-1	25	25	58
FİNANS HESABI	-4.922	2.417	-17.369	-4.163	3.342
Doğrudan Yatırımlar (net)	-718	-578	-1.925	-2.789	-10.194
Portföy Yatırımlar (net)	665	4.519	-1.855	-4.272	475
Diğer Yatırımlar (net)	-7.630	1.281	-15.641	5.068	27.660
Rezerv Varlıklar (net)	2.761	-2.805	2.052	-2.170	-14.599
Net Hata ve Noksan	679	3.752	4.428	-857	11.918

Kaynak: TCMB

kaynaklı net girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 57 milyon dolar azalarak 15 milyon dolara geriledi.

Portföy yatırımlarında 4.5 milyar dolar çıkış

Nisan ayında portföy yatırımlarında 4 milyar 519 milyon dolar net çıkış oldu. Portföy yatırımları alt kalemlerinde yurt dışı yerleşikler net 78 milyon dolar hisse senedi ve 662 milyon dolar devlet iç borçlanma senedi sattı. Nisan ayında bankalar yurt dışında 568 milyon dolar tahvil ihracıyla borçlanma yaptı. Devlet 1 milyar 405 milyon dolar net dış

borç ödemesi gerçekleştirdi. Diğer sektörlerde 511 milyon dolar net dış borç ödemesi yapıldı. Yurt içindeki bankaların yurt dışındaki efektif ve mevduatı Nisan ayında 3 milyar 56 milyon dolar, yurt dışı bankaların Türkiye içindeki efektif ve mevduatı ise 1 milyar 492 milyon dolar arttı. Yurt dışından sağlanan kredilerde ise bankalar 833 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi, devlet 72 milyon dolar net geri ödeme yaptı.

Resmi rezervler ise 2 milyar 805 milyon dolar azaldı.

Öte yandan, Mart ayı cari açık verisi 589 milyon dolardan 613 milyon dolara revize edildi.

Hazine 14.6 milyar lira açık verdi

Hazine nakit dengesi, Mayıs ayında 14 milyar 661 milyon lira açık verdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs ayına ilişkin nakit gerçekleştirmelerini açıkladı. Buna göre, geçen ay Hazine'nin nakit gelirleri 74 milyar 247 milyon, nakit giderleri 88 milyar 908 milyon lira oldu. Faiz dışı giderler 80 milyar 429 milyon, faiz ödemeleri ise 8 milyar 479 milyon lira olarak gerçekleşti. Faiz dışı denge ise 6 milyar 182 milyon lira açık verdi.

Mayıs ayında nakit dengesinde 14 milyar 661 milyon lira açık kaydedildi. 2018 yılı Mayıs ayında nakit dengesi 21 milyar 115 milyon lira fazla vermişti.

Geçen ay devirli-garantili borç geri dönüşü 118 milyon lira oldu. TMSF'den aktarımlar ise 159 milyon lirayı buldu. Kur farklarından kaynaklanan azalış 283 milyon lira olarak gerçekleşirken, kasa/banka net

hesabı ise 4 milyar 112 milyon lira azaldı.

5 aylık nakit açığı 6 kat arttı

Yılın ilk 5 ayında ise geçen yıl aynı dönemde 11 milyar 543 milyon lira olan Hazine nakit açığı, bu yıl 66 milyar 741 milyon

liraya yükseldi. Faiz dışı denge ise geçen yıl 16 milyar 379 milyon TL fazla iken, bu yıl 22 milyar 198 milyon lira açığa döndü.

Ancak, Hazine, Merkez Bankası'nın 33.4 milyar liralık temettü gelirini de bu yıl erken kasasına koymuştu. Geçen yıl Mayıs ayında kasaya giren temettü bu yıl erken kasaya alınınca Mayıs ayı nominal gelirleri gerilemiş oldu. Yılın ilk 5 ayına bakıldığında ise gelirler sadece yüzde 16 artışla enflasyonun bile altında kalırken, giderler yüzde 32 artışla hızla yükselmeye devam etti.

Mayıs ayında bütçe 12.1 milyar TL açık verirken, 4.1 milyar TL faiz dışı açık verdi. Bütçe Ocak-Mayıs döneminde ise 66.5 milyar TL açık verdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs ayına ilişkin bütçe gerçekleştirmelerini açıkladı. Buna göre, 2018 yılı Mayıs ayında 2.7 milyar TL fazla veren bütçe, 2019 yılı Mayıs ayında 12.1 milyar TL açık verdi. Geçtiğimiz yıl Mayıs ayında 8.7 milyar TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2019 yılı Mayıs ayında 4.1 milyar TL faiz dışı açık verildi.

2019 yılı Mayıs ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına

göre yüzde 2.2 oranında artarak 71.6 milyar TL oldu. Bütçe giderleri ise yüzde 24.2 oranında artarak 83.6 milyar TL olarak kayıtlara geçti.

2019 yılı Mayıs ayında vergi gelirleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2.3 oranında azalarak 59.8 milyar TL oldu. Vergi türleri itibarıyla Mayıs ayı gerçekleştirmelerine bakıldığında geçen yılın aynı ayına göre ithalde alınan KDV yüzde 24, banka ve sigorta muameleleri vergisi yüzde 22.6, damga vergisi yüzde 10.2, gelir vergisi yüzde 7.8 ve harçlar yüzde 6.8 oranında artarken; dahilde alınan KDV yüzde 40.1, kurumlar vergisi yüzde 19.3 ve özel

tüketim vergisi yüzde 3.4 azaldı.

Faiz hariç bütçe giderleri ise yüzde 23.5 oranında artarak 75.7 milyar TL'ye çıktı.

Ocak-Mayıs dönemi

2018 yılı Ocak-Mayıs döneminde 20.5 milyar TL açık veren bütçe, 2019 yılı Ocak-Mayıs döneminde 66.5 milyar TL açık verdi.

2018 yılı Ocak-Mayıs döneminde 11 milyar TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2019 yılı Ocak-Mayıs döneminde 20.1 milyar TL faiz dışı açık verildi.

2019 yılı Ocak-Mayıs döneminde bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 15 oranında artarak 347.5 milyar TL oldu.

Bütçe giderleri ise yüzde 28.4 oranında artarak 414 milyar TL olarak gerçekleşti.

2019 yılı Ocak-Mayıs döneminde vergi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4.3 oranında artarak 262.9 milyar TL'ye çıkarken, faiz hariç bütçe giderleri ise yüzde 26.3 oranında artarak 367.6 milyar TL oldu.

Milyon TL	OCAK-MAYIS		Değişim Oranı (%)
	2018	2019	
Bütçe Giderleri	322.529	414.033	28.4
Faiz Hariç Giderler	291.112	367.649	26.3
Faiz Giderleri	31.417	46.384	47.6
Bütçe Gelirleri	302.063	347.503	15.0
Vergi Gelirleri	252.071	262.866	4.3
Bütçe Dengesi	-20.467	-66.530	225.1
Faiz Dışı Denge	10.951	-20.146	-284.0

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
NÜFUS-GOÇ									
Nüfus (Bin)	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	4.320	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4.8	4.8	5.3	5.3	5.3	5.3	5.3	5.3	-
Nüfus Artış Hızı (%)	4.1	10.1	13.8	12.7	13.4	13.1	13.2	9.5	-
TR Nüfus Artış Hızı (%)	13.5	12.0	13.7	13.3	13.4	13.5	12.4	14.7	-
Net Göç Hızı (‰)	2.26	2.46	3.45	5.6	5.0	5.6	5.8	3.0	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	55	58	59	59	61	59	62	59	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	1.611	1.663	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30.7	31.6	31.8	31.7	32.0	33.0	31.1	32.4	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	422	432	490	466	470	513	524	540	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	29.9	30.3	32.4	31.0	28.3	30.7	32.5	32.5	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	243	247	276	243	262	254	263	265	-
İşsizlik Oranı (%)	14.7	14.8	15.4	13.9	15.0	14.0	14.0	13.8	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16.2	15.9	17.0	15.0	16.1	15.2	15.1	14.6	-
ENFLASYON (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/5
TUFE (yıllık)	10.15	6.03	7.94	8.54	9.83	8.93	13.1	20.4	19.2
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/4
İhracat	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	10.238	3.325
İthalat	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	9.118	2.530
Dış Ticaret Dengesi	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	1.120	795
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	5.092	-
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6.0	5.7	6.1	6.1	5.8	5.9	5.9	6.1	5.9
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/IV	2019/I
Kapasite Kullanım Oranı	70	63	60	55	64	63	67	61	64
PROTESTOLU SENETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/4
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	46.690	17.908
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	3.4	3.6	4.0	4.3	4.4	4.7	4.9	5.0	5.4
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	245	367	463	510	571	775	740	985	425
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/4
Belge Adedi	188	209	215	186	208	230	431	326	72
Yatırım (Milyon TL)	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	13.120	1.440
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4.55	15.66	1.76	6.5	3.1	1.9	4.3	8.3	3.7
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3.2	2.8	2.2	5.2	4.9	1.9	10.0	5.9	3.9
ENERJİ TÜKETİMİ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/1
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	4.336	462
MALİ / FINANS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/5
Bütçe Gelir/Gider	4.05	4.34	4.36	4.20	4.28	4.2	4.5	4.6	4.4
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10.86	11.77	11.14	10.54	11.1	11.4	11.8	12.0	12.9
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	102.5	110.2	123.9	122.2	120.6	111.5	121.4	110.5	108.9
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5.8	5.7	5.5	5.2	5.6	5.7	5.7	5.8	5.7
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)**	6.1	5.9	6.0	5.2	5.2	4.9	5.2	5.0	4.9
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	1.67	1.59	2.29	2.62	2.63	2.30	2.9	1.9	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/4
Kurulan Şirket Sayısı	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	4.977	1.676
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6.1	5.7	6.0	5.9	6.0	6.2	6.3	5.8	5.8
Kapanan Şirket Sayısı	943	1.094	1.095	991	740	644	832	799	247
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7.2	7.7	7.0	7.1	6.1	5.8	6.2	6.4	6.3
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11	2019/1
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.568	2.646	-
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	5.7	5.5	5.3	5.1	4.8	4.6	4.4	4.0	-
MARKA-PATENT SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/4
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	5.460	2.312
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6.0	6.2	6.0	6.0	6.2	7.1	6.9	6.7	6.1
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	31	42	59	55	86	96	77	135	114
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3.7	4.1	4.7	4.2	5.0	5.4	3.9	4.8	6.6
TURİZM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/4
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	946	154
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4.4	4.4	4.2	3.6	3.3	2.5	2.4	2.4	1.8
TARIMSAL ÜRETİM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	7.508	7.598	8.103	-
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	4.1	4.7	3.9	5.1	5.0	6.4	5.7	5.1	-
İŞ KAZALARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/5
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	7.5	5.6	6.0	2.6	5.1	3.7	4.7	3.4	4.3
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/4
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6.3	6.2	6.1	6.1	6.0	6.0	6.0	6.1	6.2

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2014	2015	2016	2017	2018	2019/İ
BÜYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	2.044.466	2.338.647	2.608.526	3.106.537	3.700.989	914.699
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	-	861.467	862.744	851.046	784.087	170.364
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	5,2	6,1	3,2	7,4	2,6	-2,6
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	6,1	5,9	3,8	9,1	1,1	-4,7
İŞGÜCU VE İSTİHDAM	2014	2015	2016	2017	2018	Mar.19
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	25.933	26.621	27.205	28.189	28.738	27.795
İstihdam Oranı (%)	45,5	46,0	46,3	47,1	47,4	45,4
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.853	3.057	3.330	3.454	3.537	4.544
İşsizlik Oranı (%)	9,9	10,3	10,9	10,9	11,0	14,1
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,0	12,4	13,0	13,0	12,9	16,1
ENFLASYON (%)	2014	2015	2016	2017	2018	May.19
Yİ-ÜFE (yıllık)	6,36	5,71	9,94	15,47	33,64	28,71
YD-ÜFE (yıllık)	2,63	10,9	17,73	19,75	33,45	30,66
TÜFE (yıllık)	8,17	8,81	8,53	11,92	20,30	18,71
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Nis.19
İhracat	157.610	143.889	142.544	157.020	168.023	56.705
İthalat	242.177	207.234	198.617	233.800	223.039	66.482
Dış Ticaret Dengesi	-84.567	-63.395	-56.073	-76.780	-55.016	-9.777
Cari İşlemler Dengesi	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100	-27.813	-3.331
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Mar. 19
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	69.292	100.870	183.650	164.698	164.698	27.335
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	3.756	4.409	5.040	7.392	5.895	1.090
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Nis.19
Kurulan Şirket Sayıları	126.635	114.691	106.447	118.021	121.460	37.643
Kapanan Şirket Sayıları	39.051	32.762	31.928	32.706	32.569	12.331
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR	2016	2017	2018	Oca.-Kas. 18	Ara.18	Oca.-Şub.19
Şirket Sayısı (Adet)	5.569	6.374	-	6.644	-	-
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	13.950	11.546	12.984	10.272	1.168	1.584
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018	Mar.19
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-179,2	-189,7	-205,8	-212,1	-201,4	-191,9
BORÇLANMA (Milyar \$)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dış Borç Stoku	392,3	405,3	399,7	408,7	454,3	444,9
Kamu	118,9	121,3	116,6	123,3	136,4	140,6
Özel	268,1	281,6	281,7	284,6	317,2	298,4
KREDİLER (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018	2019/İ
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	212,9	215,8	218,1	239,7	225,5	222,3
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2014	2015	2016	2017	2018	Nis. 19
Toplam Sanayi	5,7	5,8	3,4	8,9	1,8	-4,0
İmalat Sanayi	6,3	6,2	3,4	9,0	1,5	-4,2
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2014	2015	2016	2017	2018	May.19
Kapasite Kullanım Oranı	75,0	76,8	77,4	78,5	76,8	76,3
GÜVEN ENDEKSLERİ	2014	2015	2016	2017	2018	May.19
Reel Kesim Güven Endeksi	104,6	103,5	105,2	104,9	101,4	98,9
Tüketici Güven Endeksi	72,5	66,7	69,3	68,6	67,0	55,3
Ekonomi Güven Endeksi	100,8	98,4	96,8	100,2	91,7	77,5
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2014	2015	2016	2017	2018	Nis.19
Sanayi Ciro Endeksi (Yıllık Ortalama Takv. Etk. Arındırılmış)	90,0	100,0	109,0	141,1	184,2	206,7
Elektrik Enerjisi	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Mar.19
Elektrik Enerjisi Üretimi (Bin) (Mwh)	251.962	261.783	292.575	272.564	295.668	72.426
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Bin) (Mwh)	257.220	265.724	212.329	225.714	233.610	55.588
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-May.19
Bütçe Dengesi	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	-72.615	-66.530
PROTESTOLU SENET	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Nis.19
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.004	1.000	1.017	940	938	332
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	8.221	10.081	12.288	12.686	18.737	6.864
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Nis.19
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	674	776	778	435	589	246
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	240	232	239	134	132	38
BORSA VE DÖVİZ	2014	2015	2016	2017	2018	May.19
BIST 100 Endeksi	76.306	79.901	77.587	100.439	101.782	90.590
Dolar/TL	2,19	2,72	3,02	3,65	4,81	1,12

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

teknofset

Bizim işimiz matbaacılık
ama asıl işimiz
gelişim ve inovasyon.

**Çünkü biliyoruz ki,
yeni yönlerle giden
eski yol yoktur.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
teknofset@gmail.com
www.teknofset.com

Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...
Bortar Group yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

